

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาววิภรณต์ นันทเวช

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING INTERNET ADDICTION BEHAVIOR OF UPPER SECONDARY
SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLISH

Miss Rawikarn Nantawet

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Audio-Visual Communications

Department of Curriculum, Instruction, and Educational Technology
Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมกาติดินเทอร์เน็ตของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร
โดย	นางสาววิกรานต์ นันทเวช
สาขาวิชา	โสตทัศนศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศรีบริกรมพิทักษ์) **คณบดีคณะครุศาสตร์**

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง) **ประธานกรรมการ**

.....
(อาจารย์ ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล) **อาจารย์ที่ปรึกษา**

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล วัชรากัย) **กรรมการ**

รวิกรานต์ นันทเวช : ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในกรุงเทพมหานคร (**FACTORS AFFECTING INTERNET ADDICTION BEHAVIOR OF
UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS.**) อ.ที่ปรึกษา:
ดร. จินตวีร์ มั่นสกุล, 126 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตจำนวน 416 คน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ และ ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ตาราง Crosstab และ การหาค่าไคสมแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครมีระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับ ปานกลางและระดับสูงใกล้เคียงกัน
2. การวิเคราะห์ค่าไคสมแควร์ พบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา หลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4883746027 : MAJOR AUDIO-VISUAL COMMUNICATIONS

KEYWORD : FACTORS/BEHAVIOR/ INTERNET ADDICTION

RAWIKARN NANTAWET : FACTORS AFFECTING INTERNET ADDICTION BEHAVIOR OF
UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS . THESIS

ADVISOR : JINTAVEE MONSAKUL, Ed.D.,126 pp.

The purposes of this research were to : (1) study the level of affecting internet addiction behavior of upper secondary school students in Bangkok Metropolis (2) study factors affecting internet addiction behavior of upper secondary school students in Bangkok Metropolis. Subjects in this research were 416 who have affecting internet addiction behavior by studying relationship between economic factors, social factors, personality factors, internet attribute factors with internet addiction behavior. Mean, percentage, Crosstab and Chi-Squares are used to test the relationship between all the factors and internet addiction behavior.

The research findings were as follows:

1. Upper secondary school students in Bangkok Metropolis affecting internet addiction behavior have medium and high level
2. In Chi-Squares test at .05 level, all factors affect internet addiction except internet attribute in term of freedom of the selection of information technology

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department: Curriculum, Instruction and Educational Technology Student's Signature.....Rawikarn.....

Field of Study Audio-Visual Communications..... Advisor's Signature.....

Academic Year 2007.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จากการให้คำปรึกษา ช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ เป็นอย่างดีจากอาจารย์ ดร. จินตวีร์ มั่นสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งท่านได้กรุณาทุ่มเทสละเวลา เพื่อให้คำแนะนำและข้อคิดในทุก ๆ เรื่องมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงใคร่ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. กิดานันท์ มลิทอง ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล วัชรภักย์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดคำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.บุญเรือง เนียมหอม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ ณ สงขลา ดร.ปราวีณา สุวรรณฉัตรโชติ และคณาจารย์ประจำสาขาวิชาโสตทัศนศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ปู่ ย่า อา พี่น้องและญาติทุกคนในครอบครัวที่ช่วยสนับสนุนและเป็นกำลังใจในทุกเรื่องมาโดยตลอด

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ น้องเนท (คุณอัฒมณท์) ที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมาไม่ว่าจะเป็นทั้งในเรื่องการเรียน เรื่องงานและเรื่องส่วนตัว

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ชาวAV ทุกคนโดยเฉพาะAV'48 ที่คอยเป็นกำลังใจและช่วยเหลือกันมาตลอด ขอขอบคุณเพื่อน ELEM'43 ที่เป็นเพื่อนแท้คอยช่วยเหลือและรับฟังผู้วิจัยทุกครั้ง ที่ผู้วิจัยมีปัญหา

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ อันพึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอเทิดไว้เป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
1.4 คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
1.5 คำถามการวิจัย.....	10
1.6 ขอบเขตการวิจัย	11
1.7 คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย	12
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	12
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
1. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต.....	14
1.1 ความหมายของอินเทอร์เน็ต.....	14
1.2 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต	16
1.3 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย.....	17
1.4 การให้บริการบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	18
1.5 อินเทอร์เน็ตกับการศึกษา.....	21
1.6 ประโยชน์และโทษของอินเทอร์เน็ต.....	27

บทที่	หน้า
2. แนวความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการคิดอินเทอร์เน็ต	28
2.1 นิยามการเสพติดอินเทอร์เน็ต.....	28
2.2 ลักษณะพฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ต.....	29
2.3 ผลกระทบจากการเสพติดอินเทอร์เน็ต.....	31
3. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการคิดอินเทอร์เน็ต	33
3.1 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต.....	33
3.2 ปัจจัยทางด้านสังคม	37
3.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	39
3.4 ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ	39
4. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคิดอินเทอร์เน็ต.....	41
5. ตารางสังเคราะห์.....	46
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	4
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	55
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	56
3.5 การนำเสนอข้อมูล	56
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	83
5.1 สรุปผลการวิจัย	87
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	88
5.3 ข้อเสนอแนะ	95
รายการอ้างอิง	106
ภาคผนวก	111
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	112
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	120

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางสังเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	46
2 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน	58
3 ตาราง แสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน.....	59
4 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรสของบิดามารดา	59
5 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	60
6 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับบุคลิกภาพด้านพฤติกรรม.....	60
7 ตารางแสดงค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับบุคลิกภาพ ด้านอารมณ์.....	61
8 ตารางแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับค่าความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร.....	62
9 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต.....	63
10 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต.....	64
11 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต	65
12 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างสถานภาพสมรสของบิดามารดากับ ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต.....	66
13 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับ ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต.....	67
14 ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมกับระดับ พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต.....	68

15	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างบุคลิกภาพด้านอารมณ์กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต	69
16	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านความยืดหยุ่นในการใช้กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต	70
17	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านการใช้สื่อ โดยไม่ต้องระบุชื่อกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต	71
18	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล	72
19	ตาราง แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างบุคลิกภาพด้านอารมณ์กับปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัยกับระดับพฤติกรรม การติดอินเทอร์เน็ต	73
20	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านง่ายและสะดวกต่อการใช้กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต	74
21	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสารกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต	75
22	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่ายกับระดับพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ต	76
23	ตารางแสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างบุคลิกภาพด้านอารมณ์กับปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านแสดงออกได้อย่างอิสระ	77
24	ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยรายได้ที่ได้รับ จากผู้ปกครองต่อเดือนกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	79
25	ตาราง แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยรายได้รวมของ ครอบครัวต่อเดือนกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	80
26	ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยสถานภาพสมรส ของบิดามารดากับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของ	

ตาราง	หน้า
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	81
27 ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยความสัมพันธ์ ภายในครอบครัวกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	82
28 ตาราง แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยบุคลิกภาพด้าน พฤติกรรมกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	83
29 ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยบุคลิกภาพด้าน อารมณ์กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	84
30 ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านความยืดหยุ่นในการใช้กับระดับพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร	85
31 ตาราง แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อกับระดับพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร	86
32 ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลกับระดับพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร	87
33 ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัยกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร	88
34 ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านความง่ายและสะดวกต่อการใช้กับระดับพฤติกรรมการติด อินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร	89

35	ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านการมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสารกับดับพฤติกรรมการ คิดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร	90
36	ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ง่ายระดับพฤติกรรมการคิด อินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร	91
37	ตารางแสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของ สื่ออินเทอร์เน็ตด้านการแสดงออกได้อย่างอิสระกับระดับพฤติกรรมการคิด อินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร	92

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตและตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มากขึ้น ซึ่งเทคโนโลยีนี้เองทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงต่างๆขึ้นในสังคมโลกทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวกขึ้น เป็นสังคมไร้พรมแดนเพราะสามารถติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข่าวสารกันได้ตลอดเวลาแม้อยู่คนละซีกโลก จนเรียกได้ว่าเป็นยุคสารสนเทศ

เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีที่ได้นำระบบคอมพิวเตอร์มารวมเข้ากับระบบโทรคมนาคมเพื่อใช้สร้างข้อมูลเพิ่มให้กับสารสนเทศ ทำให้สารสนเทศมีประโยชน์และใช้งานได้กว้างขวางมากขึ้น โดยเทคโนโลยีสารสนเทศที่กำลังได้รับการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งในตอนนี้ก็คือเทคโนโลยีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงอุปกรณ์ทางคอมพิวเตอร์ต่างๆเข้าด้วยกัน เรียกว่า ทางด่วนข้อมูลข่าวสาร เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก จึงเรียกว่าอินเทอร์เน็ต

“อินเทอร์เน็ต” เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกประกอบด้วยเครือข่ายต่างๆที่เชื่อมต่อกันทั่วโลกโดยเครือข่ายต่างๆเหล่านี้จะเป็นที่รวบรวมคอมพิวเตอร์จำนวนมากที่เกี่ยวข้องกันโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน อินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประโยชน์เป็นนวัตกรรมการสื่อสารที่ใช้ง่าย สะดวก ง่าย ปลอดภัย สามารถแสดงข้อมูลตัวอักษร ภาพเคลื่อนไหว และเสียงออกมาได้ในคราวเดียวกัน ผู้สื่อสารสามารถโต้ตอบกันได้ทันทีทำให้คู่สนทนาที่อยู่ไกลกันในสถานที่ต่างกันสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือส่งข้อความติดต่อกันได้อย่างทันทีทันใด ทำให้ความแตกต่างในด้าน สถานที่ (space) และเวลา (Time) หดสั้นไป (เจนวิทย์ เหลืองอร่าม, 2541)

บริการของอินเทอร์เน็ตนั้นมีหลากหลายรูปแบบ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mails) การค้นหาข้อมูลบน World Wide Web (WWW) ซึ่งเป็นการรับส่งข้อความกับบุคคลอื่นทั่วโลก ใช้เพื่อสื่อสารกับเพื่อน ครอบครัว การติดต่อธุรกิจการงาน การบริการ โอนถ่ายเพิ่มข้อมูล (File Transfer Protocol) และบริการด้านจดหมายข่าวสาร (Messaging and Bulletin Board Services) เป็นการแสดงความคิดเห็นในกลุ่มข่าวต่าง ๆ (News Group) ซึ่งเป็นการเข้าร่วมออกความเห็นในหัวข้อต่าง ๆ โดยไม่ต้องสนใจเรื่องของเวลาเพราะเราสามารถอภิปราย รับส่งความคิดเห็นได้ตลอดเวลา

และเราก็สามารถเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่มีความเห็น ความสนใจในเรื่องเดียวกัน Synchronous Chats เป็นการสนทนาผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้สามารถ ออนไลน์เข้าไปคุยในห้องสนทนาในเวลาเดียวกันกับคนอื่น ๆ ได้ตลอดเวลา เป็นเครื่องมือที่ให้คนตั้งแต่ 2 คน สื่อสารกันได้ทันที ง่ายไปไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนในโลก MUD(Multi Users Domain) เป็น การที่ผู้ใช้หลายคนสามารถเข้ามาใช้ร่วมกัน ในรูปแบบสังคม เช่น การสนทนาข้อความในชุมชนเสมือนจริง (Virtual Reality) หรือในสภาพแวดล้อมเสมือนจริง (Virtual Environment) ซึ่งมีการผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อสร้างความรู้สึกราวว่าอยู่ในสถานที่และชุมชนนั้นจริง ผู้ใช้สามารถที่จะคุยและสร้างตัวละครหรือสภาพแวดล้อมต่างๆได้ (ชนิกานต์ มามะศิริรานนท์, 2545)

เนื่องด้วยคุณสมบัติที่หลากหลายและความสามารถในการเข้าถึงความต้องการของมนุษย์ ได้หลายรูปแบบทำให้ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่เข้ามามีบทบาทและเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของประชากรทุกกลุ่ม จากข้อมูลของ www.internetworldstats.com เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2008 ระบุว่าในปีมีผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตทั่วโลกปัจจุบันถึง 6,606 ล้านคน และเมื่อมาดูอัตราการเติบโตของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเองก็พบว่าจากเดิมในปี 2540 ที่มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพียง 220,000 คน แต่ในขณะปัจจุบันกลับมีผู้ใช้เพิ่มมากขึ้นเป็น 8,420,000 คน (ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ , 2548)

จากอัตราการเติบโตที่สูงมากศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการด้านการสนับสนุนการใช้ อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ได้ทำการศึกษาถึงลักษณะการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ใน ประเทศไทย โดยจากผลการศึกษาได้พบปัญหาว่าในปัจจุบันการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ในไทย ส่วนเป็นการใช้เพื่อความบันเทิงมากกว่าใช้ในการศึกษาหาความรู้ โดยเฉพาะผู้ใช้ที่อยู่ในวัยเรียน ด้วยแล้วพบว่าเด็กในวัยเรียนนั้นมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เป็น ประโยชน์ และใช้เวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนถึงขั้นเกินขอบเขตไม่สามารถควบคุมได้ เราเรียกพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไปว่า “ การติดอินเทอร์เน็ต” (Internet Addiction)

ในช่วงกลางปี 1990 แนวคิดเรื่องการติดอินเทอร์เน็ตนั้นยังไม่เป็นที่ยอมรับมากเนื่องจาก นักวิชาการส่วนใหญ่ยังมองไม่เห็นถึงผลกระทบของการติดอินเทอร์เน็ตว่าจะส่งผลให้เกิดปัญหา ใดๆ ส่งผลให้ยังไม่มียุทธศาสตร์ใดๆที่จะระบุลักษณะของการติดอินเทอร์เน็ตได้อย่างแน่ชัด ต่อมา เมื่อได้มีการศึกษาในเรื่องนี้มากขึ้น แนวคิดเรื่องการติดอินเทอร์เน็ตจึงถูกนำเสนอเป็นครั้งแรกโดย นักจิตวิทยาที่ทำการศึกษารื่องนี้และถือเป็นผู้เชี่ยวชาญคือ Dr.Kimberly S. Young (1996) ซึ่งจากการศึกษาลักษณะการติดอินเทอร์เน็ตพบว่าพฤติกรรมของผู้ติดอินเทอร์เน็ตมีลักษณะพื้นฐานคล้าย

กับพฤติกรรมของผู้ที่ติดการพนัน คือไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมความอยากได้ และเมื่อได้ใช้คำถามที่มีพื้นฐานมาจากการวัดระดับพฤติกรรมการติดการพนันเพื่อทำการวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตระบุว่า ผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้อย่างน้อย 5 ข้อ เป็นเวลานานอย่างน้อย 1 ปีถือได้ว่าเป็นผู้มีอาการติดอินเทอร์เน็ต

- รู้สึกหมกมุ่นกับอินเทอร์เน็ต แม้ในเวลาที่ไม่ได้เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต
- มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้น
- ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้
- รู้สึกหงุดหงิดเมื่อต้องใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลงหรือหยุดใช้
- ใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตัวเองได้ตั้งใจไว้
- การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ส่งผลกระทบต่องาน การเรียน และความสัมพันธ์ครอบครัว
- ปิดบังคนในครอบครัวหรือเพื่อนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตัวเอง
- ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นวิธีการหลีกเลี่ยงปัญหาหรือคิดว่าการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น

การติดอินเทอร์เน็ตแตกต่างกับการติดสื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ หรือแม้กระทั่งโทรศัพท์ ข้อแตกต่างและสิ่งที่ดึงดูดอย่างหนึ่งของอินเทอร์เน็ตที่เห็นได้ชัดคือความสามารถในการโต้ตอบ (Interact) กับผู้ที่ติดต่อสื่อสารได้โดยทันที (Real Time) รวมถึงภาพ และเสียง ซึ่งทำให้อินเทอร์เน็ตมีความเป็นโลกเสมือนที่มีตัวตน โดยปราศจากกฎเกณฑ์ และไร้ขอบเขตในการควบคุม และการเดินทาง ทำให้เกิดสังคมของโลกขึ้นมาใหม่ เป็นสังคมของโลกอินเทอร์เน็ตจนอาจจะแยกไม่ออกจากโลกของความเป็นจริง กับโลกเสมือน คือโลกเดียวกัน

การติดอินเทอร์เน็ตนั้นครอบคลุมถึงพฤติกรรมและปัญหาจากการที่ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตได้ บุคคลที่มีลักษณะพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตนั้นจะได้รับผลกระทบทางร่างกาย จิตใจและสังคมจากการใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างไปจากบุคคลที่เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วไปโดยจากการศึกษาของซซพงค์ ตังมฉี และสามารถ สีจำปี (2544) พบว่ากลุ่มผู้ติดอินเทอร์เน็ตจะได้รับผลกระทบทางจิตใจและสังคมจากการใช้อินเทอร์เน็ตทุกประการ ในปริมาณที่สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ติดอินเทอร์เน็ต

จากผลการวิจัยของ Young (1996) พบว่า การเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นจะทำให้ผู้ติดรู้สึกถูกละเลย ซึ่งส่งผลให้ผู้เสพติดภาวะซึมเศร้าที่รุนแรงยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัว การไม่ลงรอยกัน ปัญหาการหย่าร้าง ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนและการ

ทำงาน สูญเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก และสูญเสียอาชีพ โดย Young นั้นได้แบ่งปัญหาที่เกิดจากการเสพติดอินเทอร์เน็ตเป็นกลุ่มดังนี้

1. ปัญหาทางการเรียน การใช้เวลาในอินเทอร์เน็ตมากทำให้นักเรียน นักศึกษาละทิ้งเวลาทำการบ้าน ศึกษาหาความรู้ และไม่สนใจการเรียน

2. ปัญหาทางด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนั้นจะได้รับผลกระทบจากการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากไปของบุคคลอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์กับคู่รัก ครอบครัว หรือเพื่อนสนิท ผู้เสพติดจะละทิ้งครอบครัว หน้าที่ประจำวัน เพื่อเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต ผู้เสพติดจะใช้เวลาไม่น้อยลงกับบุคคลรอบข้างในชีวิตเพื่อที่จะมีเวลาเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น

3. ปัญหาทางการเงิน ผู้เสพติดนั้นจะสูญเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากไปกับกิจกรรมในอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นค่าบริการการใช้อินเทอร์เน็ต ค่าโทรศัพท์ การจับจ่ายซื้อสินค้าผ่านทางอินเทอร์เน็ต การพนันออนไลน์

4. ปัญหาทางด้านอาชีพการงาน การเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง การพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ ทำให้นักคนไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ หรือการใช้อินเทอร์เน็ตในที่ทำงานโดยไม่เกี่ยวกับเรื่องงานก็ตาม

5. ปัญหาทางด้านร่างกาย การใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไปนั้น ทำให้เกิดการพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ การเสียชีวิตจากการจ้องจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานาน ฯลฯ

จากปัญหาทั้ง 5 กลุ่มนี้ Young (1998) ได้ศึกษาเพิ่มเติมพบว่า ปัญหาทางการเรียนนั้นถูกระทบรุนแรงที่สุด รองลงมาคือเป็น ปัญหาทางด้านความสัมพันธ์ 53% ปัญหาทางการเงิน 52% ปัญหาทางด้านอาชีพการงาน 51% และปัญหาทางด้านร่างกาย 0%

สำหรับประเทศไทย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้ศึกษาปัญหาที่เกิดจากการติดอินเทอร์เน็ตมาเป็นเวลา 4 เดือนพบว่าเกิดปัญหาต่างๆ มากเช่นกัน เช่น ชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไป เวลาการใช้ที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในเด็กนักเรียนที่มักเล่นกันตั้งแต่ช่วงหัวค่ำถึงดึก ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับที่ ดร.อมรวิชัย นาคทรพรพ (2549) ได้สำรวจทัศนคติและพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตระหว่างเดือนกันยายน-ตุลาคม 2548 จากกลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชน 3,360 คน ครอบคลุมตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา-อุดมศึกษา ทั่วประเทศ พบว่า เด็กร้อยละ 41.4 ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อความบันเทิงมากกว่าความรู้ ในขณะที่ เด็กร้อยละ 64.7 เคยแอบเล่นอินเทอร์เน็ตในเวลาเรียน ส่งผลให้การเรียนแย่ลง (<http://www.kunkroo.com>)

ดวงใจ กสานติกุล (2543) กล่าวว่า ขณะนี้พบว่าคนไทยป่วยเป็นโรคติดอินเทอร์เน็ต (Internet Addiction) สูงขึ้น และคาดการณ์ว่าด้วยสภาพสังคมไทยที่เปิดรับเทคโนโลยีมากขึ้นจะ

ส่งผลให้คนไทยมีแนวโน้มที่จะป่วยด้วยอาการของโรคติดอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่ปัญหาทางสังคมอย่างกว้างขวาง โดยจากการศึกษาปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตเน็ตสรุปได้ว่า พฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตส่งผลเสียต่อผู้ที่ติดในหลายๆด้านไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย จิตใจ รวมไปถึงด้านสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ที่ติดอินเทอร์เน็ตเป็นเด็กที่อยู่ในวัยเรียนด้วยแล้วจะพบว่าการติดอินเทอร์เน็ตนั้นส่งผลเสียต่อการเรียนมากที่สุด

จากปัญหาข้างต้นเมื่อได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตนั้นมีด้วยกันหลายปัจจัย โดยจากการศึกษาของ ธนิกานต์ มาณะศิริานนท์ (2545) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พบว่าพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตส่วนหนึ่งมีผลมาจากคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการตอบสนองความต้องการของบุคคล กล่าวคือ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีความสามารถพิเศษที่สามารถดึงดูดผู้ใช้ให้เข้ามายึดติดสื่อเนื่องจากคุณสมบัติที่สามารถเข้าถึงและตอบสนองความต้องการภายในของบุคคลได้ โดยลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่สามารถตอบสนองความต้องการได้หลากหลายส่งผลให้บุคคลที่เข้าใช้รู้สึกยึดมั่นในพฤติกรรมนั้น โดย Young (1996) ยังได้สำรวจพบว่า ผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นได้ระบุลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่ดึงดูดให้พวกเขาเข้าใช้ไว้ดังนี้ 86% บอกว่า การที่ไม่ต้องระบุชื่อผู้ใช้ ทำให้พวกเขาอยากใช้สื่อ, 63 % ระบุว่าเพราะความสามารถในการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารตามความต้องการ, 58 % บอกว่าเป็นเพราะความปลอดภัยในการใช้, 37 % ระบุว่า เป็นสื่อที่ใช้ง่าย และสะดวกในการใช้

ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตมีดังนี้

1. ปัจจัยทางบุคลิกภาพ จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตส่วนมากมีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบอ่อนไหว (Neuroticism) กล่าวคือ มีอารมณ์อ่อนไหวและมีแนวโน้มว่าจะมีอาการประสาทอ่อน
2. ปัจจัยทางครอบครัว จากการศึกษาพบว่า การอยู่ร่วมกันของบิดามารดาและลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ เด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี มีลักษณะความสัมพันธ์แบบห่างเหิน ต่างคนต่างอยู่ ขาดความรักความอบอุ่นมีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตมากกว่าเด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวดี มีความรักความอบอุ่น และความเข้าใจกันดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Dr. David Greenfield (1999) ที่พบว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเนื่องจากการมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตมักมาจากครอบครัวที่แตกแยกและขาดความอบอุ่นจากครอบครัว

นอกจากนี้ได้มีการศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจสูงมีแนวโน้มการเกิดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจต่ำ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ที่มีราคาสูงทำให้ผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจสูงมีอำนาจในการซื้อและการเข้าถึงสารสนเทศได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจต่ำ (สำนักงานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา แก้วเทพ (2542) ที่พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับรายได้ เนื่องจากในการใช้สื่อจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายทำให้ผู้ที่มีรายได้สูงมีอำนาจในการใช้สื่อและเข้าถึงสื่อได้มากกว่า

ในด้านปัจจัยทางบุคลิกภาพ Helen Petrie และ David Gunn (1998) ได้ศึกษาเรื่องการติดอินเทอร์เน็ตโดยทำการสุ่มตัวอย่างจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจำนวน 445 คน พบว่าอารมณ์ซึมเศร้าและบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีผลสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูง ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Dr. Kimberly S. Young และ Robert C. Rodgers (1998) ที่ศึกษาพบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมักเป็นผู้ที่มีปัญหาด้านอารมณ์ เช่น เหงา เศร้า เครียด เบื่อหน่าย และวิตกกังวลง่าย นอกจากนี้สมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (อ้างถึงใน ไชยรัตน์ บุครพรหม, 2545) ยังได้ศึกษาพบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมักมีบุคลิกภาพแบบอ่อนไหว ลักษณะทั่วไปจะค่อนข้างเก็บตัว อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ยาก มีความวิตกกังวลสูง และในบางรายอาจจะเป็นผู้มีปัญหาทางด้านอารมณ์อย่างรุนแรง

ในการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต นอกจากผู้วิจัยจะทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยตรงแล้ว ยังได้ศึกษาทฤษฎีและปัจจัยอื่นๆที่สามารถเชื่อมโยงให้เกิดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตได้อีกด้วย ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมงานวิจัยเพื่อสร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการติด โดยปัจจัยที่ผู้วิจัยเลือกมาเป็นตัวแปรสร้างสมมุติฐานในงานวิจัยครั้งนี้คือ ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมและอารมณ์ โดยเมื่อผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของผู้ที่อยู่ในวัยเรียน โดยเฉพาะ เนื่องจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมดพบว่าวัยเรียนเป็นวัยที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะวัยนี้จะเป็นช่วงซึ่งเป็นระยะที่นักเรียนมีบทบาทแท้จริงทั้งที่บ้านและทางโรงเรียน เป็นวัยที่เปลี่ยนแปลงแผนพฤติกรรมของตนสู่ผู้ใหญ่ (ม.ร.ว. สมนพร สุทัศนีย์, 2531) เป็นวัยที่อยากรู้ อยากเห็นสิ่งแปลกใหม่ และเป็นวัยที่เริ่มมีอิสระในการเลือกสาขาวิชาเรียน เลือกประสบการณ์การเรียน และมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

เป็นกลุ่มวัยรุ่นที่จะสามารถแสดงทัศนคติและความคิดได้อย่างตรงไปตรงมาและปัญหาส่วนใหญ่ในสังคมมีแนวโน้มมาจากบรรดาวัยรุ่นทั้งหลาย อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ โดยลักษณะปรกติวิสัย นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะเป็นวัยที่ได้รับพัฒนาบุคลิกภาพมาเกือบเต็มที่แล้ว ทัศนคติเหล่านี้จึงมักจะฝังอยู่ในความคิดของเขา แม้ว่าเขาจะยังเติบโตไม่เป็นผู้ใหญ่ แต่ก็จะสามารถบอกบางส่วนของลักษณะของสังคมในอนาคตได้ นอกจากนี้วัยรุ่นกำลังพัฒนาเข้าสู่สังคมอีกระดับในวัยผู้ใหญ่ ที่จะต้องมีวิวัฒนาการปรับปรุงพฤติกรรมตนให้เข้ากับสังคมได้ และเตรียมตัวไปสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป (กัญญา สุวรรณแสง, 2532)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตอย่างหลากหลายแต่โดยส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตจำนวนประชากร และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้อินเทอร์เน็ต จึงทำให้ยังไม่มีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมากนัก ซึ่งการทำวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษามีขอบข่ายครอบคลุมบริการทุกอย่างที่กระทำผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยจะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ระดับการติดอินเทอร์เน็ตและลักษณะทางบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ซึ่งจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตเพื่อใช้เป็นแหล่งข้อมูลและเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

(สำนักงานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2545;
กาญจนา แก้วเทพ, 2542)

- รายได้ที่ได้รับจากครอบครัวต่อเดือน
- รายได้รวมของครอบครัว

ปัจจัยทางด้านสังคม

(Encore, 1987; David Greenfield, 2543; ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545)

- สถานภาพสมรสของบิดามารดา
- ความสัมพันธ์ในครอบครัว

ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ

(ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545; Helen Petrie และ David Gunn, 1998;
ดวงใจ กสานติกุล, 2545)

- บุคลิกภาพด้านอารมณ์
- บุคลิกภาพด้านพฤติกรรม

ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

(ธนิกานต์ มาณะศิริรานนท์, 2545; Dr.Kimberly S. Young, 1996)

- ความยืดหยุ่นในการใช้
- การใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ
- ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล
- การเป็นสื่อที่ปลอดภัย
- ความง่ายและสะดวกต่อการใช้
- ความมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร
- การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้ง่าย
- การแสดงออกได้อย่างอิสระ

พฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต

(Internet Addiction)

(สมาคมจิตแพทย์อเมริกัน DSM-IV)

4. ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ ในการวิจัยนี้แบ่งลักษณะบุคลิกภาพโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (Maudsley Personality Inventory) เป็นการทดสอบบุคลิกภาพแบบหนึ่งตามแนวคิดของ H. J. Eysenck โดยจะแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 2 ด้าน คือ บุคลิกภาพด้านอารมณ์ และบุคลิกภาพด้านพฤติกรรม

5. พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากจิตที่ไม่ปกติ เป็นการเสพติดรูปแบบใหม่ที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานาน ต้องการเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตก็จะกระวนกระวาย โดยส่วนนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเนื้อหาจากแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ที่พัฒนามาจากแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (DSM-IV - The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder – Fourth Edition) ที่สร้างขึ้นโดย Dr. Kimberly S. Young (1999) จำนวน 8 ข้อ โดยหลักในการวินิจฉัยพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ ถ้าหากว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” ตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 8 ข้อ เป็นเวลานานอย่างน้อย 1 ปี ผู้นั้นก็จะถูกวินิจฉัยว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

- รู้สึกหมกมุ่นกับอินเทอร์เน็ต แม้ในเวลาที่ไม่ได้ต่อกับอินเทอร์เน็ต
- มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้น
- ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้
- รู้สึกหงุดหงิดเมื่อต้องใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลงหรือหยุดใช้
- ใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตัวเองได้ตั้งใจไว้
- การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ส่งผลกระทบต่องาน การเรียน และความสัมพันธ์ครอบครัว
- ปิดบังคนในครอบครัวหรือเพื่อนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตัวเอง
- ใช้อินเทอร์เน็ตในการหลีกเลี่ยงปัญหาหรือใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อทำให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตจะแบ่งออกเป็นสามระดับคือ ระดับสูง ระดับกลาง ระดับต่ำ ซึ่งระดับพฤติกรรมนี้จะวัดจากแบบสอบถาม Internet Addiction Test ของ Dr. Kimberly S. Young (1998)

คำถามการวิจัย

จากกรอบแนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าปัจจัยต่อไปนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร

คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต คือ คุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการตอบสนองความต้องการของบุคคล ประกอบไปด้วย

1.1 ความยืดหยุ่นในการใช้ คือ ผู้ใช้สามารถติดต่อกันได้แม้จะอยู่กันต่างเวลาและต่างสถานที่ ไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์สื่อสารกันในเวลาเดียวกันและสถานที่เดียวกัน

1.2 การใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ คือ ผู้ใช้สามารถใช้สื่ออินเทอร์เน็ตได้โดยไม่ต้องเปิดเผยข้อมูลจริงของผู้ใช้

1.3 ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล คือ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ผู้ใช้สามารถแสวงหาข่าวสารได้ตามความต้องการของ โดยผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยไม่จำกัด

1.4 การเป็นสื่อที่ปลอดภัย คือ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ไม่สามารถติดต่อกันทางกายภาพได้ทำให้ผู้ใช้รู้สึกปลอดภัยเนื่องจากไม่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นจริง

1.5 ความง่ายและสะดวกต่อการใช้ คือ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ใช้งานและสะดวกในการใช้เพื่อตอบสนองความต้องการต่างๆ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่อยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ในทุกที่และทุกเวลาที่มีการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต

1.6 ความมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร คือ ผู้ใช้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการเลือกรับข้อมูลข่าวสารได้หลากหลายด้านที่ต้องการ

1.7 การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย คือ เป็นสื่อที่สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ทั่วโลก ทั้งกับบุคคลที่รู้จักและการสร้างความรู้จักกับบุคคลอื่นทั่วไป

1.8 การแสดงออกได้อย่างอิสระ คือ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวจริงทำให้ผู้ใช้รู้สึกสะดวกใจกับการใช้ส่งผลให้กล้าที่จะแสดงออกถึงความต้องการที่แท้จริงบนอินเทอร์เน็ต

2. ปัจจัยทางด้านสังคม ประกอบด้วย

2.1 สถานภาพการสมรสของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง หมายถึง สภาพการสมรสของบิดามารดา หรือผู้ปกครองของวัยรุ่นในปัจจุบัน ได้แก่ อยู่ด้วยกัน, หย่าร้าง, แยกกันอยู่, บิดาหรือมารดาเสียชีวิต, ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต

2.1 ความสัมพันธ์ในครอบครัว หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีกับครอบครัวของตนเองรวมไปถึงความรู้สึกที่มีต่อครอบครัว

3. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย

3.1 รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้โดยเฉลี่ยเป็นรายเดือนของ

3.2 รายได้รวมของครอบครัว หมายถึง รายได้โดยเฉลี่ยรายเดือนของครอบครัว

1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ
2. ปัจจัยทางสังคม
3. ปัจจัยทางบุคลิกภาพ
4. ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ปัจจัยทางบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
 - 1.1 ปัจจัยที่ศึกษาประกอบด้วย
 - 1.1.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย รายได้ต่อเดือน รายได้รวมของครอบครัว
 - 1.1.2 ปัจจัยทางสังคม ประกอบด้วย สถานภาพสมรสของบิดามารดา ความสัมพันธ์ในครอบครัว
 - 1.1.3 ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย บุคลิกภาพด้านอารมณ์ บุคลิกภาพด้านพฤติกรรม
 - 1.1.4 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่อคือ ประกอบด้วย
 - ความยืดหยุ่นในการใช้
 - การใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ
 - ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล
 - การเป็นสื่อที่ปลอดภัย
 - ความง่ายและสะดวกต่อการใช้

- ความมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร
- การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย
- การแสดงออกได้อย่างอิสระ

1.2 พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ที่ศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2550 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2550 โดยจากการสำรวจข้อมูลพบว่ามีจำนวนทั้งหมด 132,139 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลปีการศึกษา 2549)

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

อินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบเครือข่ายของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่โยงใยคอมพิวเตอร์ทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงเดียวกัน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีขอบข่ายครอบคลุมบริการทุกอย่างที่กระทำผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต พฤติกรรมที่เกิดจากจิตที่ไม่ปกติ เป็นการเสพติดรูปแบบใหม่ที่เกิดจากการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานาน ต้องการเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตก็จะกระวนกระวาย

ปัจจัย หมายถึง สิ่งที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ได้แก่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยบุคลิกภาพและปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะของปัญหาและเป็นแนวทางความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในสังคมไทยปัจจุบัน
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในสังคมไทย และสามารถนำผลที่ได้มากำหนดแนวทางในการลดระดับการใช้อินเทอร์เน็ตและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตได้
3. สามารถนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลให้แก่ครอบครัว สถานศึกษา รวมทั้งภาครัฐและเอกชนในการประกอบการหามาตรการเพื่อลดการติดอินเทอร์เน็ตในสังคมไทย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
 - 1.1 ความหมายของอินเทอร์เน็ต
 - 1.2 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต
 - 1.3 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย
 - 1.4 การให้บริการบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
 - 1.5 อินเทอร์เน็ตกับการศึกษา
 - 1.6 ประโยชน์และโทษของอินเทอร์เน็ต
2. แนวความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการติดอินเทอร์เน็ต (Internet Addiction)
 - 2.1 นิยามการเสพติดอินเทอร์เน็ต
 - 2.2 ลักษณะพฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ต
 - 2.3 ผลกระทบจากพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต
 - 3.1 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต
 - 3.2 ปัจจัยทางด้านสังคม
 - 3.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ
 - 3.4 ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ
4. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต
5. การสังเคราะห์งานวิจัย

1. ความรู้เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต (Internet Network)

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตในหลายด้าน ด้วยคุณสมบัติที่หลากหลายและความสามารถในการเข้าถึงความต้องการของมนุษย์ได้หลายรูปแบบทำให้จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่น่าสนใจและเป็นที่ยอมรับจากทั่วโลกทำให้มีผู้ให้ความหมายของอินเทอร์เน็ตไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

1.1 ความหมายของอินเทอร์เน็ต

กิดานันท์ มลิทอง (2540) ได้ให้ความหมายของ อินเทอร์เน็ตว่า คือระบบการเชื่อมโยงข่ายงานคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ครอบคลุมไปทั่วโลก เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการสื่อสารข้อมูลเป็น อาจกล่าวได้ว่า อินเทอร์เน็ต คือ “ข่ายงานของข่ายงาน” (network of networks) โดยที่อินเทอร์เน็ตตั้งอยู่ในไซเบอร์สเปซ (Cyberspace) ซึ่งเป็นจักรวาลหรือที่ว่างเสมือนที่สร้างขึ้นโดยใช้โมเด็มและติดต่อกับผู้ใช้คนอื่นๆ ได้ อินเทอร์เน็ตจึงเป็นระบบกลไกที่ถ่ายโอนข้อมูลจากคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นๆ ทั่วโลก โดยใช้เกณฑ์วิธีควบคุมการส่งผ่านตามมาตรฐานอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นมาตรฐานในการสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องในอินเทอร์เน็ต

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540) ได้อธิบายว่าอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เป็นตัวเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ทั่วโลกนับล้านเครื่องเข้าด้วยกัน คอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่เหล่านี้ยังเชื่อมโยงไปยังคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กอีกมากมายทำให้มีผู้เป็นสมาชิกเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั่วโลกหลายสิบล้านคน

สิทธิชัย ประสานวงศ์ (2540) ให้ความหมายว่า อินเทอร์เน็ตหมายถึง ระบบเครือข่าย (Network) ที่เชื่อมโยงเครือข่ายมากมายหลากหลาย เครือข่ายเข้าด้วยกันอินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลในทุกๆด้าน ให้ผู้ที่สนใจเข้าไปค้นคว้าหามาใช้ได้อย่างสะดวก รวดเร็วและง่ายดาย

เยาวภา สงวนวรรณ และวิทยา สงวนวรรณ (2540) ให้ความหมายว่า อินเทอร์เน็ตคือ ลักษณะการเชื่อมต่อของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ประกอบไปด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งเล็กและใหญ่จำนวนมากเข้าด้วยกัน โดยมีข้อกำหนดว่าทุกเครือข่ายที่เชื่อมต่อถึงกัน จะต้องอยู่ภายใต้

มาตรฐานของการเชื่อมต่อ (โปรโตคอล) ที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อใช้งานบนเครือข่ายแบบนี้โดยเฉพาะ ซึ่งลักษณะนี้จะส่งผลให้เครือข่ายคอมพิวเตอร์สามารถใช้แลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลและสื่อสารถึงกันได้

เจนวิทย์ เหลืองอร่าม (2541) ให้ความหมายว่า อินเทอร์เน็ตเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่ใหญ่ที่สุดในโลกประกอบด้วยเครือข่ายต่างๆที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก เครือข่ายเป็นที่รวบรวมคอมพิวเตอร์จำนวนมากที่เกี่ยวข้องกันโดยใช้สารสนเทศร่วมกัน

วิชุดา รัตนเพียร (2545) ให้ความหมายว่า อินเทอร์เน็ต คือ การเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ซึ่งมีอยู่ทั่วโลกเข้าด้วยกันเพื่อให้คอมพิวเตอร์ทุกเครื่องหรือทุกเครือข่ายสามารถติดต่อกันได้ ซึ่งการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์นี้จะทำให้ผู้ใช้สามารถรับส่งข่าวสารข้อมูลรูปแบบต่างๆได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว การนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในระบบการศึกษาจะส่งผลให้การพัฒนาศึกษาการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

รังสรรค์ เฟื่องฟู (2544) ได้ให้ความหมายว่า อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของโลก เกิดจากการเชื่อมต่อเครือข่ายย่อยจำนวนมากที่เชื่อมโยงการสื่อสารระหว่างกันด้วยระบบมาตรฐานการควบคุมการส่งผ่านข้อมูลระหว่างเครือข่ายที่เรียกว่า โปรโตคอล ทีซีพี/ไอพี (TCP/IP : Transmission Control Protocol/Internet Protocol) ซึ่งใช้หลักการรับส่งข้อมูลโดยอิสระ โดยแบ่งเวลาอย่างเท่าเทียม

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้ให้ความหมายว่า อินเทอร์เน็ต(Internet) เป็นระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่มีขนาดใหญ่ เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องทั่วโลก สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้โดยใช้มาตรฐาน ในการรับส่งข้อมูลที่เป็นหนึ่งเดียว หรือที่เรียกว่า โปรโตคอล (Protocol) ซึ่งโปรโตคอลที่ใช้บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีชื่อว่า ทีซีพี/ไอพี (<http://www.nectec.or.th/courseware/internet/internet-tech/0001.html>)

จากความหมายที่ได้รวบรวมมาข้างต้นนี้จึงสรุปได้ว่า อินเทอร์เน็ต (Internet) คือเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลกทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วและยังสามารถทำการสื่อสารได้ทั้งข้อความ รวมถึงภาพและเสียง มีลักษณะเป็นแบบสื่อผสม (Multimedia) เป็นลักษณะของการสื่อสารที่ไร้พรมแดน โดยผู้ใช้งานระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะมีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ภาษา และวัฒนธรรม

1.2 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ต (กิดานันท์ มลิทอง, 2543; ชื่น กุสุวรรรณ, 2538)

อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เริ่มก่อตั้งโดยกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2512 อินเทอร์เน็ตในยุคแรกๆเป็นเพียงการนำคอมพิวเตอร์จำนวนไม่กี่เครื่องมา เชื่อมต่อกัน โดยสายส่งสัญญาณเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ ภารกิจหลักเพื่อ ใช้ในงานวิจัยทางทหาร โดยใช้ชื่อว่า "อาร์ปา" (ARPA : Advanced Research Project Agency)

ปี 2515 หลังจากที่เครือข่ายทดลองอาร์ปาประสบความสำเร็จก็ได้มีการปรับปรุงหน่วยงาน จาก อาร์ปา มาเป็นคาร์พา (Defence Communication Agency) ในปี 2526 อาร์ปาคัดได้แบ่งเป็น 2 เครือข่าย ด้านงานวิจัยใช้ชื่อว่า อาร์ปาคัด ส่วนเครือข่ายของกองทัพใช้ มิลเน็ต (MILNET: Military Network) ซึ่งมีการเชื่อมต่อโดยใช้โปรโตคอล TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol) เป็นครั้งแรก

ในปี 2528 มูลนิธิวิทยาศาสตร์แห่งชาติอเมริกา (NSF) ได้ให้เงินทุนในการสร้างศูนย์ซูเปอร์ คอมพิวเตอร์ 6 แห่ง และใช้ชื่อว่า NSFNET ต่อมาในปี 2533 อาร์ปาคัดไม่สามารถที่จะรองรับ ภาระที่เป็นหลัก (Backbone) ของระบบได้ อาร์ปาคัดจึงได้ยุติลงและเปลี่ยนไปใช้ NSFNET และ เครือข่ายอื่นๆแทนจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ โดยเรียกเครือข่ายว่า “อินเทอร์เน็ต”

ปัจจุบัน Internet เป็นการต่อโยงทางตรรกะ (Logic) ของระบบคอมพิวเตอร์นับล้านเครื่อง และโยงกับระบบ Wide Area Network (WAN) ต่างๆ เช่น MILNET, NSFNET, CSNET, BITNET หรือแม้แต่ เครือข่ายทางธุรกิจ เช่น IBMNET, Compuserve Net และอื่นๆภายใต้โปรโตคอลที่มีชื่อว่า TCP/IP โดยที่ขนาดของเครือข่าย ครอบคลุมไปทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทยและมีการขยาย ขอบเขตออกไปอย่างไม่หยุดยั้ง

1.3 ประวัติความเป็นมาของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

การเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตของประเทศไทยมีจุดกำเนิดมาจากเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระหว่างมหาวิทยาลัย หรือที่เรียกว่า Campus Network เครือข่ายดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจาก ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) จนกระทั่งได้เชื่อมต่อเข้าสู่ อินเทอร์เน็ตโดยสมบูรณ์ในเดือนสิงหาคม ปี พ.ศ.2535

พัฒนาการประเทศไทยได้เริ่มติดต่อกับอินเทอร์เน็ตโดยใช้ E-mail ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 โดยเริ่มที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นแห่งแรก และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ภายใต้ความร่วมมือระหว่างไทยและออสเตรเลียในช่วงเวลาต่อมา ในขณะนั้นยังไม่ได้มีการเชื่อมต่อ แบบ On-line หากแต่เป็นการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ด้วย E-mail โดยใช้ระบบ MSHnet และ UUCP โดยทางออสเตรเลียจะโทรศัพท์เชื่อมต่อเข้ามาสู่ระบบวันละ 2 ครั้ง

ในปีถัดมา NECTEC ซึ่งอยู่ภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงานได้จัดสรรทุนดำเนินโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของสถาบันอุดมศึกษา โดยเดือนธันวาคมปี 2534 คณะทำงานของ NECTEC ร่วมกับกลุ่มอาจารย์และ นักวิจัยจากสถาบันอุดมศึกษาได้ก่อตั้งกลุ่ม NEWgroup (NECTEC E-mail Working Group) เพื่อ ประสานงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ด้วย E-mail โดยยังคงอาศัยสถาบัน เทคโนโลยีแห่งเอเชียเป็นทางออกสู่อินเทอร์เน็ตผ่านทางออสเตรเลีย

ปี พ.ศ.2538 รัฐบาลไทยได้ประกาศให้เป็นปีแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Year) เนื่องจากตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการสื่อสาร ข้อมูลในขณะเดียวกันก็มีการดำเนินการจัดวางเครือข่ายความเร็วสูงโดยใช้ใยแก้วนำแสงเพื่อใช้เป็นสายสื่อสาร พ.ศ. 2535 สำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เช่าวงจรสื่อสารความเร็ว 9600 บิตต่อวินาทีจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยเพื่อเชื่อมเข้าสู่อินเทอร์เน็ตที่ บริษัท ยูนิเน็ตเทคโนโลยี ประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้ข้อตกลงกับ NECTEC ในการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อร่วมใช้วงจรสื่อสาร จนกระทั่งในเดือนธันวาคมปีเดียวกันมีหน่วยงาน 6 แห่งที่เชื่อมต่อแบบ On-line โดยสมบูรณ์ ได้แก่ NECTEC ,จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย , มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ แลมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เครือข่ายที่ก่อตั้งมี ชื่อว่า “ไทยสาร” (Thaisarn : Thai Social/scientific ,Academic and Research Network) หรือ “ไทยสารอินเทอร์เน็ต”

ในปี พ.ศ. 2536 NECTEC ได้เช่าวงจรสื่อสารความเร็ว 64 กิโลบิตต่อวินาทีจากการสื่อสารแห่งประเทศไทยเพื่อเพิ่มความสามารถในการขนส่งข้อมูล ทำให้ประเทศไทยมีวงจรสื่อสารระดับที่ให้บริการแก่ผู้ใช้ไทยสารอินเทอร์เน็ต 2 วงจร ซึ่งในปัจจุบันวงจรเชื่อมต่อไปยังต่างประเทศที่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ NECTEC ได้รับการปรับปรุงให้มีความ เร็วสูงขึ้นตามลำดับ นับตั้งแต่นั้นมาเครือข่ายไทยสารได้ขยายตัวกว้างขึ้นและมีหน่วยงานอื่นเชื่อมเข้ากับไทยสารอีกหลายแห่ง ซึ่งในช่วงต่อมากลุ่มสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย สำนักวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญได้ร่วมกันเพื่อแบ่งส่วนค่าใช้จ่ายของจรรยาบรรณ โดยเรียกชื่อกลุ่มว่า “ไทยเน็ต” (THAInet)

สมาชิกส่วนใหญ่ของไทยสาร คือ สถาบันอุดมศึกษา กับหน่วยงานราชการบางหน่วยงาน และ NECTEC ยังเปิดโอกาสให้กับบุคลากรของหน่วยงานราชการที่ยังไม่มีเครือข่ายภายในเป็นของตัวเองมาขอใช้บริการได้ แต่ทว่ายังมีกลุ่มผู้ที่ต้องการใช้บริการอินเทอร์เน็ตอีกเป็นจำนวนมากทั้งบริษัทเอกชนและบุคคลทั่วไปซึ่งไม่สามารถใช้บริการจากไทยสารอินเทอร์เน็ตได้ ทั้งนี้เพราะไทยสารเป็นเครือข่ายเพื่อการศึกษาและวิจัยที่ใช้เงินงบประมาณอุดหนุนจากรัฐภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายด้านการสื่อสารจึงไม่สามารถให้นิติบุคคลอื่นร่วมใช้เครือข่ายได้

ปัจจุบันเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่ให้บริการแก่บริษัทและบุคคลทั่วไปมีการขยายตัวอย่างมากควบคู่ไปกับเครือข่ายไทยสาร คาดการณ์ว่าบริการอินเทอร์เน็ตคงเปิดให้บริการครอบคลุมทั่วประเทศในเวลาอีกไม่นานนัก ซึ่งจำนวนผู้ใช้และจำนวนคอมพิวเตอร์ในเครือข่ายก็จะเพิ่มมากขึ้นอีกหลายเท่า นอกจากนี้เครือข่ายของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเหล่านี้จะให้บริการเชิงธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบเช่นเดียวกับในต่างประเทศ (อ้างถึงใน ดัน ตันท์สุทธีวงศ์, 2539: 37 – 39) โดยพบว่ากระแสความนิยมในอินเทอร์เน็ตในระยะ 2 – 3 ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เห็นได้จากจำนวนร้านให้บริการอินเทอร์เน็ต หรือที่เรียกกันว่า อินเทอร์เน็ตคาเฟ่ (Internet Café) ที่เกิดขึ้นในช่วงปีเดียว ทั้งในเขตกรุงเทพและเมืองใหญ่ ๆ หลายแห่ง และเมื่อพิจารณาจากดัชนีสำคัญที่ใช้วัดการเติบโตและความแพร่หลายของอินเทอร์เน็ต อาทิเช่น ความกว้างช่องสัญญาณระหว่างประเทศจำนวนผู้ให้บริการ (Internet Service Provider: ISP) จำนวนโดเมนสัญชาติไทย (.th) ฯลฯ ต่างชี้ให้เห็นโดยชัดเจนว่า ความนิยมอินเทอร์เน็ตในประเทศนั้นได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2543: 7)

1.4 การให้บริการบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกันไปทั่วโลก มีผู้เข้ามาใช้บริการมากมายเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้ โดยสามารถสรุปรูปแบบการให้บริการบนระบบอินเทอร์เน็ตออกเป็น 5 ลักษณะ (ณัฐกร สงคราม, 2543 : 15-17) คือ

1. บริการด้านการรับส่งข่าวสารและแสดงความคิดเห็น เป็นบริการที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีเครื่องมือในการรับส่งข่าวสาร และแสดงความคิดเห็นระหว่างผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตหลากหลายวิธีการ ดังนี้

1.1 ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ อีเมล (E-mail) มาจากคำว่า Electronic Mail ในภาษาไทย บางครั้งเรียกว่า จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นบริการอินเทอร์เน็ตชนิดหนึ่งที่ผู้คนนิยมใช้มากที่สุดและเป็นประโยชน์ต่อคนทั่วไปให้สามารถติดต่อรับส่งข้อมูลระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว

1.2 กลุ่มอภิปราย (Newsgroup) หรือ ยูสเน็ต (Use Net) กลุ่มอภิปรายเป็นการรวมกลุ่มของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันเพื่อส่งข่าวสารหรือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกันในลักษณะของกระดานข่าว (Bulletin Board) บนอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้สามารถเลือกหัวข้อที่สนใจและสามารถแสดงความคิดเห็นได้ โดยการส่งข้อความไปยังกลุ่ม และผู้อ่านภายในกลุ่มจะมีการร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นและส่งข้อความกลับมายังผู้ส่งโดยตรง หรือส่งเข้าไปในกลุ่มเพื่อให้ผู้อื่นอ่านด้วย ก็ได้

1.3 การสนทนา (Talk) การสนทนา เป็นบริการที่ช่วยให้ผู้ใช้สามารถพูดคุยโต้ตอบกับผู้อื่นที่เชื่อมต่อเข้าระบบอินเทอร์เน็ตในเวลาเดียวกัน โดยการพิมพ์ข้อความผ่านทางแป้นพิมพ์ พูดคุยผ่านทางคอมพิวเตอร์โดยมีการตอบโต้กันทันที ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตการสนทนาแบบตัวสามารถสนทนาต่อตัวกับคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะหรือสนทนาพร้อมกันหลาย ๆ คนก็ได้

2. บริการด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นบริการที่ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อื่นได้ ช่วยให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถติดต่อกับผู้อื่นได้ทั่วโลก ทั้งในรูปแบบของข้อความ เสียง และภาพไปพร้อมกัน

3. บริการการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล บริการการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล หรือบริการ FTP (File Transfer Protocol) เป็นบริการอย่างหนึ่งที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตนิยมใช้ โดยผู้ใช้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นไฟล์ข้อมูลตัวหนังสือ รูปภาพ เสียง วิดิทัศน์ หรือ โปรแกรมต่าง ๆ ซึ่งการถ่ายโอนข้อมูลนั้นมีอยู่ 2 ลักษณะคือ

3.1 การถ่ายโอนไฟล์ข้อมูลที่อยู่ในเครื่องของเราไปยังคอมพิวเตอร์ที่เป็นโฮสต์ (Host) เรียกว่า การอัปโหลด (Upload) ทำให้คอมพิวเตอร์เครื่องอื่นสามารถใช้งานจากข้อมูลของเราได้

3.2 การถ่ายโอนไฟล์ข้อมูลจากโฮสต์อื่นมายังคอมพิวเตอร์เรียกว่า การดาวน์โหลด (Download)

4 . บริการค้นหาข้อมูล เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นระบบขนาดใหญ่ที่ครอบคลุมกว้างขวางทั่วโลก โดยมีแฟ้มข้อมูลต่าง ๆ มากมายหลายพันล้านแฟ้มบรรจุอยู่ในระบบเพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นใช้งาน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีระบบ หรือ โปรแกรมเพื่อช่วยในการค้นหาแฟ้มได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

อาร์คี (Archie) เป็นโปรแกรมที่ช่วยในการค้นหาแฟ้มที่ผู้ใช้ทราบชื่อแต่ไม่ทราบว่าแฟมนั้นอยู่ในเครื่องบริการใดในอินเทอร์เน็ต โปรแกรมนี้จะสร้างบัตรรายการแฟ้มไว้ในฐานข้อมูล เมื่อต้องการค้นหาแฟมนั้น อยู่ในเครื่องบริการใดก็เพียงแต่เรียกใช้อาร์คีแล้วพิมพ์ชื่อแฟ้มข้อมูลที่ต้องการนั้นลงไป อาร์คีจะตรวจค้นฐานข้อมูล และแสดงชื่อแฟ้มพร้อมรายชื่อเครื่องบริการที่เก็บแฟมนั้นให้ทราบ เมื่อทราบชื่อเครื่องบริการแล้วก็สามารถใช้เอฟทีพีเพื่อถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลมาบรรจูลงในคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้ได้

โกเฟอร์ (Gopher) เป็นโปรแกรมที่มีรายการหรือเมนู (Menu) ให้เลือกเพื่อช่วยเหลือผู้ใช้ในการค้นหาแฟ้มข้อมูล ความหมาย และทรัพยากรอื่น ๆ เกี่ยวกับหัวข้อที่ระบุไว้ โดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องทราบและใช้รายละเอียดของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงอยู่กับอินเทอร์เน็ต หรือชื่อแฟ้มข้อมูลใด ๆ ทั้งสิ้น ผู้ใช้เพียงแต่เลือกอ่านในรายการเลือก และกดแป้น Enter เท่านั้นเมื่อพบสิ่งที่น่าสนใจในการใช้นี้ผู้ใช้จะเห็นรายการเลือกต่าง ๆ พร้อมด้วยสิ่งที่ให้เลือกใช้มากขึ้นจนกระทั่งผู้ใช้เลือกสิ่งที่ต้องการ และมีข้อมูลแสดงขึ้นมา ผู้ใช้สามารถอ่าน ข้อมูลหรือเก็บบันทึกไว้ในคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้ได้

เวอร์โรนิกา (Veronica) เป็นโปรแกรมค้นหาข้อมูลที่พัฒนาขึ้นมาจากการทำงานของระบบโกเฟอร์ เพื่อช่วยในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ โดยไม่ต้องผ่านระบบเมนูตามลำดับขั้นของโกเฟอร์ เพียงแต่พิมพ์คำสำคัญ (Keyword) ลงไปให้ระบบค้นหาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคำนั้น ๆ แทน

เวส (WAIS : Wide Area Information Server) เป็นโปรแกรมสำหรับใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยสืบค้นข้อมูล โดยการค้นจากเนื้อหาข้อมูลแทนการค้นตามชื่อของแฟ้มข้อมูลจากฐานข้อมูลจำนวนมากที่กระจายอยู่ทั่วโลก การใช้งานผู้ใช้ต้องระบุชื่อเรื่องหรือชื่อคำหลักที่เกี่ยวกับเนื้อหาข้อมูลที่ต้องการค้น หลังจากใช้คำสั่ง ค้นหาข้อมูลโปรแกรมเวสจะช่วยค้นไปยังแหล่งข้อมูลที่ต่อเชื่อมกันอยู่ในอินเทอร์เน็ต โดยจะพยายามค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องตรงกับคำค้น หรือวลีสำคัญที่ผู้ใช้งานค้นหาให้มากที่สุด

เซอร์ช เอนจินส์ (Search Engines) เป็นเครื่องมือช่วยค้นหาข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในปัจจุบัน ซึ่งเป็นลักษณะของโปรแกรมช่วยการค้นหาซึ่งมีอยู่มากมายในระบบอินเทอร์เน็ต โดยการพัฒนาขององค์กรต่าง ๆ เช่น Yahoo, Alta Vista, HotBot, Excite และ Google เป็นต้น เพื่อช่วยให้ผู้ใช้ค้นหาข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ โดยผู้ใช้พิมพ์คำหรือข้อความที่เป็นคำสำคัญเข้าไป โปรแกรมจะแสดงรายชื่อของแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องขึ้นมา ซึ่งผู้ใช้สามารถคลิกไปที่รายชื่อต่าง ๆ เพื่อเข้าไปดูข้อมูลตัวนั้น ๆ ได้ หรือจะเลือกค้นจากหัวข้อในหมวดต่าง ๆ

(Categories) ที่โปรแกรมได้แสดงไว้เป็นรายการต่าง ๆ โดยเริ่มจากหมวดที่กว้าง จนลึกเข้าไปสู่มหาค่อยๆได้

5. บริการข้อมูลมัลติมีเดีย เวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web : WWW) เป็นบริการบนอินเทอร์เน็ตที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องมาจากลักษณะเด่นของเวิลด์ไวด์เว็บที่สามารถนำเสนอข้อมูลมัลติมีเดียที่แสดงได้ทั้งตัวหนังสือ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงซึ่งมีอยู่มากมาย และสามารถรวบรวมลักษณะการใช้งานอื่น ๆ ในระบบอินเทอร์เน็ตเอาไว้ด้วย ไม่ว่าจะเป็นไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายโอนข้อมูล การสนทนา การค้นหาข้อมูล และอื่น ๆ ทำให้เวิลด์ไวด์เว็บเป็นแหล่งข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก โดยลักษณะของเวิลด์ไวด์เว็บ คือ การนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ มากมายในลักษณะหน้ากระดาษอิเล็กทรอนิกส์ที่เรียกว่า เว็บเพจ (Web Page) เปรียบเสมือนหน้าหนังสือหรือหน้านิตยสารซึ่งสามารถบรรจุข้อความ รูปภาพ และเสียงไว้ได้ด้วย โดยที่หน้าแรกของเว็บเพจ เรียกว่า โฮมเพจ (Home Page) ซึ่งภาษาที่ใช้ในการเขียนเว็บเพจให้สามารถดูได้ในเวิลด์ไวด์เว็บ เรียกว่า HTML (Hypertext Markup Language) เมื่อนำเอาเว็บเพจหลาย ๆ เว็บเพจมารวมกันในแหล่งเดียวกัน เรียกว่า เว็บไซต์ (Web Site) หรืออาจเรียกสั้น ๆ ว่า เว็บ (Web) เว็บไซต์แต่ละที่จะถูกเก็บไว้ในเว็บเซิร์ฟเวอร์ (Web Server) แต่ละแห่ง โดยแต่ละแห่งก็จะมีโฮสต์ของตนเองทำหน้าที่ดูแลและพัฒนาข้อมูลซึ่งโดยปกติจะเปิดอิสระให้ทุกคนเข้าไปเปิดดูข้อมูล

1.5 อินเทอร์เน็ตกับการศึกษา

ถึงอินเทอร์เน็ตในยุคแรกจะถูกทำขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ทางทหารแต่ด้วยศักยภาพการเป็นเครือข่ายที่โยงใยทั่วโลกและมีบริการที่เป็นประโยชน์ทำให้อินเทอร์เน็ตถูกนำมาใช้กับการศึกษาโดยในปัจจุบันนี้หลายๆประเทศรวมทั้งประเทศไทยต่างได้นำอินเทอร์เน็ตไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนจนถือได้ว่าอินเทอร์เน็ตกลายเป็นเทคโนโลยีการศึกษาของยุคปัจจุบันไปแล้วซึ่ง ฅนอมพร เลาหจรัสแสง(2541)ได้กล่าวถึงประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตทางการศึกษา ดังนี้

1. การใช้กิจกรรมบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ช่วยให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้เกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของโลกมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอนุญาตให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารกับผู้คนทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว และสามารถสืบค้นหรือเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศจากทั่วโลกได้เช่นกัน

2. เป็นแหล่งความรู้ขนาดใหญ่สำหรับผู้เรียน โดยที่สื่อประเภทอื่นๆไม่สามารถทำได้ กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลในลักษณะใดๆก็ได้ไม่ว่าจะเป็นข้อความหรือภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือในรูปแบบของสื่อประสม โดยการสืบค้นผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่โยงใยกับแหล่งข้อมูลต่างๆทั่วโลก

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้เรียนในด้านทักษะการคิดอย่างมีระบบ (high-order thinking skills) โดยเฉพาะทำให้ทักษะการวิเคราะห์สืบค้น

(inquiry-based analytical skill) การคิดเชิงวิเคราะห์ (critical thinking) การวิเคราะห์ข้อมูล การแก้ปัญหา และการคิดอย่างอิสระ ทั้งนี้เนื่องจากเครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นแหล่งรวมข้อมูลมากมาย มหาศาล ผู้เรียนจึงจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์ที่อยู่เสมอ เพื่อแยกแยะข้อมูลที่เป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์สำหรับตนเอง

4. สนับสนุนการสื่อสารและการร่วมมือกันของผู้เรียนไม่ว่าจะในลักษณะของผู้เรียนร่วมห้องหรือผู้เรียนต่างห้องเรียนบนเครือข่ายด้วยกันเช่นการที่ผู้เรียนห้องหนึ่งต้องการที่จะเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายภาพเพื่อส่งไปให้อีกห้องเรียนหนึ่งนั้นผู้เรียนในห้องแรกจะต้องช่วยกันตัดสินใจที่ละขั้นตอนในวิธีการที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและการเตรียมข้อมูลอย่างไรเพื่อส่งข้อมูลเรื่องการถ่ายภาพนี้ไปให้ผู้เรียนอีกห้องหนึ่ง โดยที่ผู้เรียนต่างห้องสามารถเข้าใจได้โดยง่าย

5. สนับสนุนกระบวนการสหสาขาวิชาการ (interdisciplinary) กล่าวคือในการนำเครือข่ายมาใช้เชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นนักการศึกษาสามารถที่จะบูรณาการการเรียนการสอนในวิชาต่างๆเช่น คณิตศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคม ภาษา วิทยาศาสตร์ ฯลฯ เข้าด้วยกัน

6. ช่วยขยายขอบเขตของห้องเรียนออกไปเพราะผู้เรียนสามารถใช้เครือข่ายในการสำรวจปัญหาต่างๆที่ผู้เรียนมีความสนใจ นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งอาจมีความคิดเห็นแตกต่างกันออกไปทำให้มุมมองของตนเองกว้างขึ้น

7. การที่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตอนุญาตให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ที่ให้คำปรึกษาได้ และการที่ผู้เรียนมีความอิสระในการเลือกศึกษาสิ่งที่ตนเองสนใจถือเป็นแรงจูงใจสำคัญอย่างหนึ่งในการเรียนรู้ของผู้เรียน

8. ผลพลอยได้จากการทำงานที่ผู้เรียนทำโครงการบนเครือข่ายต่างๆนี้ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะทำความคุ้นเคยกับโปรแกรมประยุกต์ต่างๆบนคอมพิวเตอร์ไปด้วยในตัว เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ เป็นต้น

อริปิตย์ คลีสุนทร (2542) กล่าวว่า การนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษานั้นจะช่วยเสริมสร้างคุณภาพและความเสมอภาคกันในหลายเรื่อง ดังนี้

1. ครูอาจารย์ผู้สอนสามารถพัฒนาคุณภาพบทเรียนหรือแนวคิดในสาขาวิชาที่สอนโดยการเรียกดูจากสถาบันการศึกษาอื่นไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาวิชาการ คู่มือครู แบบฝึกหัดซึ่งบางเรื่องสามารถคัดลอกนำมาใช้ได้ทันที เนื่องจากผู้ผลิตแจ้งความจำนงให้เป็นของสาธารณชน นำไปใช้ได้ (Public Mode) ในทางกลับกันครูอาจารย์ที่มีแนวคิด วิธีการสอน คู่มือการสอนที่น่าสนใจ สร้างความเข้าใจได้ดีกว่าผู้อื่นก็สามารถนำเสนอเรื่องดังกล่าวในเว็บไซต์ของสถาบันตนเองเพื่อให้ผู้อื่นศึกษาใช้งานได้ส่วนหนึ่งของเรื่องดังกล่าวอาจจะเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปหรืออยู่ในรูปของซีดีรอม (Compact Disc-Read Only Memory) ซึ่งโดยทั่วไปเรียกกันว่าคอมพิวเตอร์ช่วยสอนซึ่งมีทั้งช่วยสอนวิชาต่างๆไปและช่วยสอนวิชาที่เกี่ยวกับวิทยาการด้านคอมพิวเตอร์โดยตรง

2. นักเรียน นักศึกษา สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนของครู อาจารย์ จากต่างสถาบันและ อาจแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สถาบันตนเองยังไม่มี เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงประกอบของวิชา การทดลองทางวิทยาศาสตร์ ภาพงานศิลปะหรือสารคดีที่เกี่ยวข้องวิชาภูมิศาสตร์ ฯลฯ เป็นต้น

3. ข้อมูลต่างๆ ทางการบริหารและการจัดการ สามารถแลกเปลี่ยนและถ่ายโอนเพิ่มข้อมูล ได้ เช่น ทะเบียนประวัตินักเรียน วิชาที่เรียน ผลการเรียน การแนะแนวการศึกษาต่อ ฯลฯ นอกจากนี้ อาจจะบรรจุข้อมูลของครู อาจารย์ เงินเดือน คุณวุฒิ การอบรมฝึกฝน ความรู้ความสามารถพิเศษ ฯลฯ ลงไปในเว็บไซต์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวอาจมีภาพถ่ายประกอบทำให้ฝ่ายบริหารสามารถติดตาม แลกเปลี่ยนข้อมูลตามความจำเป็น เพื่อดูแลให้นักเรียนและอาจารย์สามารถพัฒนาตนเองได้สูงสุด ตามศักยภาพของแต่ละคน ระบบข้อมูลเช่นนี้เรียกกันว่า ข้อมูลการบริหารการจัดการ

4. ผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถค้นหาเรื่องราวที่สนใจจะศึกษาค้นคว้าวิเคราะห์ วิจัย โดยเฉพาะในส่วนที่เป็นวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature) เพื่อดูว่ามีใครบ้างที่ได้ศึกษาค้นคว้าเอาไว้ เพื่อนำมาผลสรุปมาอ้างอิงหรือนำมาเป็นตัวแบบศึกษาค้นคว้าต่อ อย่างไรก็ตามงาน บางเรื่องอาจจะต้องเสียค่าใช้จ่ายบ้างซึ่งสามารถจ่ายได้ผ่านบัตรเครดิตเนื่องจากเป็นงานที่มีลิขสิทธิ์ ทางปัญญาแต่เอกสารส่วนมากทั้งงานวิจัยและเอกสารทั่วไปที่ค้นคว้าได้จะเป็นเรื่องที่เปิดเผยแก่ สาธารณชนทั่วไปโดยไม่คิดมูลค่า

5. การประมวลผลหรือการทำงานโดยใช้เครื่องอื่นจากบริการของอินเทอร์เน็ต รวมถึงการ ขอใช้เครื่องที่มีศักยภาพสูงทำงานบางงานให้เราได้หากได้รับอนุญาตหรือเราเป็นสมาชิกอยู่ ดังนั้น งานประมวลผลหรืองานคำนวณที่ต้องการความรวดเร็วและมีความซับซ้อนสูงก็สามารถใช้บริการนี้ได้ สถานศึกษาบางแห่งอาจมีเครื่องที่มีสมรรถนะไม่สูงพอที่จะทำงานบางงาน ก็สามารถทำงานที่ เครื่องของตนเองแต่ส่งงานข้ามเครื่องไปให้ศูนย์ใหญ่ หรือศูนย์สาขาช่วยทำงานให้และส่งผลงาน นั้นกลับมายังจอคอมพิวเตอร์ของเจ้าของงาน

6. การเล่นเกมเพื่อลับสมองและฝึกความคิดกับการทำงานของมือในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีเกมให้เล่นแทบทุกระดับ โดยที่ส่วนหนึ่งของเกมดังกล่าวจะเปิดให้เล่นโดยไม่คิดมูลค่า ซึ่งผู้เรียน อาจขอเข้าลองศึกษาวิธีการ และลองเล่นกับเพื่อนร่วมชั้น หรือเล่นกับเพื่อนต่างสถาบันได้โดย สะดวกอย่างไรก็ตาม การเล่นเกมควรมีข้อนำพิจารณาว่าเล่นเพื่อฝึกสมองหรือคลายความเครียดนั้น จะเป็นประโยชน์มากกว่าหุ่เมเท เสียเวลาเพื่อจะเอาชนะการเล่นในเกมแต่เพียงอย่างเดียว

7. การศึกษางานด้านศิลปวัฒนธรรมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เนื่องจากสังคมโลกเป็น สังคมที่ประกอบไปด้วยผู้คนหลายเชื้อชาติ ซึ่งแต่ละชนชาติล้วนมีภาษา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม สภาพความเป็นอยู่ สภาวะเศรษฐกิจ ตลอดจนแนวคิดที่แตกต่างกัน แต่ในเครือข่าย อินเทอร์เน็ต การศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อนำส่วนที่ดีและเหมาะสมของบางสังคมมาประยุกต์ใช้ ให้กับสังคมของตนสามารถทำได้โดยง่ายโดยที่ผู้เรียน ครู อาจารย์ รวมถึงผู้สนใจทั่วไปอาจจะใช้ เวลาส่วนหนึ่งเพื่อดูข้อมูลหรือรับฟังเรื่องราวอีกทั้งดูภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวผ่านเครือข่าย

อินเทอร์เน็ต เพื่อที่จะนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนหรือการประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตประจำวัน

ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตต่อการจัดการศึกษานั้นถือเป็น โอกาสทางการศึกษาในรูปแบบ
ต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก (ถนอมพร เลาหจรัสแสง, 2547) ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1.เปิดโอกาสให้ครูอาจารย์ นักเรียน และนักศึกษา สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ที่หลากหลาย
หรือเสมือนหนึ่งมี “ห้องสมุดโลก” (Library of the World) เพียงปลายนิ้วสัมผัส เช่น ครู และ
นักเรียนสามารถค้นหาหรือสืบค้นข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่างๆ ได้ทั่วโลกโดยไม่มีข้อจำกัดทางด้าน
สถานที่และเวลา (Anywhere & Anytime) ครู อาจารย์และนักเรียนที่ด้อยโอกาสอันเนื่องมาจาก
ความห่างไกล ขาดแหล่งห้องสมุดที่ดีสามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารและความรู้ได้อย่างเท่าเทียมกัน
มากยิ่งขึ้น เด็กนักเรียนเองสามารถร่วมกันผลิตข้อมูลในแขนงต่างๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์พืช
ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ชุมชน ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน
เพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนกับเด็กทั่วโลก ในขณะที่ครูสามารถนำเนื้อหาทางวิชาการที่มีประโยชน์ เช่น
บทความทางวิชาการ เอกสารการสอนลงในเว็บไซต์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาและแลกเปลี่ยนภายใน
วงการการศึกษาซึ่งกันและกันตลอดจนสามารถค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆจากอินเทอร์เน็ตมาใช้
ประกอบการเรียนการสอนได้อีกด้วย

2 พัฒนาการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งมีผลสืบเนื่องมาจากการที่อินเทอร์เน็ต
สามารถให้บริการ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีความสะดวก รวดเร็ว แม่นยำ และง่ายต่อการใช้ทำให้
เกิดการสื่อสารเพิ่มมากขึ้นในระบบการศึกษาทั้งที่เป็นการสื่อสารระหว่างครูกับครู ครูกับนักเรียน
และระหว่างนักเรียนกับนักเรียนเองซึ่งในปัจจุบันคณาจารย์จำนวนมากในหลายสถาบันทั้งระดับ
มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาได้ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลางในการให้การบ้าน รับการบ้าน
และตรวจส่งคืนการบ้าน ในขณะที่เดียวกันก็สามารถสื่อสารกันระหว่างนักเรียนสามารถช่วยส่งเสริม
การทำงานกลุ่ม การปรึกษาหารือกับครูและเพื่อนนักเรียนในเชิงวิชาการ

3 เปลี่ยนบทบาทของครูและนักเรียน การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอนจะทำให้
บทบาทของครูปรับเปลี่ยนไปจากการเน้นความเป็นผู้สอนมาเป็นผู้แนะนำมากขึ้นในขณะที่
กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนจะเป็นการเรียนรู้เชิงรุกมากขึ้นทั้งนี้เนื่องจากฐานข้อมูลใน
อินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยบวกที่สำคัญที่จะเอื้ออำนวยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และค้นคว้าได้ด้วย
ตนเอง (Independent Learning) ได้สะดวกรวดเร็วและมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตามก็มีความจำเป็นที่
จะต้องตระหนักว่าบทบาทและรูปแบบที่จะปรับเปลี่ยนไปนี้จะต้องมีการเตรียมการที่คืบคลานไปด้วย
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของครูที่จะต้องวางแผนการชี้แนะให้รัดกุมเพื่อให้การเรียนรู้ของเด็กมี
ประสิทธิผลดีขึ้น ปรับจากการเรียนตามครูสอน (Passive Learning) มาเป็นการเรียนรู้วิธีเรียน
(Learning How To Learn) และเป็นการเรียนรู้ด้วยความอยากรู้ (Active Learning) อย่างมีทิศทาง

พรชัย จันทรศุกแสง (2546) ยังกล่าวถึงประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตต่อการศึกษาเพิ่มเติมว่า

1. คือแหล่งความรู้ขนาดใหญ่ที่คุณสามารถเข้าไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลและนำมาใช้ได้โดยข้อมูลเหล่านี้มีทั้งที่เป็นข้อความธรรมดาจนถึงข้อมูลที่มีทั้งภาพและเสียงรวมทั้งยังเป็นแหล่งข่าวสารและความบันเทิงที่คุณสามารถติดตามได้ตลอด 24 ชั่วโมงโดยมีบริการ WWW ซึ่งเป็นบริการข่าวสารผ่านหน้าเว็บเพจ มีรูปแบบเหมือนกับสื่อสิ่งพิมพ์แต่มีข้อดีที่สามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บเพจอื่นๆได้ ปัจจุบันมีผู้สร้างสรรค์เว็บไซต์ทั้งสาระและความบันเทิงจำนวนมากมาที่เราสามารถเลือกชมและค้นคว้าได้จากทั่วทุกมุมโลก ด้วยเหตุนี้นักเรียนนักศึกษาทุกคนจึงมีแหล่งข้อมูลในการศึกษาและค้นคว้าข้อมูลสำหรับการทำรายงานเพิ่มอีกทางหนึ่ง

2. เป็นที่รวมสารพัดโปรแกรมและเกมที่คุณสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ โดยบริการที่ว่าเป็นก็คือ FTP ซึ่งย่อมาจาก File Transfer Protocol เป็นบริการถ่ายโอนข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปเครื่องหนึ่งผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นบริการที่ได้รับความนิยมสูงมากในปัจจุบันเนื่องจากผู้ผลิตซอฟต์แวร์หรือเกมสามารถลดต้นทุนการเผยแพร่โดยไม่ต้องแจกโปรแกรมด้วยแผ่นซีดีเช่นในอดีต แต่ให้ผู้ที่สนใจเข้ามาดาวน์โหลดผ่านเว็บไซต์ของบริษัทแทนซึ่งการบริการออกแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือดาวน์โหลด (Download) เป็นการโอนย้ายข้อมูลจากคอมพิวเตอร์อื่นมายังเครื่องของเรา ส่วน FTP อีกประเภทคืออัปโหลด (Upload) ซึ่งเป็นการโอนย้ายข้อมูลในเครื่องของเราไปยังคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น

ในส่วนรูปแบบของอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา ถนอมพร ดันพิพัฒน์ (2539) ได้กล่าวถึงรูปแบบในการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษาดังนี้

1. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการติดต่อสื่อสาร อภิปราย ถกเถียงแลกเปลี่ยน และสอบถามข้อมูลข่าวสาร ทั้งกับผู้สนใจศึกษาในเรื่องเดียวกันหรือกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการแจกจ่ายที่อยู่ทางอีเมลที่อยู่บนเวปไซด์เว็บบ์ บริการที่อนุญาตให้นักการศึกษาสามารถสมัครเป็นสมาชิกของกลุ่มสนทนา (Discussion Group) ทำให้ได้เรียนรู้นานาชาติสนทนาจากผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นและที่สำคัญคือได้แสดงข้อคิดเห็นส่วนตัว และได้ซักถามข้อสงสัยหรือขอความช่วยเหลือต่าง ๆ จากสมาชิกภายในกลุ่ม

2. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการค้นหาข้อมูลในการเรียนรู้ด้วยตนเอง การค้นหาข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีที่นิยมมากที่สุดในปัจจุบันคือผ่านทาง เวปไซด์เว็บบ์ เพราะที่เว็บนั้นรองรับข้อมูลได้หลายรูปแบบและเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน สามารถเข้ามาศึกษาได้อย่างสะดวกสบาย การค้นหาข้อมูลในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยค้น (Search Machine) ซึ่งซอฟต์แวร์สำหรับอ่านข้อมูลในเว็บ (Web Browser) ส่วนใหญ่จะมีบริการเชื่อมต่อกับเครื่องมือเหล่านี้ไว้แล้ว

3 การใช้อินเทอร์เน็ตในหลักสูตรการศึกษา การใช้อินเทอร์เน็ตในหลักสูตรการศึกษาสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะด้วยกันคือ

3.1 การประยุกต์อินเทอร์เน็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรที่มีอยู่เดิม เช่น ในโครงการร่วมระหว่างห้องเรียนจาก 2 โรงเรียนขึ้นไป (Classroom Exchange Projects) ซึ่งได้รวมเอา กิจกรรมการเรียนอื่น ๆ เอาไว้ เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ การค้นคว้าวิจัย การสอบถาม ปรัชญาผู้เชี่ยวชาญ การรับรู้ทางสังคม การแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ทั้งระดับประเทศและระดับนานาชาติ และการเขียนรายงาน

3.2 การศึกษาทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนไม่จำเป็นต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน การเรียนการสอนทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตจะช่วยขจัดปัญหาทางด้าน การขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญและข้อจำกัดในด้านเวลา สถานที่ของผู้เรียนและผู้สอนซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะคือ ในลักษณะที่ผู้เรียนและผู้สอนมีการนัดหมายที่แน่ชัด และในลักษณะที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่จำเป็นต้องมีการนัดหมาย โดยผู้เรียนสามารถที่จะเข้ามาเรียนในเวลาใดก็ได้ ซึ่งในลักษณะนี้ผู้สอนจะต้องเตรียมเอกสารการสอนไว้ล่วงหน้าและเก็บข้อมูลการสอนนี้ไว้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้เรียนก็จะสามารถเรียนจากที่ไหนก็ได้ที่สามารถเข้าเครือข่ายได้ในเวลาใดก็ได้ที่ต้องการ เอกสารการสอนทำได้หลายลักษณะที่นิยมทำกันก็คือ ในลักษณะของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเว็บ หรือ CAI on The Web เพื่อใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยี Hyperlinks ของเว็บในการเชื่อมโยงข้อมูลมหาศาลจากแหล่งข้อมูลต่างๆทั่วโลก โดยผู้เรียนจะต้องต่อเข้าไปใช้เครือข่ายในขณะที่เรียนอยู่เพื่อทำการโหลดเนื้อหาการเรียน ถ้าผู้เรียนมีข้อสงสัยใดๆก็สามารถส่งอีเมลล์ไปสอบถามจากผู้สอนได้

3.3 การเรียนการสอนเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อให้นักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองทำให้ได้สัมผัสและแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม เช่น ผ่านทางอีเมลล์หรือการนำเสนอข้อมูลบนเว็บ เป็นต้น

สรุปว่าในขณะนี้การนำอินเทอร์เน็ตไปประยุกต์ใช้ในหลักสูตรศึกษานับมีความสำคัญมากทั้งนี้ก็เพราะอินเทอร์เน็ตถือได้ว่าเป็นสื่อที่มีคุณค่าทางการศึกษาในยุคแห่งสารสนเทศนี้ซึ่งการนำอินเทอร์เน็ตไปใช้ใน หลักสูตรการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นนักการศึกษาจะต้องทำความเข้าใจในบทบาทใหม่ของตนเองจะต้องแสดง ขณะเดียวกันก็สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอินเทอร์เน็ตให้มากที่สุดเพื่อที่จะสามารถใช้เวลาคิดและพัฒนาผลิตผลทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นในลักษณะของโครงการกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตหรือสื่อการศึกษาต่างๆ รวมทั้งคอมพิวเตอร์ช่วยสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในที่สุดการนำอินเทอร์เน็ตมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาทุกระดับก็จะมี ความสำคัญมากยิ่งขึ้น ดังนั้นนักการศึกษาควรเริ่มให้ความสนใจในการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ให้เกิด

ประโยชน์มากที่สุดเพื่อรองรับการขยายตัวของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เริ่มมีการเชื่อมโยงกันอย่างกว้างขวางทั้งในระดับโรงเรียน และสถาบันการศึกษาอื่นๆทั่วประเทศ

1.6 ประโยชน์และโทษของอินเทอร์เน็ต

นอกจากประโยชน์ในด้านการศึกษาแล้ว ถนอมพร ตันพิพัฒน์ (2539) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตไว้ว่าสามารถใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์หลักๆ 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล และความคิดเห็น โดยการส่งผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า อีเมล ซึ่งมีความสะดวก รวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย นอกจากนี้อีเมลแล้วการสนทนาแบบออนไลน์ ซึ่งผู้ใช้สามารถโต้ตอบผ่านหน้าจอ เสมือนการคุยโทรศัพท์กันอยู่เพียงแต่ใช้การพิมพ์ข้อความแทนเสียง ปัจจุบันผู้ใช้สามารถคุยโต้ตอบกันและเห็นใบหน้า ท่าทางของคู่สนทนาได้

2. เพื่อการเข้าใช้คอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆ ที่ต่ออยู่ในเครือข่าย การติดต่อเข้าสู่คอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆที่ต่ออยู่ในเครือข่าย ทำให้ผู้ใช้สามารถเรียกโปรแกรมในเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นๆ มาใช้งานได้ การเข้าใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นๆ ที่ต่ออยู่ในเครือข่าย

3. เพื่อการสืบค้นข้อมูลต่างๆ ผู้ใช้สามารถใช้บริการทางอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศต่างๆในเครือข่ายได้หลายวิธีและวิธีที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบันคือบริการที่มีชื่อว่าเว็บซึ่งอนุญาตให้ผู้ใช้เข้าไปค้นหาข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร ภาพหรือเสียงก็ตาม โดยข้อมูลในเว็บจะอยู่ในรูปของไฮเพอร์มีเดีย (Hypermedia) กล่าวคือ มีการเชื่อมโยงของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันเอาไว้โดยที่ข้อมูลนั้นไม่จำเป็นต้องมาจากแหล่งเดียวกัน

4. เพื่อการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้ใช้สามารถคัดลอกและถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลหรือโปรแกรมที่ผู้ผลิตอนุญาต มาใช้ตามต้องการ การถ่ายโอนแฟ้มข้อมูลทำได้โดยใช้คำสั่ง Ftp หรือการใช้การโปรแกรมสำเร็จรูปที่ช่วยในการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล เช่น Overnet, FTP Voyager เป็นต้น

5. เพื่อการเผยแพร่ข่าวสาร ความคิดเห็น คำถาม คำตอบ คำแนะนำ ตลอดจนเรื่องราวความเป็นไปต่างๆ ที่ผู้ใช้ต้องการทราบและต้องการเสนอแนะ การรับส่งข่าวสาร

จากประโยชน์ที่หลากหลายของอินเทอร์เน็ตดังกล่าวในทางตรงกันข้ามอินเทอร์เน็ตก็มีโทษต่อผู้ใช้ด้วยดังนี้

1. เรื่องอนาจารผิดศีลธรรม (Pornography/Indecent Content)

ข้อมูลต่างๆ ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมเป็นสิ่งที่มีมานานแล้วในอินเทอร์เน็ต ในปัจจุบันข้อมูลเหล่านี้เป็นที่ได้ถูกเปิดเผยบนอินเทอร์เน็ตและสิ่งเหล่านี้สามารถเข้าสู่เด็กและเยาวชนได้ง่ายโดยผู้ปกครองไม่สามารถที่จะให้ความดูแลได้เต็มที่เพราะว่าอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นโลกที่ไร้พรมแดนและเปิดกว้างทำให้สื่อเหล่านี้สามารถเผยแพร่ไปได้รวดเร็วจนไม่สามารถเอาผิดผู้ที่กระทำได้

2. การติดอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสื่อที่สร้างผลกระทบกับพฤติกรรมของบุคคลได้ ในบางกรณีการยึดติดยึดมั่นกับกิจกรรมบนอินเทอร์เน็ตมากจนเกินไปนั้นจะก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากมายจนคาดไม่ถึง เราเรียกพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากจนเกินไปนี้ว่า “การเสพติดอินเทอร์เน็ต”

2. แนวคิดการเสพติดอินเทอร์เน็ต (Internet Addiction)

2.1 นิยามการเสพติดอินเทอร์เน็ต

Griffiths (1995 อ้างถึงใน ธนิกานต์ มาณะศิริรานนท์, 2545) ได้นำเสนอแนวคิด “การเสพติดเทคโนโลยี” (Technological Addiction) โดยระบุไว้ว่า การเสพติดเทคโนโลยีนั้นเป็นการเสพติดทางพฤติกรรม คือเสพติดที่การกระทำ (Behavioral Addiction) เช่นเดียวกับการติดการพนัน โดยมิได้เป็นการเสพติดทางสารเคมี (non-chemical) เกี่ยวข้องกับการที่บุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับเครื่องมือซึ่งอาจจะเป็นในลักษณะทางเดียว (Passive) เช่น การดูโทรทัศน์ หรือลักษณะโต้ตอบ 2 ทาง (Active) และได้ระบุว่าการเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นก็เป็นหนึ่งในการเสพติดเทคโนโลยี

อินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสื่อที่มีพลังดึงดูดให้บุคคลอยากเข้าไปใช้มาก ๆ ได้ ในช่วงกลาง ค.ศ. 1990 นั้น แนวคิดการเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นยังไม่ได้รับการยอมรับเท่าที่ควร เนื่องจากนักวิชาการส่วนใหญ่มองไม่เห็นว่าการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไปนั้น จะเป็นปัญหาต่อผู้ใช้ได้อย่างไรและยังไม่มีหลักเกณฑ์ใดที่จะระบุลักษณะของการเสพติดได้ แต่ต่อมาเมื่อได้มีการศึกษาในเรื่องนี้มากขึ้นก็พบว่า การเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นสามารถเกิดขึ้นได้จริง

นักวิจัยได้พบว่าบุคคลบางคนนั้นจะมีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่ผิดปกติ ซึ่งเหมือนกับพฤติกรรมเสพติด บุคคลนั้นจะใช้เวลาทั้งวันออนไลน์เข้าอินเทอร์เน็ต โดยไม่อยากหยุดหรือออกจากการใช้อินเทอร์เน็ต บุคคลจะละทิ้งกิจกรรมในชีวิตจริง ทำให้ความสัมพันธ์ในสังคมรอบข้าง

างของบุคคลนั้นเริ่มลดน้อยลง เราเรียกว่า “พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ต” (Internet Addiction disorder, IAD)

การเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นมีลักษณะอาการเช่นเดียวกับการเสพติดยา แอลกอฮอล์และการพนัน ซึ่งจะมีลักษณะหมกมุ่น ถูกครอบงำ สูญเสียการควบคุม มีความต้องการใช้มากขึ้น และจะมีอาการกระวนกระวาย ถูกกระทบทางด้านความรู้สึกและอารมณ์เมื่อต้องหยุดหรือเลิกใช้ และผลจากการเสพติดนี้จะส่งผลกระทบต่อการทำงาน การเรียน ชีวิตส่วนตัวและบุคคลรอบข้างการเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นครอบคลุมถึงพฤติกรรมและปัญหาจากการที่ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต การเสพติดอินเทอร์เน็ตถูกจัดอยู่ในประเภทการเสพติดพฤติกรรมเช่นเดียวกับการคิดการพนัน เป็นการเสพติดในสิ่งที่พวกเขากระทำ (เช่น กิจกรรมในอินเทอร์เน็ต)และความรู้สึกที่พวกเขาได้รับจากการกระทำ

2.2 ลักษณะพฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ต

แนวคิดเรื่องการติดอินเทอร์เน็ตจึงถูกนำเสนอเป็นครั้งแรกโดยนักจิตวิทยาที่ทำการศึกษารื่องนี้และถือเป็นผู้เชี่ยวชาญคือ Dr.Kimberly S. Young (1996) ซึ่งจากการศึกษาพบว่าพฤติกรรมของผู้ติดอินเทอร์เน็ตมีลักษณะพื้นฐานคล้ายกับพฤติกรรมของผู้ที่ติดการพนัน คือไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมความอยากได้ โดยเมื่อใช้หลักการวินิจฉัยจาก DSM-IV (The Diagnostic and Statistic Manual Of Mention Disorder – Fourth Edition) ที่ได้สร้างคำถามเพื่อทำการวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตระบุว่า ผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้อย่างน้อย 5 ข้อจากทั้งหมด 8 ข้อ เป็นเวลานานอย่างน้อย 1 ปีถือได้ว่ามีอาการติดอินเทอร์เน็ต

- รู้สึกหมกมุ่นกับอินเทอร์เน็ต แม้ในเวลาที่ไม่ได้ติดกับอินเทอร์เน็ต
- มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้น
- ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้
- รู้สึกหงุดหงิดเมื่อต้องใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลงหรือหยุดใช้
- ใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตัวเองได้ตั้งใจไว้
- การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ส่งผลกระทบต่อ งาน การเรียน และความสัมพันธ์ครอบครัว
- ปิดบังคนในครอบครัวหรือเพื่อนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตัวเอง
- ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นวิธีในการหลีกเลี่ยงปัญหาหรือคิดว่าการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น

Ivan Goldberg (1996 อ้างถึงใน ธนิกานต์ มาฆะศิริรานนท์, 2545) นั้นก็ได้ระบุลักษณะพฤติกรรมที่เรียกว่า การเสพติดอินเทอร์เน็ตโดยมีความคล้ายคลึงกับหลักเกณฑ์ของ Young ไว้ดังนี้

1. มีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต เพื่อที่จะได้ใช้เวลามากขึ้นในอินเทอร์เน็ต
2. ลดกิจกรรมอื่น ๆ ในชีวิตลง เพื่อที่จะได้ใช้อินเทอร์เน็ต
3. ไม่สนใจสุขภาพร่างกายของตนเอง ที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมในอินเทอร์เน็ต
4. หลีกเลี้ยงกิจกรรมในชีวิตที่สำคัญ เพื่อใช้เวลาในอินเทอร์เน็ต
5. เลื่อนเวลาพักผ่อนออกไป หรือเปลี่ยนแปลงเวลานอนเพื่อที่จะได้มีเวลาใช้อินเทอร์เน็ต
6. ลดกิจกรรมทางสังคม ทำให้สูญเสียความสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคลอื่น
7. ละทิ้ง ละเลยครอบครัว และเพื่อน
8. ปฏิเสธที่จะใช้เวลาไปกับกิจกรรมอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต
9. แสวงหาเวลามากขึ้น เพื่อใช้อินเทอร์เน็ต
10. ละทิ้งงาน การเรียน ภาระหน้าที่ของตน

กลุ่มนักจิตวิทยานั้นได้ปรับหลักเกณฑ์ของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน American Psychiatric Association (APA) (1994 อ้างถึงใน ธนิกานต์ มาฆะศิริรานนท์, 2545) ที่กล่าวถึงลักษณะพฤติกรรมการเสพติดการพนัน ใน Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder : Fourth Edition เพื่อพัฒนาการวัดพฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ต โดยได้สรุปลักษณะของการเสพติดอินเทอร์เน็ตไว้ดังนี้

1. มีความต้องการใช้เวลากับอินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น
 - มีความต้องการเพิ่มเวลาในอินเทอร์เน็ต เพื่อสนองต่อความต้องการ
 - ไม่สามารถคงเวลาใช้อินเทอร์เน็ตได้เท่าเดิมอีกต่อไป (ต้องการใช้นานขึ้น)
2. มีปฏิกิริยาต่อร่างกายและจิตใจเมื่อไม่ได้ใช้
 - 2.1 ลักษณะอาการที่เกิดขึ้นเมื่อต้องหยุดใช้ (2 ข้อเป็นอย่างน้อย)
 - การหยุดใช้หรือเวลาที่จะหยุดใช้อินเทอร์เน็ตจะถูกขยายเวลาออกไป
 - มีลักษณะความกระวนกระวายทางจิตใจ
 - เกิดความวิตกกังวล
 - มักจะคิดถึงเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในอินเทอร์เน็ต
 - มีความคิดจินตนาการ ความเพ้อฝันเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตซึ่งลักษณะที่กล่าวมานี้จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความสัมพันธ์ในสังคมของผู้ใช้
 - 2.2 การใช้อินเทอร์เน็ตหรือการเข้าร่วมกิจกรรมออนไลน์ จะช่วยปลดปล่อยระบอบอาการในข้อ 2.1 ได้
3. มีการใช้เวลาในอินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตั้งใจเอาไว้

4. มีความต้องการใช้อย่างสม่ำเสมอ และไม่สามารถหยุดหรือควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้
5. ใช้เวลานานในกิจกรรมที่เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต
6. การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้บุคคลละทิ้งสังครอบตัว ทำให้กิจกรรมอื่นในชีวิตจริงลดลง
7. การใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไป ก่อให้เกิดปัญหาทางร่างกาย สังคม ฯลฯ (ปัญหาครอบครัว สุขภาพ การงาน สิ่งแวดล้อมรอบตัว)

Young (1996) ศึกษาพบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 396 คนนั้น มี 80% ที่จัดว่ามีพฤติกรรมเสพติดอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้เสพติด 54% นั้นไม่ต้องการที่จะลดเวลาในการใช้ หรือหยุดอินเทอร์เน็ต ส่วนอีก 46% นั้นบอกว่าพวกเขาประสบความสำเร็จกับการที่ไม่สามารถหยุด หรือลดเวลาในการใช้ได้ในหลาย ๆ ครั้งนอกจากนี้จากการศึกษาและวิจัยที่ผ่านมาในอดีต ยังพบว่าจะมีผู้ที่เสพติดการใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ที่ อัตราประมาณ 5 – 10 % ของผู้ใช้ทั้งหมด

Kathleen Scherer ก็ได้ศึกษานักศึกษาปริญญาตรี 531 คน ใน University of Texas at Austin พบว่ามีนักศึกษา 13 % หรือ 49 คน ที่มีพฤติกรรมเสพติดอินเทอร์เน็ต และ Keith J. Anderson ก็พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 1,078 คน มี 106 คน หรือ 9.8 % ที่เสพติดอินเทอร์เน็ต

2.3 ผลกระทบจากพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการวางแผนรองรับเพื่อการสนับสนุนให้เกิดการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์เนื่องจากการใช้อินเทอร์เน็ตนั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสีย โดยจากการศึกษา พบว่าปัจจุบันเด็กและวัยรุ่นจะใช้เวลาออนไลน์เฉลี่ยสัปดาห์ละ 9.2 ซึ่งในจำนวนนี้มีเด็กและวัยรุ่นถึง 15.3 เปอร์เซ็นต์ที่ระบุว่าใช้เวลาออนไลน์มากกว่า 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่าเป็นการใช้เวลาออนไลน์ที่สูงมาก โดยกิจกรรมที่นิยมไปทำบนอินเทอร์เน็ตนั้นบางออกเป็นสองส่วน ในส่วนแรกเป็นการใช้ในทางที่เกิดประโยชน์แต่อีกส่วนนั้นพบว่ายังมีพฤติกรรมที่น่าเป็นห่วง กล่าวคือ ผู้ใช้ยังไม่รู้จักแบ่งเวลาที่เหมาะสม ใช้เวลาอยู่กับอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนเกิดเป็นปัญหาอื่นตามมา (กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2547)

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการด้านการสนับสนุนการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ ได้ออกมาทำการศึกษาลักษณะการใช้เน็ตของผู้ใช้ในประเทศไทย โดยจากผลการศึกษาพบว่าในปัจจุบันการใช้เน็ตของผู้ใช้ในไทยส่วนเป็นการใช้เพื่อความบันเทิง

มากกว่าใช้ในการศึกษาหาความรู้ โคนเฉพาะผู้ใช้ที่อยู่ในวัยเรียนด้วยแล้วพบว่าเด็กในวัยเรียนมักจะใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ และใช้เวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ตมากเกินไปจนพอดีจนถึงขั้นเกินขอบเขตไม่สามารถควบคุมได้

จากผลการวิจัยของ Young (1996 อ้างถึงใน ธนิกานต์ มาฆะศิริานนท์, 2545) พบว่าการติดอินเทอร์เน็ตนั้นจะทำให้ผู้ติดรู้สึกถูกละเลย มักส่งผลให้ผู้เสพติดภาวะซึมเศร้าที่รุนแรงยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาในครอบครัว การไม่ลงรอยกัน ปัญหาการหย่าร้าง ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนและการทำงาน สูญเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก และสูญเสียอาชีพ โดย Young นั้นได้แบ่งปัญหาที่เกิดจากการเสพติดอินเทอร์เน็ตเป็นกลุ่มดังนี้

1. ปัญหาทางการเรียน การใช้เวลาในอินเทอร์เน็ตมากเกินไป จะทำให้นักเรียน นักศึกษาละทิ้งเวลาทำการบ้าน ศึกษาหาความรู้ และไม่สนใจการเรียน
2. ปัญหาทางด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนั้น จะได้รับผลกระทบจากการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไปของบุคคลอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์กับคู่รัก ครอบครัว หรือเพื่อนสนิท ผู้เสพติดจะละทิ้งครอบครัว หน้าที่ประจำวัน เพื่อที่จะเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต ผู้เสพติดจะใช้เวลาน้อยลงกับบุคคลรอบข้างในชีวิต เพื่อที่จะมีเวลาเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น
3. ปัญหาทางการเงิน ผู้เสพติดนั้นจะสูญเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากไปกับกิจกรรมใช้อินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นค่าบริการใช้อินเทอร์เน็ต ค่าโทรศัพท์ การใช้จ่ายซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ต การพนันออนไลน์
4. ปัญหาทางด้านอาชีพการงาน การเสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง การพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ ทำให้บุคคลไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ หรือการใช้อินเทอร์เน็ตในที่ทำงานโดยไม่เกี่ยวกับเรื่องงานก็ตาม
5. ปัญหาทางด้านร่างกาย การใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไปนั้น ทำให้เกิดการพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ การเสียชีวิตจากการจ้องจอคอมพิวเตอร์นานๆ ฯลฯ

จากปัญหาทั้ง 5 กลุ่มนี้ Young (1998) ได้ศึกษาเพิ่มเติมพบว่า ปัญหาทางการเรียนนั้นถูกกระทบรุนแรงที่สุด รองลงมาคือเป็น ปัญหาทางด้านความสัมพันธ์ 53% ปัญหาทางการเงิน 52% ปัญหาทางด้านอาชีพการงาน 51% และปัญหาทางด้านร่างกาย 0%

Ivan Goldberg (1997) ระบุว่า การใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไปจะส่งผลให้เกิดปัญหาต่อร่างกาย สังคมและภาวะจิตใจ เช่น การพักผ่อนไม่เพียงพอ ปัญหาชีวิตสมรส ปัญหาการละทิ้งหน้าที่การงานหรือการเรียน

สำหรับในประเทศไทย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้ศึกษาปัญหาที่เกิดจากการติดอินเทอร์เน็ตมาเป็นเวลา 4 เดือนพบว่าเกิดปัญหาต่างๆ มากเช่นกันเช่น ชั่วโมงการใช้อินเทอร์เน็ตที่มากเกินไป เวลาการใช้ที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะในเด็ก นักเรียนที่มักเล่นกันตั้งแต่ช่วงหัวค่ำถึงดึก รวมทั้งการเกิดขึ้นของอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ หรือร้านค้าให้บริการเช่าชั่วโมงอินเทอร์เน็ตในทุกจังหวัดทั่วประเทศเพื่อรองรับความต้องการใช้ โดยที่ภาครัฐไม่มีมาตรการป้องกันการใช้เกินขอบเขตและความเหมาะสม ก่อให้เกิดอาชญากรรมรูปแบบต่าง ๆ

ดวงใจ กสานติกุล (2543) กล่าวว่า ขณะนี้พบว่าคนไทยป่วยเป็นโรคติด อินเทอร์เน็ต (Internet Addiction) สูงขึ้น และคาดการณ์ว่าด้วยสภาพสังคมไทยที่เปิดรับเทคโนโลยีมากขึ้นจะส่งผลให้คนไทยมีแนวโน้มที่จะป่วยด้วยอาการของโรคติดอินเทอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่ปัญหาทางสังคมอย่างกว้างขวาง

จากปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตพอจะสรุปได้ว่า พฤติกรรมติด อินเทอร์เน็ตส่งผลเสียต่อผู้ที่ติดในหลายๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าผู้ติดอินเทอร์เน็ตเป็นเด็กที่อยู่ในวัยเรียนด้วยแล้วจะพบว่าพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตนั้นส่งผลเสียต่อการเรียนมากที่สุด

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

จากสภาพปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตเมื่อได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตนั้นมีด้วยกันหลายประการซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาปัจจัยดังต่อไปนี้

3.1 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

3.2 ปัจจัยทางด้านสังคม

3.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

3.4 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ

3.1 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยด้านคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ตพบว่าสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสื่อที่มีความพิเศษที่สามารถดึงดูดให้ผู้คนเข้ามายึดติด หรือเสพติดได้ก็เนื่องมาจากการที่สามารถเข้าถึง และตอบสนองความต้องการภายในของบุคคลได้หลากหลาย และด้วยประโยชน์ที่มากมายดังนี้ ทำให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นสื่อที่ความพิเศษเหนือสื่ออื่นๆ ที่เคยมีมา

ธนิกานต์ มาฆะศิริานนท์ (2545) ได้ทำการศึกษาลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่สามารถตอบสนองความต้องการซึ่งดึงดูดให้บุคคลเข้าใช้และยึดมั่นในพฤติกรรมจนเกิดเป็นพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ดังต่อไปนี้

1. ความยืดหยุ่นในเรื่องของเวลา กล่าวคืออินเทอร์เน็ตนั้นสามารถสื่อสารในทันทีทันใดในเวลาจริง (Synchronous Communication) คือ การที่ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ออนไลน์เข้าไปในเวลาเดียวกัน ติดต่อสื่อสารกันผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งตัวอย่างก็ได้แก่ การสนทนาในห้องสนทนา (Chat room) ในอีกด้านหนึ่ง การสื่อสารผ่านไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และกลุ่มข่าวสาร (New Groups) ก็เป็นการสื่อสารในเวลาที่แตกต่างกัน (Asynchronous Communication) ซึ่งผู้ใช้นั้นไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์สื่อสารกันในเวลาเดียวกัน

อินเทอร์เน็ตช่วยให้เวลาการติดต่อสื่อสารยืดออกไป ทำให้มีเวลาในการไตร่ตรองสิ่งต่างๆ และโต้ตอบกลับอย่างรอบคอบ ทำให้บุคคลสามารถตอบการสนทนาเมื่อต้องการ และเมื่อสะดวกที่สามารถทำได้ ซึ่งก็ช่วยให้ผู้ใช้เกิดความมั่นใจในการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นซึ่งอินเทอร์เน็ตยังช่วยให้บุคคลที่อยู่ในสถานที่และเวลาที่แตกต่างกันได้เข้ามาอยู่ในเวลาเดียวกันในอินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดความรู้สึกใกล้ชิดกันและมีประสบการณ์ร่วมในเวลาเดียวกัน

2. ความยืดหยุ่นในเรื่องของสถานที่ ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ทั่วโลก สามารถติดต่อ กับบุคคลที่อยู่ห่างไกลโดยไม่ต้องคำนึงถึงสถานที่จริง บุคคลจะรู้สึกเหมือนกับได้พูดคุยสนทนาเสมือนอยู่ในที่เดียวกัน จะสามารถแสดงความรู้สึกหรือความต้องการได้โดยไม่ต้องสนใจปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์

ในอินเทอร์เน็ตนั้นผู้ใช้สามารถอยู่เหนือกฎของสถานที่และกายภาพได้ลักษณะสื่อทางด้านนี้ช่วยชดเชยความต้องการทางสังคมให้แก่บุคคล กล่าวคือ ถ้าบุคคลไม่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลรอบในในชีวิตจริงได้ก็จะสามารถแสวงหาได้จากอินเทอร์เน็ต และด้วยความง่ายในการค้นหาบุคคลที่เหมือนกับเรา ทำให้บุคคลสามารถสร้างกลุ่มที่จะคอยยอมรับความคิดเห็นหรือช่วยแก้ปัญหาซึ่งอาจจะมาจากสถานที่ต่างๆ กันไป

อินเทอร์เน็ตนั้นช่วยเพิ่มประสบการณ์ในการพบกับบุคคลที่ในชีวิตไม่มีโอกาสพบได้ หากไม่มีสื่ออินเทอร์เน็ตบุคคลที่ห่างไกลก็อาจจะไม่มีโอกาสได้พบกัน ซึ่งสำหรับบุคคลที่มีบุคลิกเข้ากับผู้อื่นไม่ได้หรือไม่ได้รับความสัมพันธ์ทางสังคมที่เพียงพอ อินเทอร์เน็ตก็สามารถช่วยชดเชยและทดแทนความต้องการทางสังคมที่ขาดหายนี้ได้

3. การใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ (Anonymity) ในการใช้อินเทอร์เน็ตนั้นบุคคลสามารถเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กันโดยไม่มีใครมองเห็นซึ่งกันและกัน กล่าวคือด้วยธรรมชาติของสื่ออินเทอร์เน็ตไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตัวจริงในการใช้ส่งผลให้ผู้ใช้รู้สึกอิสระในการแสดงออกถึงตัวตนที่แท้จริงหรือกล้าที่จะเปิดเผยความลับของตัวเองหรือแสดงความต้องการของตัวเองที่ไม่กล้าทำในโลกแห่งความเป็นจริง

การที่ไม่สามารถระบุชื่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้นั้นทำให้บุคคลสามารถสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตนเองได้ บุคคลสามารถที่จะเป็นได้ทุกอย่างที่อยากจะเป็น ทำให้บุคคลสามารถมีตัวตนที่หลากหลาย สื่ออินเทอร์เน็ตนี้เปิดโอกาสให้บุคคลปลอมตัว เช่น การเปลี่ยนเพศ เปลี่ยนรูปลักษณ์ ได้จากการที่ไม่ต้องระบุชื่อผู้ใช้ ทำให้ผู้ใช้รู้สึกว่าจะอยู่ในสภาพที่ไร้การขัดขวาง และควบคุมทำให้บุคคลปลอมตัวและหลอกลวงได้ ก่อให้เกิดจินตนาการ ความเพ้อฝัน และสามารถแสดงพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับความเป็นจริงได้ ผู้ใช้จะรู้สึกเป็นอิสระที่จะแสดงออกถึงความคิด และพฤติกรรมที่ไม่ต้องควบคุม ทำให้เปิดโอกาสในการเข้าถึงความต้องการข้างใน ซึ่งสามารถตอบสนองให้รู้สึกมีความสุขที่ได้อยู่ในโลกออนไลน์ และยึดติดกับอินเทอร์เน็ตมากจนเกินไป

ลักษณะการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อนี้ทำให้บุคคลที่ต้องการเติมเต็มความต้องการทางจิตใจและสังคม มีอิสระในการแสดงออกได้อย่างเต็มที่ สามารถเติมเต็มจินตนาการของตนเองได้ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของเพศสัมพันธ์ ความรุนแรง การสมมติเป็นบุคคลอื่น ก่อให้เกิดความมั่นใจในการแสดงออกโดยไม่ต้องกังวลว่าจะมีผู้อื่นรู้จักตัวตนที่แท้จริง ซึ่งลักษณะของสื่อนี้ทำให้ผู้ที่มิภาวะทางจิตอ่อนแอ หรือผู้ที่มีปัญหาทางด้านสังคมได้รับความพึงพอใจ และกล้าที่จะแสดงออกซึ่งความต้องการที่แท้จริงได้ในอินเทอร์เน็ต

4. ลักษณะการใช้สื่อโดยไม่เห็นซึ่งกันและกัน ในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตนั้นการมองเห็นผู้สนทนาอื่น หรือการได้ยินเสียงกันยังถูกจำกัดอยู่ ถึงแม้จะมีเทคโนโลยีภาพและเสียงของผู้สนทนาเข้ามาอำนวยความสะดวกบ้างแล้วก็ตาม โดยส่วนใหญ่ผู้สนทนาในอินเทอร์เน็ตจะติดต่อกันโดยการพิมพ์ภาษา พิมพ์ข้อความ เนื่องจากการไม่เห็นฝ่ายตรงข้ามทำให้การพิมพ์นั้นพยายามใส่อารมณ์และความรู้สึกมากขึ้น ซึ่งการสื่อสารผ่านตัวอักษรที่ใส่ความรู้สึกนี้ทำให้ผู้ใช้เกิดจินตนาการ ความเพ้อฝันได้ ผู้ใช้นั้นจะไม่สามารถติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นทางกายภาพได้ ทำให้บุคคลรู้สึกปลอดภัย และกล้าเข้ามาใช้โดยไม่กลัวสภาพแวดล้อมในอินเทอร์เน็ต ผู้ใช้จะไม่สามารถมองเห็นซึ่งกันทำให้บุคคลกล้าเข้าไปใช้บริการหรือทำกิจกรรมที่แตกต่างไม่เคยทำ หรือไม่กล้าทำในชีวิตจริง ซึ่งลักษณะการใช้สื่อโดยไม่เห็นซึ่งกันและกันนี้มีความสัมพันธ์กับลักษณะการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ ซึ่งจะช่วยปกปิดตัวตนที่แท้จริงของผู้ใช้ เป็นลักษณะที่ทำให้ผู้ใช้สามารถแสดงออกได้อย่างเต็มที่และมีอิสระ มีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

5. ลักษณะที่สนับสนุนให้ผู้ใช้สามารถเปลี่ยนแปลงรูปลักษณ์ของตนเอง เนื่องจากลักษณะของการขาดการมองเห็นซึ่งกันและกันทำให้การติดต่อสื่อสารทำได้เพียงแค่จากการพิมพ์ข้อความ บุคคลจึงสามารถเลือกตัวตนที่จะเป็นได้ โดยอาจจะแสดงบางส่วนที่เป็นตัวเอง จินตนาการถึงสิ่งที่อยากจะเป็น หรือเป็นในสิ่งที่ไม่ใช่ตนเอง บุคคลจะสามารถแสดงออก ระบายความต้องการหรืออารมณ์และสนทนาในสิ่งที่ไม่กล้าหรือไม่สามารถทำได้ในชีวิตจริง บางคนจะสร้างบุคลิกในการออนไลน์ของตนเองโดยเฉพาะเพื่อเติมเต็มความต้องการและความฝันของตน

6. ลักษณะที่สามารถเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของผู้ใช้ การใช้อินเทอร์เน็ตนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงการรับรู้ หรือการมีสติสัมปชัญญะของบุคคลได้ กล่าวคือ ในขณะที่บุคคลใช้บริการในอินเทอร์เน็ต จะผสมกลมกลืนความคิดและจิตใจเข้ากับสภาพแวดล้อมในอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้เกิดสถานะที่เหมือนกับความฝัน ดึงดูดให้ผู้คนสนใจ เป็น การเปลี่ยนแปลงสติการรับรู้ให้บุคคลเข้าสู่ภาวะความฝัน ทำให้บุคคลเกิดจินตนาการ

อินเทอร์เน็ตนั้นสนับสนุนให้บุคคลสร้างจินตนาการ โดยให้ความปลอดภัย และความเสมือนจริง โดยได้ขยายประสบการณ์ขอบเขตของความจริงให้กับผู้ใช้ ซึ่งจินตนาการเหล่านี้สามารถช่วยสนองความต้องการของบุคคลที่ถูกซุกซ่อนไว้ไม่ว่าจะเป็นจินตนาการในเรื่องเพศ หรือความสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งผู้ที่มีภาวะทางจิตอ่อนแอ มีปัญหาด้านบุคลิกภาพ และขาดความสัมพันธ์ในสังคมนี้ ความเพ้อฝันและจินตนาการเสมือนจริงก็จะช่วยชดเชยความต้องการที่ขาดหาย และดึงดูดให้ผู้ใช้รู้สึกเข้าถึงความต้องการที่แท้จริงได้

7. ลักษณะการโต้ตอบสื่อสาร 2 ทาง อินเทอร์เน็ตนั้นมีลักษณะที่โดดเด่นกว่าสื่ออื่น เนื่องจากมีคุณสมบัติของการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างผู้ใช้ ซึ่งโดยปกติแล้วบุคคลนั้นมีความต้องการที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นและสิ่งรอบตัวเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว และกิจกรรมในอินเทอร์เน็ตที่ผู้ใช้สามารถเข้ามาใช้พร้อมกันเช่นการเล่นเกมนออนไลน์ก็มีลักษณะของการปฏิสัมพันธ์ ผู้เล่นนั้นสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกันในขณะที่เล่นได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้กระตุ้นให้บุคคลรู้สึกมีส่วนร่วมและเสมือนจริง บุคคลสามารถเข้ามามีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และชุมชนในอินเทอร์เน็ตได้ โดยไม่กดดันเหมือนในชีวิตจริง ทำให้พวกเขาารู้สึกพึงพอใจ และยึดติดกับรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ในอินเทอร์เน็ตมากกว่าในชีวิตจริง

8. ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล อินเทอร์เน็ตนั้นเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ไม่ถูกควบคุมโดยสถาบันต่าง ๆ การค้นหาข้อมูลข่าวสารนี้สามารถให้ความพึงพอใจแก่ผู้ใช้ได้ เนื่องจากอินเทอร์เน็ตนี้เป็นสื่อที่อิสระ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยไม่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเพศหรือเรื่องอื่นใดที่บุคคลมีความสนใจ อินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสื่อที่ผู้ใช้สามารถแสวงหาข่าวสารได้ตามความต้องการของตนเอง และในผู้ที่ไม่มี ความมั่นใจในตนเอง ไม่ยอมรับคุณค่าของตนเอง การแสวงหาความรู้ในอินเทอร์เน็ตก็ช่วยเพิ่มความรู้ ความเชี่ยวชาญ ทำให้บุคคลเกิดความยอมรับในตนเองได้

9. การให้สถานภาพที่เท่าเทียมกันแก่ผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตนั้นให้สถานภาพที่เท่าเทียมกันแก่ผู้ใช้ในการเข้าถึงข้อมูลและความรู้ต่าง ๆ รวมถึงการแสดงความคิดเห็น ทุกคนในอินเทอร์เน็ตจะได้รับโอกาสที่เท่าเทียมกันในการแสดงตนเอง โดยไม่สนใจฐานะทางสังคม เชื้อชาติ เพศ ฯลฯ ซึ่งในชีวิตจริงนั้นบุคคลอาจไม่กล้าหรือไม่คิดที่จะแสดงความคิดเห็นออกมา ลักษณะของสื่อในข้อนี้ทำให้บุคคลรู้สึกมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารต่างๆ ทำให้บุคคลรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและยอมรับความสามารถของตนเองได้ ซึ่งก็ช่วยชดเชยความรู้สึกให้แก่บุคคลที่รู้สึกว่าตนเองต่ำต้อย

และไม่มีคุณค่า ดังนั้นพวกเขาจึงพยายามคงอยู่ในสภาพแวดล้อมในอินเทอร์เน็ตนาน ๆ เพื่อให้ได้รับการยอมรับทั้งจากตนเองและบุคคลอื่น

10. ความสามารถในการเข้าถึงความต้องการทางจิตใจ อินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสื่อที่ช่วยชดเชยและสนองความต้องการที่หลากหลายให้แก่ผู้ใช้ได้ อินเทอร์เน็ตเป็นสถานที่ที่ช่วยให้บุคคลสามารถหลบหนีจากชีวิต และผ่อนคลาย บุคคลจะได้รับความพึงพอใจทั้งจากเรื่องงาน ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นจากกิจกรรมในอินเทอร์เน็ต ซึ่งทำให้บุคคลยึดติดกับความพึงพอใจที่ได้รับและเข้าไปในอินเทอร์เน็ตมากขึ้นเพื่อให้ได้รับความพึงพอใจ ซึ่งจากลักษณะของอินเทอร์เน็ตประการนี้จึงดึงดูดให้บุคคลที่มีภาวะทางจิตที่อ่อนแอ ผู้ที่ไม่ได้รับความต้องการทางสังคมและผู้ที่ปัญหาด้านบุคลิกภาพให้เข้ามาใช้เพื่อชดเชยความต้องการที่ขาดหายไปของตน

จากผลการวิจัยของ Young (1996) ผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตนั้น ได้ระบุลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่ดึงดูดให้พวกเขาเข้าใช้ดังนี้ 86% บอกว่า การที่ไม่ต้องระบุชื่อผู้ใช้ ไม่รู้จักตัวตนนั้นทำให้พวกเขาอยากใช้สื่อนี้, 63 % เป็นเพราะความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารความต้องการ, 58 % บอกว่าเป็นเพราะความปลอดภัยในการใช้, 37 % ระบุว่า เป็นสื่อที่ใช้ง่ายและสะดวกในการใช้ อินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสื่อที่แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว เพราะมันเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิงต่าง ๆ ด้วยบริการที่หลากหลายของอินเทอร์เน็ตนั้นส่งผลให้อินเทอร์เน็ตสามารถเติมเต็มความต้องการแก่บุคคลได้ ทำให้บุคคลใช้สื่อนี้เพื่อแสวงหาความต้องการ และหลบหนีจากความกดดัน หรือปัญหาในชีวิตจริง การเสพติดอินเทอร์เน็ตไม่ได้เป็นการเสพติดที่ตัวสื่อแต่เป็นการเสพติดที่กิจกรรม หรือสิ่งที่ได้จากสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งอินเทอร์เน็ตนั้นก็ป็นช่องทางให้บุคคลแสดงพฤติกรรมได้อย่างอิสระ รวมทั้งเป็นช่องทางให้บุคคลคิดได้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการคิดการพนันออนไลน์ การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ การคิดเรื่องเพศในอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

กล่าวโดยสรุปจะเห็นได้ว่าจากคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่กล่าวมาข้างต้นล้วนส่งผลดึงดูดความต้องการของบุคคลให้เข้าใช้อินเทอร์เน็ตมากขึ้นจนส่งผลให้เกิดเป็นพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตได้

3.2 ปัจจัยทางด้านสังคม

ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตนั้น การขาดการสนับสนุนทางสังคม จากครอบครัว เพื่อน หรือการไม่ได้รับการยอมรับในสังคม การถูกโดดเดี่ยวทางสังคม การประสบปัญหาทางด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนั้นจะส่งผลสนับสนุนต่อพฤติกรรมเสพติดได้ ซึ่งจากการศึกษาของ อัลวิน ทอฟเฟอร์ (1992) พบว่า อินเทอร์เน็ตนั้นสามารถช่วยชดเชยความต้องการทางสังคมแก่บุคคลได้เป็นอย่างดี

ปัจจัยทางด้านสังคมที่ผู้วิจัยต้องการศึกษามี 2 ปัจจัยคือ สภาพภาพสมรสของบิดามารดา และความสัมพันธ์ในครอบครัว กล่าวคือ ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นหน่วยของสังคมที่มีความสัมพันธ์และความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ซึ่งครอบครัวมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นหน่วยแรกในการหล่อหลอมหรือสร้างภูมิคุ้มกันที่สำคัญยิ่งทางสังคมให้แก่เด็ก หากสัมพันธ์ภาพในครอบครัวไม่ราบรื่น สมาชิกในครอบครัวไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดาที่ไม่ได้ทำหน้าที่ของตัวเองอย่างถูกต้องแล้ว ก็จะทำให้เกิดปัญหาสังคมอื่น ๆ ตามมา (โสภาง ชปิลมันน์, 2536)

Encore (1987) ได้กล่าวว่าปัจจัยทางด้านสังคมเป็นผลมาจากสังคมนอกข้าง ครอบครัวและกลุ่มเพื่อนซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต บุคคลที่มีปัญหาครอบครัวขาดความรักความอบอุ่น ความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวจะทำให้หันเข้าพึ่งอินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยงจากภาวะความเป็นจริง

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องของความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมการเสพติดพบว่ามีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ผู้ที่มีแนวโน้มติดสารเสพติดมักจะเป็นเยาวชนที่มีปัญหาครอบครัว เช่น มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ หรือบิดามารดาเสียชีวิต ขาดความอบอุ่นด้านจิตใจ ว่าแห้ว ถูกดูค่าไม่ได้รับความยุติธรรม เมื่อมีปัญหาแล้วจะไม่ปรึกษาใคร บิดามารดาไม่มีเวลาดูแล ไม่เป็นที่ยอมรับของครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี (สมนึก รอดประเสริฐ, 2523; รัชชชัย ไทยเขียว, 2526)

จากการศึกษาวิจัยของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่นพบว่าการอยู่ร่วมกันของบิดามารดาและลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กล่าวคือ เด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี มีลักษณะความสัมพันธ์แบบห่างเหิน ต่างคนต่างอยู่ ขาดความรักความอบอุ่นมีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตมากกว่าเด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวดี มีความรักความอบอุ่น และความเข้าใจกันดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Dr. David Greenfield (1999) ที่พบว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเนื่องจากการมีปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมักมาจากครอบครัวที่แตกแยกและขาดความอบอุ่นจากครอบครัว

3.3 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

การวิจัยทางด้านนิเทศศาสตร์ได้ชี้ให้เห็นว่าเศรษฐกิจของผู้รับสารมีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อปฏิกิริยาของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารและสาร ฐานะทางเศรษฐกิจทำให้คนมีวัฒนธรรมต่างกัน มีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่ต่างกัน (โรเจอร์ส และ ชูเมกเกอร์, 1971; อังโน ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545)

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจที่ผู้วิจัยต้องการศึกษามี 3 ปัจจัยคือ รายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากครอบครัว, รายได้รวมของครอบครัว, การมีคอมพิวเตอร์ส่วนตัว เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ประกอบด้วยอุปกรณ์ที่ทำการเชื่อมต่อเพื่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์, โมเด็ม (Modem) ฯลฯ ซึ่งอุปกรณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนมีราคาค่อนข้างสูง ดังนั้นจึงสันนิษฐานได้ว่าผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีโอกาสที่จะใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ที่มีต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดทางด้านนิเทศศาสตร์ที่พบว่า ผู้ที่มีรายได้สูง มักมีการเลือกใช้สื่อหลายประเภทมากขึ้น เนื่องจากการใช้สื่อในระบบของสังคมจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่าย ทำให้ผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีอำนาจการซื้อสูงกว่า และเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นมักหมายถึง ระดับการศึกษาตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้นไปด้วย จึงมักถูกผลักดันให้มีความจำเป็นต้องเรียนรู้หาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ทำให้เปิดรับสื่อมากกว่ากลุ่มอื่น (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534 อ้างถึงใน ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545)

3.4 ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2524: 260 - 261) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่าเป็น ผลรวมของความคิด ท่าที และนิสัย ซึ่งสร้างสมจากมูลฐานในองค์ประกอบทางจิตและทางกายภาพของบุคคลอันถ่ายทอดทางชีววิทยาส่วนหนึ่งและจากแบบอย่างวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดมาทางสังคมอีกส่วนหนึ่ง รวมถึงการปรับเหตุจูงใจ ความปรารถนาและความมุ่ง ประสงค์ของตัวบุคคลนั้นให้เข้ากับความต้องการและนิสัยแห่งสภาพแวดล้อมทั้งทางสังคมและไม่เกี่ยวกับสังคม

บุคลิกภาพเป็นแบบแห่งลักษณะของบุคคล และวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล (Ernest R. Hilgard, 1967) ได้มีนักจิตวิทยาและนักวิชาการเสนอแนวคิดทฤษฎีต่างๆเกี่ยวกับบุคลิกภาพไว้หลากหลายและแตกต่างกัน โดยการทบทวนครั้งนี้ยึดหลักบุคลิกภาพของตามทฤษฎีบุคลิกภาพของ H.J.Eysenck (1971) เป็นเกณฑ์ในการแบ่งลักษณะทาง

บุคลิกภาพโดยจะแบ่งลักษณะบุคลิกภาพออกเป็น 2 ด้าน คือ บุคลิกภาพด้านอารมณ์ และบุคลิกภาพด้านพฤติกรรม โดยลักษณะบุคลิกภาพยังแบ่งออกได้ดังนี้

บุคลิกภาพด้านพฤติกรรมแบบเก็บตัว หมายถึง ผู้เรียนที่มีลักษณะชอบเก็บตัว ระวังตัวมาก เอาจริงเอาจัง เจ้าระเบียบ ไม่ชอบความตื่นเต้น โลก โผน อาจมองโลกในแง่ร้ายไม่ค่อยแสดงออกทางอารมณ์

บุคลิกภาพด้านพฤติกรรมแบบแสดงออก คือ ผู้เรียนที่ชอบเข้าสังคมชอบความตื่นเต้น สนุกสนาน ร่าเริง มองโลกในแง่ดี และแสดงอารมณ์และความรู้สึกอย่างเปิดเผย

บุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบอ่อนไหว หมายถึง ผู้เรียนที่มีอารมณ์อ่อนไหว คิดมาก วิตกกังวลง่าย เจ้าอารมณ์ ตื่นเต้นง่าย และอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ชอบตามใจตนเอง อาจระแวงง่าย มีแนวโน้มที่จะเป็นโรคประสาทได้ง่าย

บุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบมั่นคง คือ ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพมั่นคง สุขุม อารมณ์เยือกเย็น รักสงบ มีความรับผิดชอบ ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ดี กระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างเหมาะสม แสดงถึงการมีสุขภาพจิตดี

บุคลิกภาพแบบกลาง คือ ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพไม่สามารถจัดเข้าอยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งอย่างแท้จริง จัดเป็นพวกที่อยู่กลางๆ เช่น มีลักษณะเก็บตัวแต่บางครั้งอาจชอบเข้าสังคม มีบุคลิกภาพปะปนกัน ไม่อาจแบ่งบุคลิกภาพทั้ง 2 ลักษณะนี้ออกจากกันได้อย่างชัดเจน

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดพบว่า บุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพติด เช่น งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการติดสารเสพติดหลายเรื่อง พบว่า ผู้ที่ติดสารเสพติดมักมีบุคลิกลักษณะชอบหลีกเลี่ยงการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ให้ความไว้วางใจคนอื่นน้อยมาก มีอารมณ์ไม่สมวัย ไม่สามารถตัดสินใจได้ดีเมื่อตกอยู่ในภาวะคับขัน มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย เจ้าระเบียบ ระวังอารมณ์ที่จะมุ่งร้ายต่อผู้อื่นยาก รู้สึกหงุดหงิดกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม มีความคิดเห็นประเมินผลต่อตนเองต่ำค่อนข้างเป็นคนเก็บตัว (Introversion) มีความโน้มเอียงที่จะมีลักษณะทางประสาท (Neuroticism) สูงกว่าคนปกติ มีเพื่อนน้อย ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ยาก เก็บความรู้สึก ใจน้อย และอารมณ์อ่อนไหวง่าย มีพฤติกรรมปกติจะเป็นแบบชอบแยกตัว ซึมเศร้า ท้อแท้และมีความวิตกกังวล มีความเครียด ความกลัวอยู่เสมอ มองโลกในแง่ร้าย จัดแย้งในคุณค่าของตนเอง คิดว่าไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม มีความรู้สึกเสมอว่าผู้อื่นไม่เข้าใจตน ขี้ระแวง ต่อต้านสังคม ไม่คำนึงถึงแบบแผนของสังคม เอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลาง เห็นแก่ตัว ชอบเรียกร้องความรักจากผู้อื่น ขยับตัวเองไม่ได้ ขาดความคิดที่รอบคอบ ใจร้อน มักจะควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ไม่มีสมาธิขาดมนุษยสัมพันธ์ และขาดความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว ในบางรายมีอาการ อ่อนไหวง่าย ขี้ตกใจ เหม่อลอย เฉื่อยชา ขี้เกียจ พุศุด ไม่จริงจังกับชีวิต ไม่ยอมรับความจริง

เป็นต้น (มงคล มณฑา, 2524; พิสมัย คู่พิทักษ์, 2524; พชรนภา เนตราคม, 2526; โสภา ชูพิกุลชัย, 2528; อัญปียา ปรีน ทราภิบาล, 2537)

ในส่วนของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต Dr. Kimberly S. Young และ Robert C. Rodgers (1998) พบว่า ผู้ที่ติดอินเทอร์เน็ตมีความมั่นใจในตัวเองสูง (self-reliance), ไวต่อความรู้สึกและอารมณ์ (emotional sensitivity) และมีปฏิกิริยาตอบสนองสูง (reactivity) แต่มีการเปิดเผยตัวเองอยู่ในระดับต่ำ (low self-disclosure) และมีลักษณะไม่เป็นผู้ที่ยอมตาม (non-conformist characteristic) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Helen Petric และ David Gunn (1998) ที่พบว่า การใช้อินเทอร์เน็ตในระดับสูงและทัศนคติเชิงบวกต่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introversion)

Loytsker และ Aiello (1997) ก็พบว่าผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตจะมีระดับความเบื่อหน่ายและวิตกกังวลสูง จากการศึกษโดยใช้แบบประเมิน Sixteen Personality Factor Inventory (16PF) พบว่าผู้เสพติดจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ชอบกิจกรรมที่เป็นส่วนตัว ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ยาก และมีการแสดงออก โต้ตอบโดยใช้อารมณ์กับบุคคลอื่นนอกจากนี้ยังมีแนวโน้มมีความอ่อนไหวสูง และมีการตื่นตัวอยู่เสมออีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Mukopadhyay และ Scherlis (1998) ซึ่งได้ศึกษาผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 173 คน ก็พบว่าผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นจะมีบุคลิกภาพแปลกแยกจากสังคม และรู้สึกหงอยเหงา ท้อแท้ ไม่มีคุณค่าในตนเองมากกว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตธรรมดา

4. ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเกิดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

นอกจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยตรงแล้ว ผู้วิจัยยังศึกษาทฤษฎีและปัจจัยอื่นๆที่สามารถเชื่อมโยงให้เกิดเป็นพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตเพื่อนำมาศึกษาเพิ่มเติม ดังนี้

Rogers (1995) ได้กล่าวถึงงานวิจัยจำนวนมากที่ได้ศึกษาพบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับนวัตกรรม พบว่าบุคคลที่ยอมรับนวัตกรรมมีคุณลักษณะที่ประกอบด้วย สถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคม บุคลิกภาพส่วนตัวและพฤติกรรมสื่อสาร โดยสรุปไว้ดังนี้

1. สถานะทางเศรษฐกิจสังคม (Socioeconomic) มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมได้เร็วกว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงและฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีกว่า และมองว่านวัตกรรมนั้นสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตจะเกิดการยอมรับนวัตกรรมได้สูงกว่าผู้ที่ได้รับการศึกษาน้อย และด้อยในฐานเศรษฐกิจและสังคม

2. บุคลิกภาพส่วนตัว (Personality Variables) เช่น ไม่ยึดมั่นถือมั่นกับสิ่งเก่า ๆ รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราเป็นผู้ที่มีเหตุผลและมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา มีความสามารถในการคิดและเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม เป็นผู้ชอบเสี่ยงชอบการเปลี่ยนแปลง

3. พฤติกรรมการสื่อสาร (Communication Behavior) พฤติกรรมการสื่อสารดังต่อไปนี้แสดงให้เห็นถึงการยอมรับนวัตกรรมได้เร็วขึ้น การมีส่วนร่วมในสังคมและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีการเดินทางต่างถิ่นบ่อย ๆ มีโอกาสติดต่อกับตัวกลางการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรม มีโอกาสใช้สื่อสารมวลชนกับการสื่อสารกับบุคคล มีความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมมากเพราะมีโอกาสแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนวัตกรรม และการเป็นผู้นำทางความคิด

Francis R. Allen (1971 อ้างถึงใน จิรา วงเลขา, 2541) ได้กล่าวไว้ว่าองค์ประกอบที่จะสนับสนุนการยอมรับนวัตกรรมของบุคคลนั้น ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่

1. ปัจจัยทางวัฒนธรรม คือ ความเชื่อและค่านิยมต้องเข้ากันได้กับนวัตกรรมนั้น
2. ปัจจัยทางจิตวิทยา โดยทั่วไปบุคคลจะเกิดความเคยชินอยู่กับแผนชีวิต หรือการปฏิบัติเก่า ๆ และรู้สึกว่าการเดิมคืออยู่แล้วไม่อยากจะเปลี่ยนแปลง เว้นแต่ว่าของใหม่จะดีกว่า
3. ปัจจัยทางสังคม ผู้รับการเผยแพร่จะรู้สึกต่อต้านนวัตกรรมที่รับเข้าไปใช้ว่าจะทำให้สภาพสังคมขาดดุลยภาพ เกิดสภาวะไร้ระเบียบ ซึ่งสภาวะดังกล่าวจะมองเห็นได้ยาก และต้องใช้เวลานานจึงจะมองเห็น
4. ปัจจัยทางด้านตัวนวัตกรรมเอง ถ้าปรากฏว่าตัวนวัตกรรมที่แพร่หลายเข้าไปนั้นไม่มีวิธีการที่อยู่ยากซับซ้อน ผู้รับการเผยแพร่เกิดความวุ่นวายไม่เข้าใจ นวัตกรรมนั้นก็จะถูกละเลย
5. ปัจจัยทางด้านผลประโยชน์ นวัตกรรมนั้นต้องมีผลต่อผู้รับการเผยแพร่

นิพนธ์ แจ็งเอี่ยม (2524 อ้างถึงใน สุภาพร แสนทวีสุข, 2541) ได้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลจะยอมรับสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. บุคลากร ซึ่งหมายถึง คนทุกคนที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับนวัตกรรมนั้น ๆ เพราะบุคคลเป็นผู้ใช้นวัตกรรม การที่บุคคลจะยอมรับนวัตกรรมนั้นหรือไม่ เขาจะต้องพิจารณาแล้วว่านวัตกรรมนั้นให้ประโยชน์แก่เขามากน้อยเพียงใด ไม่เช่นนั้นการยอมรับในสิ่งใหม่ ๆ นั้นย่อมล้มเหลว แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าถ้านวัตกรรมนั้นมาจากผู้มีอำนาจ แม้ว่าคนในสังคมไม่เห็นด้วยก็ตาม ก็ยังมีผลต่อการนำไปใช้ ซึ่งถ้านวัตกรรมนั้นทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ผลดีแล้ว ทุกคนในสังคมจะเกิดการยอมรับนวัตกรรมขึ้นมาภายหลังได้ แสดงให้เห็นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติตามนั่นเอง

2. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ เป็นสิ่งมีอิทธิพลต่อการยอมรับนวัตกรรมเป็นอย่างมากเพราะนวัตกรรมส่วนใหญ่ต้องใช้เงิน ใช้งบประมาณในการดำเนินการ ถ้าฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีพอก็จะ

เป็นการแบกภาระมาก หรืออาจไม่สามารถนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ได้เลย สถานะเศรษฐกิจจึงมีอิทธิพลโดยตรงต่อนวัตกรรมนับตั้งแต่เริ่มประดิษฐ์นวัตกรรม เริ่มทดลองและการนำไปใช้

3. เทคโนโลยีและความก้าวหน้าทางวิชาการ เนื่องจากเทคโนโลยีทางด้านต่าง ๆ ก้าวหน้าไปมาก โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรม วิศวกรรม และเกษตรกรรม สิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้คนเรามีเจตคติที่ดี และยอมรับสิ่งใหม่ ๆ เพราะวิทยาการใหม่ ๆ ได้ถูกนำมาใช้ในสังคมมากขึ้น ทำให้เกิดตัวอย่างและการเลียนแบบกันขึ้นภายในวงการต่าง ๆ ความรู้สึกเช่นนี้จะทำให้เกิดการยอมรับนวัตกรรมมากขึ้น

4. ความเชื่อดั้งเดิม ค่านิยม และประเพณีของสังคม มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมมาก ผู้นำนวัตกรรมเข้ามาใช้ควรศึกษาถึงพฤติกรรมของคนในสังคมนั้นก่อน การนำสิ่งใหม่มาใช้ทันที โดยขาดการศึกษาที่ถูกต้องย่อมก่อให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดีเพราะวัฒนธรรมของแต่ละสังคมต่างกัน

กันยา สุวรรณแสง (2532) ได้ศึกษาถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ได้แก่

1. พันธุกรรม คือ การถ่ายทอดคุณลักษณะจากปู่ ย่า ตา ยาย พ่อแม่สู่ลูกหลาน มีลักษณะทางกายและทางสติปัญญา
2. สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้บุคคลแสดงออกโต้ตอบในลักษณะต่างๆ กันซึ่งมีผลต่อพฤติกรรม
 - 2.1. สิ่งแวดล้อมทางบ้าน เช่น การอบรมเลี้ยงดู สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว บรรยากาศภายในบ้าน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมาก
 - 2.2. สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน อันได้แก่ ครูอาจารย์ เพื่อนนักเรียน สภาพบรรยากาศภายในโรงเรียน
 - 2.3. สิ่งแวดล้อมทางชุมชน ได้แก่ ขนบธรรมเนียม สื่อสารมวลชนต่างๆ ก็ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม
 - 2.4. วัฒนธรรม คนที่อยู่ในชั้นของสังคมที่แตกต่างกัน มีพื้นฐานทางสังคมที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมต่างกัน เพศ อายุ ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ
 - 2.5. ภูมิประเทศ มีอิทธิพล โน้มนำไปสู่ลักษณะนิสัยใจคอและพฤติกรรมต่างกัน

อย่างไรก็ตามสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นยังมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมอีก ดังนี้

1. ปัจจัยทางบ้าน เนื่องจากนักเรียนใช้เวลาอยู่บ้านเป็นส่วนมาก ปัจจัยทางบ้านจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนวัยรุ่นเป็นอย่างมากสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่และเกิดขึ้นในบ้านล้วนส่งผล

ถึงพฤติกรรม เช่น ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว จำนวนสมาชิกภายในบ้าน ความพร้อมของครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น

2. ปัจจัยทางโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่านักเรียนจะใช้เวลาอยู่โรงเรียนน้อยกว่าอยู่บ้าน แต่โรงเรียนก็เป็นสถานที่ที่นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ปัจจัยทางโรงเรียน เช่น ประเภทของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียน ชื่อเสียงของโรงเรียน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน

3. ปัจจัยทางชุมชน ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่ง การที่นักเรียนได้อยู่ในท่ามกลางชุมชนแบบใด ก็จะมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมตามแบบอย่างที่ได้พบเห็น ปัจจัยทางชุมชน เช่น ขนาดของชุมชน ที่ตั้งและสภาพแวดล้อม เป็นต้น

4. เพื่อน ถือได้ว่าเป็นอิทธิพลที่สำคัญที่สุดของวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการ การยอมรับจากกลุ่มเพื่อน สังคมของวัยรุ่นส่วนใหญ่จึงเป็นสังคมของเพื่อน โดยอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน

พงษ์จันทร์ ไกรสินธุ์ (2540) ได้กล่าวว่าอินเทอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่ถูกนำเข้ามาใช้เมื่อพิจารณาถึงการรับนวัตกรรมอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้แล้วพบว่ามีความสำคัญสองประการคือ ตัวนวัตกรรม และตัวบุคคลเอง โดยบุคคลจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันตามลักษณะปัจเจกบุคคล เช่น เพศ อายุ การศึกษา บุคลิกภาพ ค่านิยม ความเชื่อ ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพทางสังคม ฯลฯ

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ทั้งหมดพบว่าแม้จะมีงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้มากพอสมควรแล้วแต่งานวิจัยส่วนมากจะเป็นของต่างประเทศซึ่งอาจจะยังไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยมากนัก ประกอบกับงานวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้เองก็ยังมีขอบเขตที่กว้างจนเกินไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของผู้ที่อยู่ในวัยเรียน โดยเฉพาะ เนื่องจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาทั้งหมดพบว่าวัยรุ่นเป็นวัยที่ได้รับผลกระทบจากพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพราะวัยนี้จะเป็นช่วงซึ่งเป็นระยะที่นักเรียนมีบทบาทแท้จริงทั้งที่บ้านและทางโรงเรียน เป็นวัยที่เปลี่ยนแปลงแผนพฤติกรรมของตนสู่ผู้ใหญ่ (ม.ร.ว. สมพร สุทัศนีย์, 2531) เป็นวัยที่อยากรู้ อยากเห็นสิ่งแปลกใหม่ และเป็นวัยที่เริ่มมีอิสระในการเลือกสาขาวิชาเรียน เลือกประสบการณ์การเรียน และมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นกลุ่มวัยรุ่นที่จะสามารถแสดงทัศนคติและความคิดได้อย่างตรงไปตรงมาและปัญหาส่วนใหญ่ในสังคมมีแนวโน้มมาจากบรรดาวัยรุ่นทั้งหลาย อีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ โดยลักษณะปรกติวิสัย นักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะเป็นวัยที่ได้รับพัฒนาบุคลิกภาพมาเกือบเต็มที่แล้ว ทัศนคติเหล่านี้จึงมักจะฝังอยู่ในความคิดของเขา แม้ว่าเขาจะยังเติบโตไม่เป็นผู้ใหญ่

ก็ตาม แต่ก็สามารถบอกบางส่วนของลักษณะของสังคมในอนาคตได้ นอกจากนี้วัยรุ่นกำลังพัฒนาเข้าสู่สังคมอีกระดับในวัยผู้ใหญ่ ที่จะต้องมีวิวัฒนาการปรับปรุงพฤติกรรมตนให้เข้ากับสังคมได้ และเตรียมตัวไปสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป (กันยา สุวรรณแสง, 2532)

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนี้ จะได้มีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ระดับการติดอินเทอร์เน็ตและลักษณะทางบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครว่าเป็นอย่างไร รวมไปถึงการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต เป็นแหล่งแสวงหาข้อมูลข่าวสาร ความรู้และบริการต่างๆ ในการพัฒนาองค์ความรู้ของตนเอง และนำประโยชน์ที่ได้มาใช้ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางสังเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือทฤษฎี งานวิจัยที่สอดคล้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

	ไชรัตน์ บุตรพรหม (2545)	ธนิกันต์ มาษะศิรินันท์ (2545)	สำนักงานคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (2544)	กาญญา แก้วเทพ (2545)	ดวงใจ กสานติกุล (2545)	โตสภา ชปิลมันน์ (2536)	พงษ์ศักดิ์ ไกรสิทธิ์ (2540)	ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2534)	กัญญา สุวรรณแสง (2532)	อ้อลวิน ทอฟฟเลอร์ (1992)	Roger (1995)	David Greenfield (1999)	Young K.S. และ Rodger (1996)	Helen Petrie และ David Gunn (1998)	Young K.S (1996)	Francis R Allen (1971)	Ebcare (1987)	Francis R. Allen (1971)
ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต	/	/									/				/	/		
ปัจจัยทางด้านสังคม	/	/			/	/	/		/	/	/					/	/	
ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ	/		/	/			/	/			/							/
ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ	/				/	/	/				/	/	/	/	/			/

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงสำรวจ มีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีนักเรียน 132,139 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลปีการศึกษา 2549)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ที่ศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2550 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนในการหากกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. สุ่มจำนวนนักเรียนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ที่ศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2550 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยผลที่ได้คือมีจำนวน 132,139 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลปีการศึกษา, 2549)

2. จำนวนกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของยามานะ (Yamane,1973) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน .05 โดยคำนวณจากสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อ N แทน จำนวนประชากร

เมื่อ e แทน ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

จากสูตรสามารถใช้ตารางสำเร็จรูปซึ่งจัดทำโดย Bureau of research, New York State Division of Housing and Community Renewal เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมด 132,139 คนตามระดับความเชื่อมั่นที่ .05 ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำสำหรับการวิจัยจำนวน 400 คน (Taro Yamane 1970 : 886)

3. รวบรวมรายชื่อโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครได้จำนวนโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 154 โรงเรียน ทำการสุ่มตัวอย่างโรงเรียนโดยการจับสลากได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 6 โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย โรงเรียนอานวยศิลป์ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครและโรงเรียนสวนกุหลาบ

4. ทำการสำรวจข้อมูลนักเรียนโดยใช้การสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่างนักเรียนโรงเรียนละ 350 คน จำนวน 6 โรงเรียน คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 2,100 คน สำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลปัจจัยและพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 5 ตอน รวมทั้งสิ้น 91 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก) ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 48 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบวัดระดับระดับของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบเกี่ยวกับคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต จำนวน 8 ข้อ

5. ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ตของแต่ละโรงเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ตของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (DSM-IV : The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder – Fourth Edition) (แบบสอบถามตอนที่2) เพื่อคัดเลือกเฉพาะผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ตเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยหลักในการวินิจฉัยพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ต กล่าวคือ ถ้าหากว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” ตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 8 ข้อ ผู้นั้นก็จะถูกวินิจฉัยว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ต (รายละเอียดในภาคผนวก) โดยเมื่อทำการสำรวจแล้วพบว่าได้กลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ตทั้งหมด 416 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 90 คน
2. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยจำนวน 73 คน
3. โรงเรียนอานวยศิลป์จำนวน 42 คน
4. โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 66 คน
5. โรงเรียนสวนกุหลาบจำนวน 56 คน
6. โรงเรียนหอวังจำนวน 89 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 5 ตอน รวมทั้งสิ้น 91 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก) โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดขอบเขตกรอบแนวคิดให้ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. สร้างข้อคำถามจากหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์เน็ต ซึ่งส่วนนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ โดยจะให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบหรือเติมข้อความข้อมูลที่ถาม ประกอบด้วย เพศ, ระดับชั้นการศึกษา, รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน, รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน, สถานภาพสมรสของบิดามารดา, ระดับความสัมพันธ์ในครอบครัว (รายละเอียดในภาคผนวก)

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาในส่วนของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันคำนวณหาค่า IOC (Index-Of Consistency) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (ฉัตรชัย เรืองมณี ,2538) โดยการแปลความคือถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหามีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องด้านเนื้อหา

จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง พบว่าทุกข้อคำถามในแบบสอบถามส่วนนี้มีค่า IOC (Index-Of Consistency) เท่ากับ 1.00

ตอนที่ 2

เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต โดยส่วนนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเนื้อหาจากแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ที่พัฒนามาจากแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (DSM-IV : The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder – Fourth Edition) ที่สร้างขึ้นโดย Dr. Kimberly S. Young (1999) จำนวน 8 ข้อ โดยหลักในการวินิจฉัยพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ ถ้าหากว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” ในจำนวนที่เท่ากับ 5 ข้อ หรือมากกว่า 5 ข้อขึ้นไป จากทั้งหมด 8 ข้อ ผู้นั้นก็จะถูกวินิจฉัยว่าเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต

- รู้สึกหมกมุ่นกับอินเทอร์เน็ต แม้ในเวลาที่ไม่ได้ต่อกับอินเทอร์เน็ต
- มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้น
- ไม่สามารถควบคุมการใช้อินเทอร์เน็ตได้
- รู้สึกหงุดหงิดเมื่อต้องใช้อินเทอร์เน็ตน้อยลงหรือหยุดใช้
- ใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตัวเองได้ตั้งใจไว้
- การใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ส่งผลกระทบต่องาน การเรียน และความสัมพันธ์ครอบครัว
- ปิดบังคนในครอบครัวหรือเพื่อนเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของตัวเอง
- ใช้อินเทอร์เน็ตในการหลีกเลี่ยงปัญหาหรือคิดว่าการใช้อินเทอร์เน็ตทำให้ตนเองดีขึ้น

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาในส่วนของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันคำนวณหาค่า IOC (Index-Of Consistency) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (ฉัตรชัย เรืองมณี ,2538) โดยการแปลความคือถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหามีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องด้านเนื้อหา

จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ พบว่าทุกข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC (Index-Of Consistency) ระหว่าง 0.66-1.00

ตอนที่ 3

เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (Maudsley Personality Inventory) ซึ่ง H. J. Eysenck เป็นผู้คิดขึ้น (ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545) ใช้สำหรับประเมินบุคลิกภาพที่แสดงออกในคุณลักษณะ 2 อย่าง คือ Extraversion -Introversion (E) และ Neuroticism - Stability (N) ซึ่งแบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI นี้มีทั้งหมด 48 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก) ซึ่ง ในแต่ละข้อจะมี 3 คำตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบ คือ ใช่ ไม่แน่ใจ ไม่ใช่ โดยผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนดังต่อไปนี้

ใช่ ให้เท่ากับ 2 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้เท่ากับ 1 คะแนน

ไม่ใช่ ให้เท่ากับ 0 คะแนน

โดยแบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้คือ

1. ด้านพฤติกรรม (Behavior) ได้จากผลรวมคะแนนจากแบบทดสอบข้อ 1,4,5,8,9,12,14, 16, 18,20,22,24,26,28,30,32,34,36,38,40,42,44,46 และ 48 โดยแบ่งบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมออกได้ดังนี้

แบบแสดงออก (Extraversion) หมายถึง ผู้ที่คะแนนต่ำกว่า 18.62 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแบบแสดงออกจำนวน 19 คน

แบบเก็บตัว (Introversion) หมายถึง ผู้ที่คะแนนมากกว่า 33.10 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแบบเก็บตัวจำนวน 207 คน

แบบปานกลาง (Ambivert) หมายถึง ผู้ที่คะแนนตั้งแต่ 18.62 – 33.10 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมแบบปานกลางจำนวน 190 คน

2. ด้านอารมณ์ (Emotion) ได้จากผลรวมคะแนนจากแบบทดสอบข้อ 2,3,6,7,10,11,13,15 17,19,21,23,25,27,29,31,33,35,37,39,41,43,45 และ 47 โดยแบ่งบุคลิกภาพด้านอารมณ์ออกได้ดังนี้

แบบมั่นคง (Stability) หมายถึง ผู้ที่คะแนนต่ำกว่า 13.32 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีอารมณ์แบบมั่นคงจำนวน 16 คน

แบบอ่อนไหว (Neuroticism) หมายถึง ผู้ที่คะแนนมากกว่า 33.32 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีอารมณ์แบบอ่อนไหวทั้งหมด 194 คน

แบบปานกลาง (Ambivert) ผู้ที่คะแนนตั้งแต่ 13.32 – 33.32 คะแนน ซึ่งจากการสำรวจพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างที่มีอารมณ์แบบปานกลางจำนวน 206 คน

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาในส่วนของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันคำนวณหาค่า IOC (Index-Of Consistency) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (ฉัตรชัย เรืองมณี ,2538) โดยการแปลความ

คือถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องด้านเนื้อหา

จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ พบว่ามีข้อคำถามที่มีค่า IOC (Index-Of Consistency) ไม่ผ่านเกณฑ์ คือข้อที่ 47 และ 48 ซึ่งสำหรับข้อคำถามที่ไม่ผ่านผู้วิจัยได้ปรับเนื้อหาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ คือ เปลี่ยนคำที่ใช้จาก “เคย” เป็นใช้คำว่า “มักจะ”

ปรับแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นนำส่งผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจอีกครั้งแล้วนำมาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาจนทุกข้อคำถามผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้วจึงนำแบบสอบถามมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นก่อนนำมาใช้จริง

ตอนที่ 4

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต โดยในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงเนื้อหาจากแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ที่พัฒนามาจากแบบสอบถาม Internet Addiction Test ของ Dr. Kimberly S. Young (1998) จำนวน 20 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก) โดยมาตราที่ใช้วันเป็นแบบ Likert Scale ให้เลือกตอบโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้ เป็นประจำ , บ่อยครั้ง , บางครั้งบางครั้ง , ไม่บ่อย , ไม่เลยแม้แต่ครั้งเดียว โดยผู้วิจัยได้แบ่งการให้คะแนนในแต่ละคำตอบดังต่อไปนี้

เป็นประจำให้เท่ากับ	5	คะแนน
บ่อยครั้งให้เท่ากับ	4	คะแนน
เป็นครั้งคราวให้เท่ากับ	3	คะแนน
ไม่บ่อยให้เท่ากับ	2	คะแนน
ไม่เคยเลยให้เท่ากับ	1	คะแนน

เกณฑ์ในการประเมินค่าของระดับของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต จะพิจารณาจากความถี่ของพฤติกรรมที่มีค่าตั้งแต่ 1 - 5 โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ในแต่ละระดับจะมีคะแนนห่างกันเป็นช่วงชั้นดังต่อไปนี้ (ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545)

$$\text{พิสัย/จำนวนชั้น} = (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} = (5 - 1) / 3 = 1.33$$

สามารถกำหนดเกณฑ์การในการประเมินค่าของระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตดังต่อไปนี้

คะแนน 1.00 - 2.33 แสดงว่าพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตอยู่ใน ระดับต่ำ

คะแนน 2.34 - 3.67 แสดงว่าพฤติกรรมการตัดสินใจนี้ต่อไปใน ระดับปานกลาง
 คะแนน 3.68 - 5.00 แสดงว่าพฤติกรรมการตัดสินใจนี้ต่อไปใน ระดับสูง

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาในส่วนของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันคำนวณหาค่า IOC (Index-Of Consistency) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (ฉัตรชัย เรืองมณี ,2538) โดยการแปลความคือถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องด้านเนื้อหา

จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ พบว่าทุกข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC (Index-Of Consistency) ระหว่าง 0.66-1.00

ในแบบสอบถามตอนนี้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า คำถามข้อที่ 10 และ ข้อที่ 14 มีเนื้อหาคล้ายกันมากอาจรวบเป็นข้อเดียวกันได้

ตอนที่ 5

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 8 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก)โดยมาตราที่ใช้ว่าเป็นแบบ Likert Scale ให้เลือกตอบโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับตามระดับความเห็นด้วยดังนี้ มากที่สุด , มาก, ปานกลาง , น้อย , น้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้แบ่งการให้คะแนนในแต่ละคำตอบดังต่อไปนี้

เห็นด้วยมากที่สุดให้เท่ากับ	5	คะแนน
เห็นด้วยมากให้เท่ากับ	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลางให้เท่ากับ	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อยให้เท่ากับ	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุดให้เท่ากับ	1	คะแนน

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาในส่วนของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมารวมกันคำนวณหาค่า IOC (Index-Of Consistency) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างผู้เชี่ยวชาญ (ฉัตรชัย เรืองมณี ,2538) โดยการแปลความคือถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามมีความสอดคล้องด้านเนื้อหา

จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาในส่วนนี้ พบว่ามีข้อคำถามที่มีค่า IOC (Index-Of Consistency) ระหว่าง 0.66-1.00 จำนวน 5 ข้อ สำหรับข้อคำถามที่มีค่า IOC (Index-Of

Consistency) ไม่ผ่านเกณฑ์ คือข้อที่ 2,4,8 ซึ่งสำหรับข้อคำถามที่ไม่ผ่านผู้วิจัยได้ปรับเนื้อหาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ข้อที่ 2) เปลี่ยนจาก “ความยืดหยุ่นในการใช้” เป็น “ความยืดหยุ่นในการเลือกเวลาและสถานที่ใช้”

ข้อที่ 4) เปลี่ยนจาก “การใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ” เป็น “การใช้สื่อโดยไม่ต้องเปิดเผยชื่อและตัวตนจริง”

ข้อที่ 8) เปลี่ยนจาก “แสดงออกได้อย่างอิสระ” เป็น “สามารถแสดงออกถึงความคิดความรู้สึกและความต้องการได้อย่างอิสระ”

ปรับแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจอีกครั้งแล้วนำมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหาจนทุกข้อคำถามผ่านตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้วจึงนำแบบสอบถามมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไขให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นก่อนนำมาใช้จริง

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจำนวน 30 คน ซึ่งหลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามดังกล่าวไปคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Reliability Coefficient Alpha) ของ ครอนบราก (Cronbach's Alpha) (สุเชษฐ์ มีไมตรีจิตต์, 2540) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{Alpha} = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum Si^2}{St^2} \right\}$$

Alpha = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้

Si^2 = ความแปรปรวนของคะแนน

K = จำนวนข้อทั้งหมด

St^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวม

การแปลความหมายว่าค่าความเชื่อมั่นที่คำนวณได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 ข้อคำถามที่ดีควรมีความเชื่อมั่นเข้าใกล้ 1 โดยข้อคำถามที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำกว่า 0.8 ควรมีการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผลจากการทดลองแบบสอบถามพบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.85

3.วิธีการการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพร้อมโดยโครงร่างวิทยานิพนธ์ และแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการ โรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากนักเรียน โดยมีโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 โรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยโรงเรียนอำนวยการศิลป์ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โรงเรียนหอวังและโรงเรียนสวนกุหลาบ

2. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างเพื่อแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนโดยการเก็บข้อมูลมีด้วยกัน 2 วิธี คือ ผู้วิจัยทำการเก็บแบบสอบถามเอง และ ผู้วิจัยให้ทางโรงเรียนเป็นผู้เก็บรวบรวมให้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเองใน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี, โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โรงเรียนหอวังและโรงเรียนสวนกุหลาบ โดยขอทำการเก็บข้อมูลในคาบแนะแนว ใช้เวลาทั้งสิ้น 50 นาที โดยก่อนให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามผู้วิจัยจะทำการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีตอบแบบสอบถาม

2.2 ผู้วิจัยให้ทางโรงเรียนเป็นผู้เก็บรวบรวมให้ใน 2 โรงเรียนคือ โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย,โรงเรียนอำนวยการศิลป์ โดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิธีตอบแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ที่รับผิดชอบในแต่ละโรงเรียนก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

3. ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน โดยจากแบบสอบถามทั้งหมด 2,100 ชุด ได้รับคืนกลับครบตามจำนวน และเมื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต(แบบสอบถามตอนที่ 2) พบว่ามีแบบสอบถามที่สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อได้อีก 416 ชุด

4.นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและบันทึกคะแนนในกระดาษลงรหัส (Coding Form) พร้อมกับบันทึกข้อมูลลงแฟ้มคอมพิวเตอร์ ประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS PC+) เพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลต่อไป

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean : X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต จำแนกตามตัวแปรปัจจัยต่างๆ โดยการใช้การหาค่าความถี่(Frequency) ร้อยละ(Percentage) ตาราง Crossatab

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร โดยการใช้การหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square: χ^2)

5.การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้การนำเสนอเป็นตาราง แล้วแปลความหมายเป็นความเรียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean : X) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต จำแนกตามตัวแปรปัจจัยต่างๆ โดยการใช้การหาค่าความถี่(Frequency) ร้อยละ(Percentage) ตาราง Crosstab

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร โดยการใช้การหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square: χ^2)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
กรุงเทพมหานคร**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
กรุงเทพมหานคร จำนวน 416 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน

รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน	ค่าความถี่	ร้อยละ
น้อยกว่า 3,000 บาท	136	32.7
3,001 - 6,000 บาท	208	50.0
6,001 - 9,000 บาท	13	3.1
มากกว่า 9,000 บาทขึ้นไป	59	14.2
รวม	416	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน 3,001 - 6,000 บาท มากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 50 รองลงมาคือ รายได้น้อยกว่า 3,000 บาท มีค่าร้อยละเท่ากับ 32.7 รายได้ 9,000 บาทขึ้นไป มีค่าร้อยละเท่ากับ 14.2 และที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุดคือ รายได้ 6,001 - 9,000 บาท มีค่าร้อยละเท่ากับ 3.1

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน

รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน	ค่าความถี่	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	15	3.6
10,000 - 20,000 บาท	52	12.5
20,001 - 30,000 บาท	66	15.9
30,001 - 40,000 บาท	104	25.0
มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป	179	43.0
รวม	416	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาทขึ้นไปบาท มากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 43 รองลงมาคือ รายได้ 30,001 - 40,000 บาท มีค่าร้อยละเท่ากับ 25 รายได้ 20,001 - 30,000 บาท มีค่าร้อยละเท่ากับ 15.9 รายได้ 10,000 - 20,000 บาท มีค่าร้อยละเท่ากับ 12.5 และข้อที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุดคือ รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท มีค่าเท่ากับ 3.6

ปัจจัยทางด้านสังคม

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกตามสถานภาพสมรสของบิดามารดา

สถานภาพสมรสของบิดามารดา	ค่าความถี่	ร้อยละ
อยู่ด้วยกัน	310	74.5
หย่าร้าง	54	13.0
แยกกันอยู่	30	7.2
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	22	5.3
ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต	0	0.0
อื่นๆ(ระบุ)	0	0.0
รวม	416	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่าสถานภาพสมรสบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ด้วยกัน มีค่าร้อยละเท่ากับ 74.5 มากที่สุด รองลงมาคือ หย่าร้าง มีค่าร้อยละเท่ากับ 13.0 แยกกันอยู่ มีค่าร้อยละเท่ากับ 7.2 สถานภาพที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุดคือ บิดาหรือมารดาเสียชีวิต มีค่าร้อยละเท่ากับ 5.3 และบิดาและมารดาเสียชีวิตมีค่าร้อยละเท่ากับ 0

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ระดับความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	ค่าความถี่	ร้อยละ
ดี	287	69.0
ปานกลาง	120	28.8
ไม่ดี	9	2.2
รวม	416	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี มีค่าร้อยละเท่ากับ 69 มากที่สุด รองลงมาคือ ปานกลาง มีค่าร้อยละเท่ากับ 28.8 และที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุดคือ ไม่ดี มีค่าร้อยละเท่ากับ 2.2

ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามบุคลิกภาพด้านพฤติกรรม

ระดับบุคลิกภาพด้านพฤติกรรม	ค่าความถี่	ร้อยละ
เก็บตัว	207	49.76
ปานกลาง	190	45.67
เปิดเผย	19	4.57
รวม	416	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมแบบเก็บตัวมากที่สุดมีค่าร้อยละเท่ากับ 49.76 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง มีค่าร้อยละเท่ากับ 45.67 และระดับที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือ ระดับบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมแบบเปิดเผย มีค่าร้อยละเท่ากับ 4.57

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามบุคลิกภาพด้านอารมณ์

ระดับบุคลิกภาพด้านอารมณ์	ค่าความถี่	ร้อยละ
อ่อนไหว	194	46.63
ปานกลาง	206	49.52
มั่นคง	16	3.85
รวม	416	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่ากลุ่มตัวอย่างบุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบปานกลางมากที่สุดมีค่าร้อยละเท่ากับ 49.52 รองลงมา คือ แบบอ่อนไหว มีค่าร้อยละเท่ากับ 46.63 และระดับที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือ ระดับบุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบมั่นคง มีค่าร้อยละเท่ากับ 3.85

ปัจจัยทางด้านสังคม

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเรื่องคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 416 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับค่าความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

คุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต	\bar{x}	S.D.	อยู่ในระดับ
1. ความยืดหยุ่นในการใช้	3.83	.77	มาก
2. การใช้สื่อโดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตนจริง	3.34	1.07	ปานกลาง
3. ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ	3.96	.82	มาก
4. การเป็นสื่อที่ปลอดภัย	3.48	1.04	ปานกลาง
5. ง่ายและสะดวกต่อการใช้	4.30	.79	มาก
6. มีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร	4.21	.82	มาก
7. สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย	3.80	1.01	มาก
8. สามารถแสดงออกด้านความคิดและความรู้สึกได้อย่างอิสระ	4.11	.82	มาก
รวม	3.88	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ง่ายและสะดวกต่อการใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .79 รองลงมาคือ มีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .82 สามารถแสดงออกด้านความคิดและความรู้สึกได้อย่างอิสระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .82 ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .82 ความยืดหยุ่นในการใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .77 สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 การเป็นสื่อที่ปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.04 และคุณสมบัติที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การใช้สื่อโดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตนจริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.07 เรียงตามลำดับ(ไชยรัตน์ บุตรพรหม,2545)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต ระดับบุคลิกภาพด้านพฤติกรรม และระดับบุคลิกภาพทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 416 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงค่าความถี่ และร้อยละ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความถี่ และร้อยละของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต
กรุงเทพมหานคร จำแนกตามระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต

ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต	ค่าความถี่	ร้อยละ
สูง	180	43.27
ปานกลาง	182	43.75
ต่ำ	54	12.98
รวม	416	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่ากลุ่มตัวอย่างระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง มากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 43.75 รองลงมา คือ ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตในระดับสูง มีค่าร้อยละเท่ากับ 43.27 และที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด คือ ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตในระดับต่ำ มีค่าร้อยละเท่ากับ 12.98

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนกับระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต

รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง ต่อเดือน	ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
น้อยกว่า 3,000 บาท	34 8.17 %	85 20.43 %	17 4.09 %	136 32.69 %
3,001 - 6,000 บาท	101 24.28 %	79 18.99 %	28 6.73 %	208 50.00 %
6,001 - 9,000 บาท	8 1.92 %	0 0.00 %	5 1.20 %	13 3.13 %
มากกว่า 9,000 บาท	37 8.89 %	18 4.33 %	4 0.96 %	59 14.18 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.9 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท มีพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 20.43 รายได้ 3,001 - 6,000 บาท มีพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 24.28 6,001 - 9,000 บาท มีพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 1.92 และรายได้มากกว่า 9,000 บาท มีพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 8.89

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
น้อยกว่า 10,000 บาท	15 3.61 %	0 0.00 %	0 0.00 %	15 3.61 %
10,000 - 20,000 บาท	29 6.97 %	23 5.53 %	0 0.00 %	52 12.50 %
20,001 - 30,000 บาท	14 3.37 %	34 8.17 %	18 4.33 %	66 15.87 %
30,001 - 40,000 บาท	29 6.97 %	53 12.74 %	22 5.29 %	104 25.00 %
มากกว่า 40,000 บาท	93 22.36 %	72 17.31 %	14 3.37 %	179 43.03 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.10 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 3.61 รายได้ 10,000 - 20,000 บาท มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 6.97 รายได้ 20,001 - 30,000 บาท มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 8.17 รายได้ 30,001 - 40,000 บาท มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 12.74 และรายได้มากกว่า 40,000 บาท มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 22.36

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างสถานภาพสมรสของบิดามารดากับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

สถานภาพสมรสของบิดามารดา	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
อยู่ด้วยกัน	117 28.13 %	149 35.82 %	44 10.58 %	310 74.52 %
หย่าร้าง	38 9.13 %	16 3.85 %	0 0.00 %	54 12.98 %
แยกกันอยู่	15 3.61 %	5 1.20 %	10 2.40 %	30 7.21 %
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	10 2.40 %	12 2.88 %	0 0.00 %	22 5.29 %
ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
อื่นๆ(ระบุ)	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่บิดามารดาอยู่ด้วยกัน มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 35.82 บิดามารดาหย่าร้าง มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 9.13 บิดามารดาแยกกันอยู่ มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 3.61 บิดาหรือมารดาเสียชีวิต มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 2.88 และกลุ่มตัวอย่างที่ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตร้อยละ 0

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับระดับ
พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ดี	114	134	39	287
	27.40 %	32.21 %	9.38 %	68.99 %
ปานกลาง	57	48	15	120
	13.70 %	11.54 %	3.61 %	28.85 %
ไม่ดี	9	0	0	9
	2.16 %	0.00 %	0.00 %	2.16 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.12 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดี มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 32.21 มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวปานกลาง มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 13.70 และกลุ่มตัวอย่างที่ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดี มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 2.16

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมกับระดับพฤติกรรม การติดอินเทอร์เน็ต

บุคลิกภาพด้านพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เก็บตัว	123 29.57 %	71 17.07 %	13 3.13 %	207 49.76 %
ปานกลาง	53 12.74 %	106 25.48 %	31 7.45 %	190 45.67 %
เปิดเผย	4 0.96 %	5 1.20 %	10 2.40 %	19 4.57 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมแบบเก็บตัว มีพฤติกรรม การติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 29.57 พฤติกรรมแบบปานกลาง มี พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 25.48 และกลุ่ม ตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมแบบเปิดเผย มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับต่ำมาก ที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 2.40

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างบุคลิกภาพด้านอารมณ์กับระดับพฤติกรรม การติตอินเทอร์เน็ต

บุคลิกภาพด้านอารมณ์	ระดับพฤติกรรมการติตอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
อ่อนไหว	105 25.24 %	80 19.23 %	9 2.16 %	194 46.63 %
ปานกลาง	75 18.03 %	91 21.88 %	40 9.62 %	206 49.52 %
มั่นคง	0 0.00 %	11 2.64 %	5 1.20 %	16 3.85 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.14 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบอ่อนไหว มีพฤติกรรม การติตอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 25.24 พฤติกรรมแบบปานกลาง มี พฤติกรรมการติตอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 21.88 และกลุ่ม ตัวอย่างที่มีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบมั่นคง มีพฤติกรรมกรติตอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง มากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 2.64

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความยืดหยุ่นในการใช้กับระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็น ด้านความยืดหยุ่นในการใช้	ระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยปานกลาง	45 10.82 %	86 20.67 %	34 8.17 %	165 39.66 %
เห็นด้วยมาก	80 19.23 %	72 17.31 %	4 0.96 %	156 37.50 %
เห็นด้วยมากที่สุด	55 13.22 %	24 5.77 %	16 3.85 %	95 22.84 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.15 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านความยืดหยุ่นในการใช้ มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 20.67 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 19.23 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 13.22

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการใช้สื่อ โดยไม่ต้องระบุชื่อกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็น ด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	8 1.92 %	14 3.37 %	5 1.20 %	27 6.49 %
เห็นด้วยน้อย	21 5.05 %	9 2.16 %	14 3.37 %	44 10.58 %
เห็นด้วยปานกลาง	51 12.26 %	108 25.96 %	15 3.61 %	174 41.83 %
เห็นด้วยมาก	69 16.59 %	31 7.45 %	4 0.96 %	104 25.00 %
เห็นด้วยมากที่สุด	31 7.45 %	20 4.81 %	16 3.85 %	67 16.11 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.16 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 3.37 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 5.05 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 25.96 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 16.59 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 7.45

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้าน
ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลกับระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็นด้าน ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล	ระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	13 3.13 %	0 0.00 %	13 3.13 %
เห็นด้วยปานกลาง	39 9.38 %	61 14.66 %	10 2.40 %	110 26.44 %
เห็นด้วยมาก	84 20.19 %	56 13.46 %	35 8.41 %	175 42.07 %
เห็นด้วยมากที่สุด	57 13.70 %	52 12.50 %	9 2.16 %	118 28.37 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.17 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 3.13 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 14.66 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 20.19 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 13.70

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัยกับระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็น ด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัย	ระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	17 4.09 %	17 4.09 %
เห็นด้วยน้อย	4 0.96 %	30 7.21 %	5 1.20 %	39 9.38 %
เห็นด้วยปานกลาง	75 18.03 %	79 18.99 %	15 3.61 %	169 40.63 %
เห็นด้วยมาก	52 12.50 %	40 9.62 %	17 4.09 %	109 26.20 %
เห็นด้วยมากที่สุด	49 11.78 %	33 7.93 %	0 0.00 %	82 19.71 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.18 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับต่ำมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 4.09 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 7.21 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 18.99 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 12.50 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 11.78

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านง่าย และสะดวกต่อการใช้กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็น ด้านง่ายและสะดวกต่อการใช้	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	5 1.20 %	0 0.00 %	5 1.20 %
เห็นด้วยปานกลาง	25 6.01 %	42 10.10 %	5 1.20 %	72 17.31 %
เห็นด้วยมาก	40 9.62 %	69 16.59 %	25 6.01 %	134 32.21 %
เห็นด้วยมากที่สุด	115 27.64 %	66 15.87 %	24 5.77 %	205 49.28 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.19 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 1.20 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 10.10 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 16.59 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 27.64

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสารกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็นด้าน มีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยปานกลาง	39 9.38 %	50 12.02 %	17 4.09 %	106 25.48 %
เห็นด้วยมาก	56 13.46 %	43 10.34 %	18 4.33 %	117 28.13 %
เห็นด้วยมากที่สุด	85 20.43 %	89 21.39 %	19 4.57 %	193 46.39 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.20 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 12.02 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 13.46 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 21.39

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้านสร้าง
ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่ายกับระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็นด้านสร้าง ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย	ระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	6 1.44 %	0 0.00 %	6 1.44 %
เห็นด้วยน้อย	8 1.92 %	32 7.69 %	0 0.00 %	40 9.62 %
เห็นด้วยปานกลาง	45 10.82 %	43 10.34 %	15 3.61 %	103 24.76 %
เห็นด้วยมาก	61 14.66 %	53 12.74 %	34 8.17 %	148 35.58 %
เห็นด้วยมากที่สุด	66 15.87 %	48 11.54 %	5 1.20 %	119 28.61 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.21 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 1.44 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 7.69 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 10.82 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 14.66 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 15.87

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าความถี่ และร้อยละ ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ด้าน
แสดงออกได้อย่างอิสระกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ความคิดเห็น ด้านแสดงออกได้อย่างอิสระ	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			รวม
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %
เห็นด้วยปานกลาง	43 10.34 %	64 15.38 %	10 2.40 %	117 28.13 %
เห็นด้วยมาก	38 9.13 %	62 14.90 %	35 8.41 %	135 32.45 %
เห็นด้วยมากที่สุด	99 23.80 %	56 13.46 %	9 2.16 %	164 39.42 %
รวม	180	182	54	416

จากตารางที่ 4.22 พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อยที่สุดกับคุณสมบัติด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยน้อย มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต มีค่าร้อยละเท่ากับ 0.00 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยปานกลาง มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 15.38 กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมาก มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลางมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 14.90 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยมากที่สุด มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงมากที่สุด มีค่าร้อยละเท่ากับ 23.80

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 416 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square: χ^2)

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือนกับระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง ต่อเดือน	ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
น้อยกว่า 3,000 บาท	8.17 (34)	20.43 (85)	4.09 (17)	46.87*
3,001 - 6,000 บาท	24.28 (101)	18.99 (79)	6.73 (28)	
6,001 - 9,000 บาท	1.92 (8)	0.00 (0)	1.20 (5)	
มากกว่า 9,000 บาท	8.89 (37)	4.33 (18)	0.96 (4)	

*p < .05

จากตารางที่ 4.23 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน มีผลต่อระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยรายได้รวมของครอบครัว ต่อเดือนกับระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน	ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
น้อยกว่า 10,000 บาท	3.61 (15)	0.00 (0)	0.00 (0)	66.6*
10,000 - 20,000 บาท	6.97 (29)	5.53 (23)	0.00 (0)	
20,001 - 30,000 บาท	3.37 (14)	8.17 (34)	4.33 (18)	
30,001 - 40,000 บาท	6.97 (29)	12.74 (53)	5.29 (22)	
มากกว่า 40,000 บาท	22.36 (93)	17.31 (72)	3.37 (14)	

*p < .05

จากตารางที่ 4.24 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน มีผลต่อระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยสถานภาพสมรสของบิดามารดากับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

สถานภาพสมรสของบิดามารดา	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
อยู่ด้วยกัน	28.13 (117)	35.82 (149)	10.58 (44)	40.88*
หย่าร้าง	9.13 (38)	3.85 (16)	0.00 (0)	
แยกกันอยู่	3.61 (15)	1.20 (5)	2.40 (10)	
บิดาหรือมารดาเสียชีวิต	2.40 (10)	2.88 (12)	0.00 (0)	
ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต	0.00 (0)	0.00 (0)	0.00 (0)	

*p < .05

จากตารางที่ 4.25 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า สถานภาพสมรสของบิดามารดา มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยความสัมพันธ์ภายใน
 ครอบครัวยุกับระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
ดี	27.40 (114)	32.21 (134)	9.38 (39)	14.19*
ปานกลาง	13.70 (57)	11.54 (48)	3.61 (15)	
ไม่ดี	2.16 (9)	0.00 (0)	0.00 (0)	

*p < .05

จากตารางที่ 4.26 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ความสัมพันธ์ภายใน
 ครอบครัวยุ มีผลต่อระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เนต

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยบุคลิกภาพด้านพฤติกรรม กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

บุคลิกภาพด้านพฤติกรรม	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เก็บตัว	29.57 (123)	17.07 (71)	3.13 (13)	68.67*
ปานกลาง	12.74 (53)	25.48 (106)	7.45 (31)	
เปิดเผย	0.96 (4)	1.20 (5)	2.40 (10)	

*p < .05

จากตารางที่ 4.27 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า บุคลิกภาพด้านพฤติกรรม มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยบุคลิกภาพด้านอารมณ์กับระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

บุคลิกภาพด้านอารมณ์	ระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
อ่อนไหว	25.24 (105)	19.23 (80)	2.16 (9)	38.11*
ปานกลาง	18.03 (75)	21.88 (91)	9.62 (40)	
มั่นคง	0.00 (0)	2.64 (11)	1.20 (5)	

*p < .05

จากตารางที่ 4.28 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า บุคลิกภาพด้านอารมณ์ มีผลต่อระดับพฤติกรรมกรดอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความยืดหยุ่นในการใช้กับระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านความยืดหยุ่นในการใช้	ระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยปานกลาง	45 10.82 %	86 20.67 %	34 8.17 %	48.56*
เห็นด้วยมาก	80 19.23 %	72 17.31 %	4 0.96 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	55 13.22 %	24 5.77 %	16 3.85 %	

จากตารางที่ 4.29 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความยืดหยุ่นในการใช้ มีผลต่อระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	8 1.92 %	14 3.37 %	5 1.20 %	
เห็นด้วยน้อย	21 5.05 %	9 2.16 %	14 3.37 %	
เห็นด้วยปานกลาง	51 12.26 %	108 25.96 %	15 3.61 %	76.96*
เห็นด้วยมาก	69 16.59 %	31 7.45 %	4 0.96 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	31 7.45 %	20 4.81 %	16 3.85 %	

จากตารางที่ 4.30 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านความสามารถในการเข้าถึง ข้อมูล	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	13 3.13 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยปานกลาง	39 9.38 %	61 14.66 %	10 2.40 %	39.36*
เห็นด้วยมาก	84 20.19 %	56 13.46 %	35 8.41 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	57 13.70 %	52 12.50 %	9 2.16 %	

จากตารางที่ 4.31 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัยกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัย	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	17 4.09 %	
เห็นด้วยน้อย	4 0.96 %	30 7.21 %	5 1.20 %	
เห็นด้วยปานกลาง	75 18.03 %	79 18.99 %	15 3.61 %	154.52*
เห็นด้วยมาก	52 12.50 %	40 9.62 %	17 4.09 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	49 11.78 %	33 7.93 %	0 0.00 %	

จากตารางที่ 4.32 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัย มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความง่ายและสะดวกต่อการใช้กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านความง่ายและสะดวกต่อการใช้	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	5 1.20 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยปานกลาง	25 6.01 %	42 10.10 %	5 1.20 %	38.21*
เห็นด้วยมาก	40 9.62 %	69 16.59 %	25 6.01 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	115 27.64 %	66 15.87 %	24 5.77 %	

จากตารางที่ 4.33 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความง่ายและสะดวกต่อการใช้ มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสารกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านการมีอิสระในการเลือกข้อมูล ข่าวสาร	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยปานกลาง	39 9.38 %	50 12.02 %	17 4.09 %	6.21
เห็นด้วยมาก	56 13.46 %	43 10.34 %	18 4.33 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	85 20.43 %	89 21.39 %	19 4.57 %	

จากตารางที่ 4.34 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ง่ายระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับ บุคคลอื่นได้ง่าย	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	6 1.44 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยน้อย	8 1.92 %	32 7.69 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยปานกลาง	45 10.82 %	43 10.34 %	15 3.61 %	55.36*
เห็นด้วยมาก	61 14.66 %	53 12.74 %	34 8.17 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	66 15.87 %	48 11.54 %	5 1.20 %	

จากตารางที่ 4.35 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการแสดงออกได้อย่างอิสระกับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Chi-Square: χ^2) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร (n = 416)

ด้านแสดงออกได้อย่างอิสระ	ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต			χ^2
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	
เห็นด้วยน้อยที่สุด	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยน้อย	0 0.00 %	0 0.00 %	0 0.00 %	
เห็นด้วยปานกลาง	43 10.34 %	64 15.38 %	10 2.40 %	52.47*
เห็นด้วยมาก	38 9.13 %	62 14.90 %	35 8.41 %	
เห็นด้วยมากที่สุด	99 23.80 %	56 13.46 %	9 2.16 %	

จากตารางที่ 4.36 ค่าไคสแควร์ มีนัยสำคัญในระดับ .05 แสดงว่า ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการแสดงออกได้อย่างอิสระ มีผลต่อระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปผลการศึกษามีข้อมูลดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

คำถามการวิจัย

ปัจจัยต่อไปนี้มีสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร

1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ
2. ปัจจัยทางสังคม
3. ปัจจัยทางบุคลิกภาพ
4. ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ปัจจัยทางบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตโดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีนักเรียน 132,139 คน (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลปีการศึกษา 2549)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4, 5 และ 6 ที่ศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2550 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ และโรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครที่ผ่านการทำแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (DSM-IV - The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder – Fourth Edition) โดยหลักในการวินิจฉัยพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ ถ้าหากผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า “ใช่” ตั้งแต่ 5 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 8 ข้อ เป็นเวลานานอย่างน้อย 1 ปี (รายละเอียดในภาคผนวก) ซึ่งจากสำรวจได้กลุ่มตัวอย่าง ผู้มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตจำนวน 416 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 90 คน
2. โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยจำนวน 73 คน
3. โรงเรียนอานวยศิลป์จำนวน 42 คน

4. โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 66 คน
5. โรงเรียนสวนกุหลาบจำนวน 56 คน
6. โรงเรียนหอวังจำนวน 89 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 5 ตอน รวมทั้งสิ้น 91 ข้อ (รายละเอียดในภาคผนวก) ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ซึ่งส่วนนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

เป็นแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ที่พัฒนามาจากแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน (DSM-IV : The Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder – Fourth Edition) จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบวัดบุคลิกภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI (Maudsley Personality Inventory) สำหรับประเมินบุคลิกภาพที่แสดงออกในคุณลักษณะ 2 อย่าง คือ Extraversion -Introversion (E) และ Neuroticism - Stability (N) ซึ่งแบบทดสอบบุคลิกภาพ MPI นี้มีทั้งหมด 48 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบวัดระดับระดับของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ที่พัฒนามาจากแบบสอบถาม Internet Addiction Test ของ Dr. Kimberly S. Young (1998) จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ต โดยใช้การวัดระดับเจตคติของผู้ใช้ที่มีต่อคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ต จำนวน 8 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean : \bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต จำแนกตามตัวแปรปัจจัยต่างๆ โดยการใช้การหาค่าความถี่(Frequency) ร้อยละ(Percentage) ตาราง Crosstab

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร โดยการใช้การหาค่าไคสแควร์ (Chi-Square: χ^2)

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต ได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต จากการศึกษาพบว่า ผู้ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมีระดับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตแบ่งเป็นระดับ ดังนี้

พฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตระดับสูง	คิดเป็น ร้อยละ 43.27
พฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตระดับปานกลาง	คิดเป็น ร้อยละ 43.75
พฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตระดับต่ำ	คิดเป็น ร้อยละ 12.98

2. จากการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร พบว่าจากทั้งหมด 14 ปัจจัยมีปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีระดับนัยสำคัญอยู่ที่ 0.00 จำนวน 13 ปัจจัย คือ

- 2.1 รายได้จากผู้ปกครองต่อเดือน
- 2.2 รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน
- 2.3 การอยู่ร่วมกันของบิดามารดา
- 2.4 ความสัมพันธ์ในครอบครัว
- 2.5 บุคลิกภาพด้านพฤติกรรม
- 2.6 บุคลิกภาพด้านอารมณ์
- 2.7 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความยืดหยุ่นในการใช้
- 2.8 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ
- 2.9 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล
- 2.10 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัย
- 2.11 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านง่ายและสะดวกต่อการใช้
- 2.12 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลง่าย
- 2.13 ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านแสดงออกได้อย่างอิสระ

จากการศึกษา พบว่าปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่ออินเทอร์เน็ต คือ ปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตด้านความมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขต

กรุงเทพมหานคร

ระดับผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับปานกลาง (ร้อยละ 43.75) และระดับสูง (ร้อยละ 43.27) โดยเมื่อพิจารณาแบ่งตามปัจจัยแล้วสามารถระบุได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาจากตาราง Crosstab พบว่าปัจจัยรายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตระดับสูงมีความสัมพันธ์กันสอดคล้องกับงานวิจัยข้างต้น กล่าวคือ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงส่วนมากเป็นผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจดีมาก โดยจากการสำรวจผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตระดับสูงมีรายได้รวมครอบครัวต่อเดือนมากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (2544) ที่ระบุว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อ โดยผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจสูงมักมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งจากผลการวิจัยนี้และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา แก้วเทพ (2542) ที่พบว่าพฤติกรรมการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับรายได้ เนื่องจากในการใช้สื่อจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายทำให้ผู้ที่มีรายได้สูงมีอำนาจในการใช้สื่อและเข้าถึงสื่อได้มากกว่า อีกทั้งความที่อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ประกอบด้วยอุปกรณ์การทำงานที่มีราคาสูง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์, โมเด็ม (Modem) ฯลฯ ดังนั้นจึงสันนิษฐานได้ว่าผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีโอกาสที่จะใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

1.2 ปัจจัยทางด้านสังคม

เมื่อพิจารณาจากตาราง Crosstab พบว่าปัจจัยความสัมพันธ์ในครอบครัวและปัจจัยการอยู่ร่วมกันของบิดามารดากับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตไม่สอดคล้องกับงานวิจัยข้างต้น กล่าวคือพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ติดอินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์ในครอบครัวดีและบิดามารดาอยู่ร่วมกัน ไม่สัมพันธ์กับงานวิจัยส่วนมากที่ศึกษาพบว่า บุคคลที่มีปัญหาครอบครัวขาดความรักความอบอุ่น และขาดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวจะทำให้บุคคลนั้นใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะความเป็นจริง (Encore,1987) ซึ่งสอดคล้องกับ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น พบว่าการอยู่ร่วมกันของบิดามารดาและลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ เด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี มีลักษณะความสัมพันธ์แบบห่างเหิน ขาดความรักความอบอุ่นมีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตมากกว่าเด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวดี มีความรักความอบอุ่น และความเข้าใจกันดี

1.3 ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ

เมื่อพิจารณาจากตาราง Crosstab พบว่าปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพด้านอารมณ์และปัจจัยบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตระดับสูงมีความสัมพันธ์กันสอดคล้องกับการงานวิจัยที่ได้ศึกษา กล่าวคือ พบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับ สูงส่วนมากเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านพฤติกรรมแบบเก็บตัว และมีบุคลิกภาพด้านอารมณ์แบบอ่อนไหว ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทางจิตเวชศาสตร์ (อ้างถึงใน ไชยรัตน์ บุตรพรหม,2545) ระบุว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมักจะเป็นผู้มีปัญหาทางด้านอารมณ์ โดยส่วนใหญ่จะผู้ที่มีอารมณ์แบบอ่อนไหวทำให้ไม่สามารถตัดสติใจได้ดีเมื่ออยู่ในภาวะคับขัน มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย รู้สึกหงุดหงิดกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคม ปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ยาก เก็บความรู้สึก มีความวิตกกังวลสูง เกิดความเครียดได้ ขัดแย้งในคุณค่าของตนเอง คิดว่าไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม ต่อต้านสังคม ไม่คำนึงถึงแบบแผนของสังคม เอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลาง ยับยั้งตนเองไม่ได้ ขาดความคิดที่รอบคอบ มักจะควบคุมอารมณ์ไม่ได้และขาดความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

1.4 ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

เมื่อพิจารณาจากตาราง Crosstab พบว่าปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตระดับสูงมีความสัมพันธ์กันสอดคล้องกับงานวิจัยข้างต้น กล่าวคือพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงส่วนมากเห็นด้วยกับคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ดังนี้

ผู้มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงเห็นด้วยมากที่สุดถึงคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตในด้านความง่ายและสะดวกต่อการใช้ ความมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้ง่าย ด้านการแสดงออกได้อย่างอิสระ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาจากคุณลักษณะของอินเทอร์เน็ต (ตารางที่ 4.7) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถือว่าพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับที่สูง โดยปัจจัยที่กลุ่มตัวอย่างเห็นความสำคัญในระดับมากที่สุดได้แก่ ความง่ายและสะดวกต่อการใช้ ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมาคือ ความมีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 4.21$) อันดับที่สามคือ สามารถแสดงออกด้านความคิดและความรู้สึกได้อย่างอิสระ ($\bar{X} = 4.11$) ซึ่งเมื่อพิจารณาจากปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตแล้วจะพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนมากเห็นถึงความสำคัญของคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตในระดับสูงด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแล้วสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงเป็นผลเนื่องมาจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการใช้งานและสามารถตอบสนองความต้องการได้หลากหลายสอดคล้องกับ ธนิกานต์ มาชะศิริานนท์ (2545) ที่ศึกษาพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พบว่าพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตส่วนหนึ่งมีผลมาจากคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการตอบสนองความต้องการของบุคคล กล่าวคือ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีความสามารถพิเศษที่สามารถดึงดูดคนเข้ามายึดติดได้เนื่องมาจากคุณสมบัติที่สามารถเข้าถึงและตอบสนองความต้องการภายในของบุคคล อีกทั้งยังสามารถดึงดูดให้บุคคลเข้าไปใช้และยึดติดในพฤติกรรมนั้น

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร

2.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.00

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจทั้งสองด้านคือ รายได้ที่ได้รับจากครอบครัวต่อเดือนและ รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (2544) ที่ระบุว่า ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการใช้สื่อ โดยผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจสูงมักมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตสูงกว่าผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจต่ำเนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งประกอบไปด้วยอุปกรณ์ที่มีราคาสูงส่งผลให้ผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจสูงมีอำนาจในการซื้อและการเข้าถึงสารสนเทศด้านต่างๆ ได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ทางเศรษฐกิจต่ำ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา แก้วเทพ (2542) ที่พบว่าพฤติกรรมการใช้สื่อมีความสัมพันธ์กับรายได้ เนื่องจากในการใช้สื่อจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายทำให้ผู้ที่มีรายได้สูงมีอำนาจในการใช้สื่อและเข้าถึงสื่อได้มากกว่า อีกทั้งความที่อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ประกอบด้วยอุปกรณ์การทำงานที่มีราคาสูง เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์, โมเด็ม (Modem) ฯลฯ ดังนั้นจึงสันนิษฐานได้ว่าผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีโอกาสที่จะใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาแนวคิดทางด้านนิเทศศาสตร์ที่ระบุว่า ผู้ที่มีรายได้สูงมักมีการเลือกใช้สื่อหลายประเภทมากขึ้น เนื่องจากการใช้สื่อในระบบของสังคมจำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายทำให้ผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีอำนาจการซื้อสูงกว่า และเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นมักหมายถึง ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่การงานที่สูงขึ้นไปด้วย จึงมักถูกผลักดันให้มีความจำเป็นต้องเรียนรู้หาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ ทำให้เปิดรับสื่อมากกว่ากลุ่มอื่น (ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ, 2534 อ้างถึงใน ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545)

2.2 ปัจจัยทางด้านสังคม

ปัจจัยทางด้านสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางด้านสังคมทั้งสองด้านคือ โดยทั้งสถานภาพของบิดามารดาและความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร โดยลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต กล่าวคือพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตนี้อาจเกิดจากการขาดการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน หรือไม่ได้รับการยอมรับในสังคม ถูกโดดเดี่ยวทางสังคม ประสบปัญหาทางด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยปัจจัยดังกล่าวเหล่านี้จะสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ โสภา ชปิลมันน์ (2536) ที่พบว่า ครอบครัวเป็นสถาบันทางสังคมที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นหน่วยของสังคมที่มีความสัมพันธ์และความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในฐานะที่เป็นหน่วยแรกในการหล่อหลอมทางสังคมให้แก่เด็ก หากสัมพันธ์ภาพในครอบครัวไม่ราบรื่น สมาชิกในครอบครัวไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดาถ้าไม่ทำหน้าที่ของตัวเองอย่างถูกต้องแล้ว ก็จะทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

Encore (1987) ได้กล่าวว่าปัจจัยทางด้านสังคมเป็นผลจากสังคมนอกรอบข้าง ครอบครัวและกลุ่มเพื่อนซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต บุคคลที่มีปัญหาครอบครัวขาดความรักความอบอุ่น และขาดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวจะทำให้บุคคลนั้นใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยงจากภาวะความเป็นจริง

จากการศึกษาวิจัยในเรื่องของความสัมพันธ์ในครอบครัวกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตพบว่ามีความสัมพันธ์กัน(สมนึก รอดประเสริฐ, 2523; ธวัชชัย ไทยเขียว, 2526) กล่าวคือ ผู้ที่มีแนวโน้มติดอินเทอร์เน็ตมักจะเป็นเยาวชนที่มีปัญหาครอบครัว เช่น มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ หรือบิดามารดาเสียชีวิต ขาดความอบอุ่นด้านจิตใจ บิดามารดาไม่มีเวลาดูแล ไม่เป็นที่ยอมรับของครอบครัวและความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี ซึ่งสอดคล้องกับจากการศึกษาวิจัยของ ไชยรัตน์ บุตรพรหม (2545) ที่ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น พบว่าการอยู่ร่วมกันของบิดามารดาและลักษณะความสัมพันธ์ในครอบครัว มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต กล่าวคือ เด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี มีลักษณะความสัมพันธ์แบบห่างเหิน ขาดความรักความอบอุ่นมีโอกาสที่จะเกิดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ตมากกว่าเด็กที่ความสัมพันธ์ในครอบครัวดี มีความรักความอบอุ่นและความเข้าใจกันดี นอกจากนี้ Dr. David Greenfield (1999) ยังได้ศึกษาพบว่าผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเนื่องจากการมี

ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตนี้มักมาจากครอบครัวที่แตกแยกและขาดความอบอุ่นจากครอบครัว

2.3 ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ

ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพทั้งสองด้านคือ บุคลิกภาพด้านพฤติกรรมและบุคลิกภาพด้านอารมณ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร โดย Ernest R. Hilgard (1967) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นแบบแห่งลักษณะของบุคคลและวิธีการแสดงออกซึ่งกำหนดการปรับตัวตามแบบฉบับของแต่ละบุคคล ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตพบว่า ผู้เชี่ยวชาญทางจิตเวชศาสตร์ (อ้างถึงใน ไชยรัตน์ บุตรพรหม, 2545) ระบุว่าผู้ที่ติดพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตมักจะเป็นผู้มีปัญหาทางด้านอารมณ์ โดยส่วนใหญ่จะผู้ที่มีอารมณ์แบบอ่อนไหวทำให้ไม่สามารถตัดสินใจได้ดีเมื่ออยู่ในภาวะคับขัน มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย รู้สึกหงุดหงิดกับกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ยาก เก็บความรู้สึก มีความวิตกกังวลสูง เกิดความเครียดได้ ขัดแย้งในคุณค่าของตนเอง คิดว่าไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมต่อต้านสังคม ไม่คำนึงถึงแบบแผนของสังคม เอาตัวเองเป็นจุดศูนย์กลาง ยับยั้งตนเองไม่ได้ ขาดความคิดที่รอบคอบมักจะควบคุมอารมณ์ไม่ได้และขาดความเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัว

นอกจากนี้ Dr. Kimberly S. Young และ Robert C. Rodgers (1998) ได้ศึกษาพบว่าผู้ที่ติดอินเทอร์เน็ตมักเป็นผู้ที่ไวต่อความรู้สึกและอารมณ์ (emotional sensitivity) และมีปฏิกริยาตอบสนองสูง (reactivity) แต่มีการเปิดเผยตัวเองอยู่ในระดับต่ำ (low self – disclosure) และมีลักษณะไม่เป็นผู้ที่ยอมตามบุคคลอื่น (non – conformist characteristic) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Helen Petric และ David Gunn (1998) ที่พบว่า การใช้อินเทอร์เน็ตในระดับสูงและทัศนคติเชิงบวกต่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับบุคลิกภาพแบบเก็บตัว (Introversion)

Loytsker และ Aiello (1997) ก็พบว่าผู้ที่ติดอินเทอร์เน็ตจะมีระดับความเบื่อหน่ายและวิตกกังวลสูง จากการศึกษาโดยใช้แบบประเมิน Sixteen Personality Factor Inventory (16PF) พบว่าผู้เสพติดจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ชอบกิจกรรมที่เป็นส่วนตัว ปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้ยาก และมีการแสดงออก ได้ตอบโดยใช้อารมณ์กับบุคคลอื่นนอกจากนี้ยังมีแนวโน้มมีความอ่อนไหวสูง และมีการตื่นตัวอยู่เสมออีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Mukopadhyay และ Scherlis (1998) ซึ่ง

ได้ศึกษาผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 173 คน ก็พบว่าผู้ที่เสพติดอินเทอร์เน็ตนั้นจะมีบุคลิกภาพแปลกแยกจากสังคม และรู้สึกหงอยเหงา ท้อแท้ ไม่มีคุณค่าในตนเองมากกว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตธรรมดา

2.4 ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต 7 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตประกอบด้วยปัจจัย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่นในการใช้, ด้านการใช้สื่อโดยไม่ต้องระบุชื่อ, ด้านความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล, ด้านการเป็นสื่อที่ปลอดภัย, ด้านง่ายและสะดวกต่อการใช้, ด้านสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย, ด้านแสดงออกได้อย่างอิสระ

โดยจากการศึกษาพบว่าเนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการใช้งานและสามารถตอบสนองความต้องการได้หลากหลายส่งผลให้มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองความต้องการในด้านต่างๆจนเกิดเป็นพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับ ฐนิกันต์ มานะศิริานนท์ (2545) ที่ศึกษาพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ตของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย พบว่าพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตส่วนหนึ่งมีผลมาจากคุณสมบัติของอินเทอร์เน็ตที่เอื้อต่อการตอบสนองความต้องการของบุคคล กล่าวคือ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีความสามารถพิเศษที่สามารถดึงดูดคนเข้ามายึดติดได้ เนื่องจากคุณสมบัติที่สามารถเข้าถึงและตอบสนองความต้องการภายในของบุคคลได้ดี

ด้วยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่สามารถตอบสนองความต้องการได้ดีส่งผลให้ดึงดูดบุคคลให้เข้าใช้อินเทอร์เน็ตจนเกิดเป็นพฤติกรรมการติดได้ โดยจากผลการวิจัยของ Young (1996) ได้ระบุลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตที่ดึงดูดให้บุคคลเข้าใช้ ว่ามีคุณสมบัติที่โดดเด่นคือ การที่ผู้ใช้รู้สึกว่าสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ปลอดภัยโดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องเปิดเผยตนเองในการเข้าใช้ และคุณสมบัติในการเข้าถึงข้อมูลที่สะดวกและหลากหลายไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารหรือความบันเทิงต่างๆ ซึ่งจากคุณสมบัติดังกล่าวส่งผลให้อินเทอร์เน็ตสามารถเติมเต็มความต้องการแก่บุคคลได้ ทำใหบุคคลใช้สื่อนี้เพื่อแสวงหาความต้องการและหลบหนีจากความกดดัน หรือปัญหาในชีวิตจริงและยังเป็นช่องทางให้บุคคลสามารถแสดงพฤติกรรมได้อย่างอิสระเป็นผลนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมติดอินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ติดอินเทอร์เน็ตส่วนมากมีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตในระดับสูงซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการที่อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้หลากหลาย ซึ่งจากจากผลการวิจัยนี้ในครั้งนี้เป็นข้อมูลให้ให้กับครอบครัว โรงเรียนและสถาบันต่างๆที่เกี่ยวข้อง ให้เล็งเห็นความสำคัญและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

2. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม บุคลิกภาพ และปัจจัยคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตทุกระดับ ซึ่งในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมการติดในระดับสูง โดยเฉพาะเพื่อที่จะทำให้ได้รับข้อมูลในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป = **General Psychology**. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น, 2532.

กิดานันท์ มลิทอง. อธิบายศัพท์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ครรชิต มาลัยวงศ์. ทัศนะไอที. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ, 2540.

จิรา วงเลขา. ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมในหน่วยงานรัฐบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสัตตศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

เจนวิทย์ เหลืองอร่าม. **Internet และวิธีการใช้ World Wide Web**. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร, 2541.

ไชยรัตน์ บุตรพรหม. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ดวงใจ กษานติกุล. จิตแพทย์ชี้ระบอบแล้วโรคติด “เน็ต” แนวโน้มผู้ป่วยมากขึ้น. มติชน (2 มกราคม 2543): 17.

ต้น ดันต์สุธิวงศ์. รอบรู้ **Internet และ WWW**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โปรวิชั่น, 2539

ถนอมพร (ตันพิพัฒน์) เลหาจรัสแสง. “คอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา” วารสารครุศาสตร์. 10(36) (มกราคม-มีนาคม 2539): 1-11.

ถนอมพร เลหาจรัสแสง. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

ณัฐกร สงคราม. อิทธิพลของแบบการคิดและโครงสร้างของโปรแกรมการเรียนการสอนผ่านเว็บที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพื้นฐานคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษาของนิสิตระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ทวีศักดิ์ กอปรอนันตกุล. ไทยรัฐ.(16 ธันวาคม 2543): 19.

ทัศพร วทานิยานนท์. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2542

ชนิกานต์ มาฆะศิริรานนท์. พฤติกรรมการเสพติดอินเทอร์เน็ตและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเสพติดอินเทอร์เน็ต ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

พงษ์จันทร์ ไกรสินธุ์. ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการยอมรับ การฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ของอาจารย์มหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525. พิมพ์ครั้งที่5. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, 2538.

พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ,สำนักงาน. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และ
คอมพิวเตอร์แห่งชาติ. รายงานผลการสำรวจผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยปี
2548[Online]. แหล่งที่มา : <http://www.nectec.or.th/>

ไพรัช รัชชพงษ์. รายงานการศึกษาวิจัยประกอบการร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
ประเด็น "เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา". สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี้, 2541.

วิชา รัตนเพียร. การเรียนการสอนบนเว็บชั้นนำ = Introduction to Web-Based instruction.
กรุงเทพฯ : ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

เยาวภา สงวนวรรณ และ วิทยา สงวนวรรณ. การออกแบบเว็บกราฟฟิกด้วย HTML 3.2 = Design
Web graphics with HTML 3.2. กรุงเทพฯ : สามัคคีสาร (ดอกหญ้า), 2540.

สิทธิชัย ประสานวงศ์. การใช้ Microsoft powerpoint 97 : เมนู 2 ภาษา กรุงเทพฯ : ซอฟท์เพรส,
2540.

สุภาพร แสันทวีสุข. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการยอมรับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ของครูอนุบาล
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. รายงานผลการสำรวจผู้ใช้
อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2548. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ
เทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ, 2548.

โสภา ชีปลมน์ และคณะ. การศึกษาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อในเด็กและเยาวชนย่าน
ชุมชนแออัด. กรุงเทพมหานคร:สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรม
ราชูปถัมภ์, 2533.

โตภา ชปีลมันน์.ครอบครัว: พื้นฐานปัญหาสังคมที่น่าเป็นห่วงในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2536.

โตภา ชปีลมันน์. บุคลิกภาพและพัฒนาการ แนวโน้มสู่พฤติกรรมปรกติและการมีพฤติกรรม เบี่ยงเบนของเด็กและเยาวชน. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

ภาษาอังกฤษ

American Psychiatric Association. **Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders.** (4th ed.) Washington, DC: Author, 1995.

Brenner,V. **An initial report on the On-line assessment of Internet addiction: Thr first 30 day of the Internet usage survey**[Online].

Available from : <http://www.ccsnet.com/prep/pep/pep8b/638b012p.txt>,1996

Eysenck , H.J. , **Dimension of Personality.** London:Routledge and Kegan Paul , 1947.

Ivan Goldberg. **Internet Addiction. Electronic message posted to Research,**

Available from : <http://www.cmhc.com/mlists/research/>

Jung , Carl G . **The Integration of The Persnality .** NY: Ferrar & Rinehart , 1939.

Storm A. King. **Is the Internet Addictive or are Addicts Using the Internet**[Online],

Available from : <http://www.concentric.net/~astorm/iad.html>

Kimberly Young, **Caught in the Net: How to Recognize the Signs of Internet Addiction -- and a Winning Strategy for Recovery ,** New York:John Wiley and Sons, 1998

Young, K.S. & Rogers, R. (1997a). **The relationship between depression and Internet addiction.** CyberPsychology and Behavior, 1, 25-28.

Young, K. S. (1997b). What makes on-line usage stimulating? Potential explanations for pathological Internet use. **Paper presented at the 105th annual meeting of the American Psychological Association**, August 15, 1997. Chicago, IL.

Young, K. S. (1998a). **Internet addiction: The emergence of a new clinical disorder.** *CyberPsychology and Behavior*, 3, 237-244.

Young, K.S. (1998b). **Caught in the Net: How to recognize the signs of Internet addiction and a winning strategy for recovery.** New York, NY.

Young, K. S. (1999). **Net compulsions: The latest trends in the area of Internet addiction**[Online]. Available from : http://www.netaddiction.com/net_compulsions.htm

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับ
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัย

นางสาวรวีกรานต์ นันทเวช
นิติระดับปริญญาโท สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา
ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.จินตวีร์ มั่นสกุล

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ที่กำหนดไว้ตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. ระดับการศึกษา (ปัจจุบัน) มัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 5 6
3. E-mail.....
4. รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 3,000 บาท	☐ 3,001-6,000
☐ 6,001-9,000มากกว่า	☐ 9,000 บาทขึ้นไป
5. รายได้รวมของครอบครัวต่อเดือน

☐ น้อยกว่า 10,000 บาท	☐ 10,000 - 20,000 บาท
☐ 20,001 - 30,000 บาท	☐ 30,001 - 40,000 บาท
☐ มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป	

5. สถานภาพสมรสของบิดามารดา

☐ อยู่ด้วยกัน	☐ หย่าร้าง
☐ แยกกันอยู่	☐ บิดาหรือมารดาเสียชีวิต
☐ ทั้งบิดาและมารดาเสียชีวิต	☐ อื่นๆ (ระบุ).....

6. ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของท่านอยู่ในระดับใด

☐ ดี	☐ ปานกลาง	☐ ไม่ดี

7. ท่านมีคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวหรือไม่

☐ มี	☐ ไม่มี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่2 พฤติกรรมการติดอินเทอร์เน็ต (Internet Addiction)

ส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกและการกระทำของท่านขณะที่กำลังใช้อินเทอร์เน็ตหรือหลังจากใช้อินเทอร์เน็ตเสร็จสิ้นแล้ว ขอให้ท่านตอบคำถามโดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องว่างในแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริง โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

“ใช่” หมายถึง ข้อความที่ปรากฏตรงกับความรู้สึกและการกระทำของท่าน

“ไม่ใช่” หมายถึง ข้อความที่ปรากฏไม่ตรงกับความรู้สึกและการกระทำของท่าน

	ใช่	ไม่ใช่
1.ท่านรู้สึกหมกมุ่นอยู่กับการใช้อินเทอร์เน็ต	☐	☐
2.ท่านมีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเวลานานขึ้น	☐	☐
3.ท่านไม่สามารถลดเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตให้น้อยลงได้	☐	☐
4.ท่านมัก หงุดหงิดหรืออารมณ์ไม่ดีเมื่อเลิกหรือหยุดใช้อินเทอร์เน็ต	☐	☐
5.ท่านใช้เวลาในการใช้อินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตั้งใจไว้	☐	☐
6.การใช้อินเทอร์เน็ตของท่านทำให้ความสัมพันธ์กับเพื่อน หรือครอบครัวลดลง รวมทั้งมีผลกระทบต่อการศึกษา	☐	☐
7.ท่านมักโกหกหรือปิดบังผู้อื่นเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต	☐	☐
8.ท่านรู้สึกพึงพอใจที่จะใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อผ่อนคลายความ เครียดจากปัญหาต่างๆในชีวิตประจำวัน	☐	☐

ตอนที่ 3 การทดสอบบุคลิกภาพ (MPI-Maudsley Personality Inventory)

ส่วนนี้เป็นคำถามเกี่ยวกับการคิด ความรู้สึก และการกระทำของท่าน ขอให้ท่านเลือกตอบคำถามโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียวในแต่ละข้อให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

- “ใช่” หมายถึง ข้อความที่ระบุนั้นตรงกับลักษณะนิสัยของท่าน
- “ไม่แน่ใจ” หมายถึง ข้อความที่ระบุนั้นท่านไม่แน่ใจว่าจะตอบอย่างไร
- “ไม่ใช่” หมายถึง ข้อความที่ระบุในข้อนั้นไม่ตรงกับลักษณะนิสัยของท่าน

ข้อความ	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
1. ท่านรู้สึกเป็นสุขที่สุดที่ได้ร่วมในการทำงานที่ต้องใช้ความรวดเร็ว			
2. บางครั้งท่านรู้สึกเป็นสุข บางครั้งเศร้า โดยไม่มีเหตุผล			
3. ท่านมักจะใจลอยในขณะที่ท่านต้องการสมาธิ			
4. ในการคบเพื่อนใหม่ท่านมักเป็นฝ่ายทำความรู้จักเขาก่อน			
5. ท่านทำอะไรด้วยความรวดเร็วและเชื่อมั่นในการกระทำของตนเอง			
6. ท่านคิดถึงเรื่องอื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ท่านกำลังพูดอยู่บ่อยครั้ง			
7. บางครั้งท่านมีความกระตือรือร้นอย่างมาก บางครั้งก็เฉื่อยชา			
8. ท่านคิดว่าท่านเป็นคนกระฉับกระเฉง กระปรี้กระเปร่า			
9. ท่านจะรู้สึกไม่มีความสุขถ้าไม่ได้พบปะติดต่อหรือเข้าสังคมกับผู้อื่น			
10. ท่านมักจะอารมณ์เสียเสมอ			
11. ท่านมักมีอารมณ์เปลี่ยนแปลง โดยไม่มีเหตุผลบ่อยๆ			
12. ท่านเป็นคนชอบลงมือทำมากกว่าเพียงแคคิดไว้ว่าจะทำ			
13. ท่านมักคิดฝันในสิ่งที่เป็นไปได้เสมอ			
14. เมื่อไปงานสังคม ท่านมักไม่ใคร่แสดงตัว			
15. ท่านมักคิดถึงอดีต			
16. ท่านรู้สึกลำบากที่จะปล่อยให้สนุกสนานแม้จะอยู่กลางงานรื่นเริง			
17. ท่านเคยรู้สึกไม่สบายใจ โดยไม่มีเหตุผล			
18. ท่านเป็นคนมีความรู้สึกผิดชอบชั่วดีมากเกินไป			
19. ท่านมักตัดสินใจช้าอยู่เป็นประจำ			
20. ท่านเป็นคนชอบทำความรู้จักกับคนอื่นๆ			
21. ท่านมักจะนอนไม่หลับบ่อยเมื่อมีความวิตกกังวล			
22. ท่านเป็นคนพิถีพิถันในการเลือกคบเพื่อน			
23. ท่านรู้สึกไม่สบายใจเมื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ถูกต้อง			
24. เวลาที่ท่านทำงานสิ่งใด ท่านมักจะคิดว่าเป็นเรื่องคอขาดบาดตายอยู่เสมอ			
25. ท่านเป็นคนใจน้อย			
26. ท่านชอบงานสังคม			
27. ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีอารมณ์ดีถึงขีด			
28. ท่านมักชอบเป็นผู้นำของกลุ่ม			

ข้อความ	ใช่	ไม่แน่ใจ	ไม่ใช่
30. ท่านรู้สึกเงินอายุเมื่ออยู่ต่อหน้าเพศตรงข้าม			
31. ท่านชอบฝันกลางวัน			
32. ท่านมักแก้ตัวทันทีเมื่อถูกวิพากษ์วิจารณ์			
33. ท่านมักใช้เวลาคิดถึงความหลังที่น่าชื่นชม			
34. ท่านคิดว่าตัวท่านเองเป็นคนทำอะไรตามสบาย			
35. ท่านรู้สึกเห็นดีเห็นงามและเปื้อน่ายโดยไม่มีเหตุผลบ่อยๆ			
36. เมื่ออยู่ในกลุ่มที่มีการพบปะสังสรรค์ ท่านมักเป็นฝ่ายเงียบเสมอ			
37. หลังจากเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นแล้ว ท่านมักคิดว่าท่านควรจะทำอย่างใดอย่างหนึ่งในเวลานั้น แต่ท่านก็ไม่ได้ทำอย่างที่คิด			
38. ท่านสามารถสนุกสนานได้อย่างเต็มที่ในงานรื่นเริง			
39. ท่านมักคิดมากจนนอนไม่หลับ			
40. ท่านชอบทำงานที่ต้องใช้ความตั้งใจอย่างเต็มที่			
41. ท่านเคยรู้สึกรำคาญตัวเองที่เกิดมีความคิดไร้สาระขึ้นบ่อยๆ			
42. ท่านมักทำงานอย่างไม่เอาใจจริงจังนัก			
43. ท่านเป็นคนใจน้อยไม่ว่าเรื่องอะไร			
44. คนอื่นๆ มีความเห็นว่าท่านเป็นคนกระฉับกระเฉงร่าเริง			
45. ท่านมักมีอารมณ์ขุ่นมัวบ่อยๆ			
46. ท่านมีความเห็นว่าตัวท่านเองเป็นคนช่างพูด			
47. ท่านเคยรู้สึกกระวนกระวายจนนั่งไม่คิด			
48. ท่านเคยคิดไม่ซื่อกับคนอื่น			

ตอนที่ 4 ระดับของการติดอินเทอร์เน็ต (Degree of Internet Addiction)

ข้อความต่อไปนี้เป็นการทดสอบระดับการติดอินเทอร์เน็ต โดยมีคำตอบให้ท่านเลือกตอบ
ทั้งสิ้น 5 คำตอบคือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง เป็นครั้งคราว ไม่บ่อย ไม่เคยเลย ขอให้ท่านเลือกตอบโดย
ใส่ / ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียว

	เป็น ประจำ	บ่อย ครั้ง	เป็น ครั้ง คราว	ไม่ บ่อย	ไม่เคย เลย
1.ท่านใช้เวลาเล่นอินเทอร์เน็ตนานกว่าที่ตั้งใจไว้					
2.ท่านไม่สนใจงานบ้านหรือกิจกรรมอื่นๆ มักจะใช้เวลาส่วนใหญ่กับการใช้อินเทอร์เน็ต					
3.ท่านชอบความสนุกสนานในอินเทอร์เน็ตมากกว่ากิจกรรมอื่นในชีวิตประจำวัน					
4.ท่านมักสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นในอินเทอร์เน็ต					
5.พ่อแม่,เพื่อน มักตำหนิท่านเกี่ยวกับเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต					
6.ผลการเรียนของท่าน ได้รับผลกระทบเนื่องจากใช้อินเทอร์เน็ตมากเกินไป					
7.ท่านเช็คอีเมลก่อนทำสิ่งอื่นที่ท่านต้องการทำในอินเทอร์เน็ต					
8.ท่านมักปกปิดเป็นความลับว่าท่านใช้อินเทอร์เน็ตทำอะไร					
9.ท่านมักชอบอยู่ในโลกส่วนตัวเมื่อท่านใช้อินเทอร์เน็ต					
10.ท่านมักพบว่าตัวเองรอคอยที่จะได้ใช้อินเทอร์เน็ตในครั้งต่อไป					
11.ท่านกลัวว่าชีวิตที่ไม่มีอินเทอร์เน็ตจะทำให้ท่านเบื่อหน่ายว่างเปล่า ไม่สำเร็จ					
12.ท่านมักแสดงความไม่พอใจเมื่อมีใครมารบกวนในขณะที่ใช้อินเทอร์เน็ต					
13.ท่านรู้สึกว่าคุณเองพักผ่อนไม่เพียงพอเนื่องจากใช้อินเทอร์เน็ตในช่วงที่เลิกกันไป					
14.ท่านรู้สึกหมกมุ่นอยู่กับอินเทอร์เน็ตเวลาที่ไม่ได้ใช้ หรือมักเพ้อถึงเวลาที่ได้อินเทอร์เน็ต					
15.ท่านมักพูดกับตัวเองว่า “ขอต่อเวลาอีกนิดนึง”เมื่อจะเลิกใช้อินเทอร์เน็ต					

	เป็น ประจำ	บ่อย ครั้ง	เป็น ครั้ง คราว	ไม่ บ่อย	ไม่เคย เลย
16. ท่านไม่สามารถลดเวลาการใช้อินเทอร์เน็ตให้น้อยลงได้					
17. ท่านปิดบังผู้อื่นในเรื่องของเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต					
18. ท่านเลือกใช้เวลาอยู่กับอินเทอร์เน็ตมากกว่าจะออกไปข้างนอก กับผู้อื่น					
19. ท่านรู้สึกอารมณ์ไม่ดีเมื่อไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ต					
20. ท่านมักใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาและความเครียดใน ชีวิตประจำวัน					

ตอนที่ 5 คุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต

ข้อความต่อไปนี้เป็นการทดสอบระดับเจตคติด้านคุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต โดยมีคำตอบให้ท่านเลือกตอบทั้งสิ้น 5 คำตอบคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ขอให้ท่านเลือกตอบโดยใส่ / ลงในช่องว่างเพียงช่องเดียว

คุณลักษณะของสื่ออินเทอร์เน็ต	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ความยืดหยุ่นในการเลือกเวลาและสถานที่ใช้					
2. การใช้สื่อโดยไม่ต้องเปิดเผยชื่อและตัวตนจริง					
3. ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูล					
4. การเป็นสื่อที่ปลอดภัย					
5. ง่ายและสะดวกต่อการใช้					
6. มีอิสระในการเลือกข้อมูลข่าวสาร					
7. สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ง่าย					
8. สามารถแสดงถึงความคิด ความต้องการ ความรู้สึกได้อย่างอิสระ					

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาววิกรานต์ นันทเวช เกิดวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2525 ที่จังหวัดนครสวรรค์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา โสตทัศนศึกษา ภาควิชาหลักสูตร การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย